VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

DÉL-MAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

54. évfolyam, 27. szám — 12 OLDAL, ÁRA 80 FILLÉR — Vasárnap, 1964. február 2.

Nem elég a tabletta — akarat is kell

Három bőrönd bankó

Barangolás a város peremén

Lakásokat fűt a termálvíz

MAGASRA EMELT MÉRCE

Az újságolvasó, rádióhallgató és tévénéző emberek ma már nagyjából tisztában vannak azzal, hogy mit jelent hazánknak a szocialista munkamegosztás. Ugyanezek az emberek viszont sok esetben értetlenül állnak szemben a tőkés országokkal folytatott külkereskedelmi problémákkal. Azt látják, hogyan bővülnek kereskedelmi kapcsolataink a nyugati tőkés világgal, és hogy néha dollármilliókat adunk a behozott árukért. Ugyanakkor felmerül bennük a kérdés: miből fizetjük mindezt?

A válasz erre a kérdésre egyértelmű: mindabból, amit megtermelünk. Üzemeink országszerte bizonyítják e válasz igazságát: itt hűtőgépeket, ott telefonkészülékeket, amott tehergépkocsikat adnak a külkereskedelemnek, itt mezőgazdasági szerszámokkal, ott villamossági cikkekkel, amott csapágyak millióival járulunk hozzá exporttervünk teljesítéséhez. A KGST országai között hazánk Csehszlovákia és az NDK után harmadik helyen áll az egy főre eső külkereskedelmi forgalom tekintetében. Gazdasági partnereink mind a szocialista országokban, mind a tőkés nyugaton várják termékeinket, elismerik az iparosodó Magyarország gazdagodó eredményeit.

A magyar ipar ma már nem azonos a főváros és néhány vidéki bázis iparával. A legutóbbi évekig még ki lehetett mutatni, mennyi jut az ipar eredményeiből a fővárosra és mennyi a vidékre. A szocialista ipar átszervezésével, a nagyvállalatok és trösztök kialakításával az eredmények ma összességükben jelentkeznek. A vidéki ipartelepek építéséért, bővítéséért, termelésének fokozásáért az állami szervek határozott lépéseket tesznek, szinte minden megyében 300—500—800 főt foglalkoztató új ipari üzem épült, illetve épül. Ipari munkásaink az ország minden táján közvetlenül vagy közvetve részesei a nemzetközi munkamegosztásnak, az új, szocialista életért vívott nemes harcnak.

A kisüzemből, a két-három holdról vagy a fakanál mellől jövő tizezrek nem értik meg azonnal, hogy termelésünkben milyen jelentősége van a határon túlról származó drága importanyagoknak. Az importanyag, a búza, a gép pénzbe kerül, sokszor nagyon kemény nyugati valutába. S akár a szűkebb családnak egy-egy nagyobb vásárlásnál, úgy kell összeadni a társadalomnak is új termékeit, megtakarított anyagát, újításait, ötleteit, hogy az ország exporttermékeit eladva, megvehesse mindazt, amit akar. Ebből gazdagodik tovább a népgazdaság.

Külkereskedelmi forgalmunk állandóan növekszik. Az 1964. évi külkereskedelmi tervünkben a kivitel 6,8 százalékkal, a behozatal 7,4 százalékkal növekszik. Gép- és finommechanikai termékeinkből 12,1 százalékkal, könnyűipari cikkekből 3,6 százalékkal növeljük exporttervünket. A népgazdaságilag fontos behozatali tervet csak akkor tudjuk teljesíteni, ha az exporttervünket maradéktalanul végrehajtjuk. Az exportterv teljesítése biztosítja ugyanis a behozatal lebonyolításához szükséges fizetési eszközöket.

Pártszervezeteinkre fontos szerep hárul, hogy segítsék és biztosítsák az exportra termelő üzemekben mind az iparban, mind a mezőgazdaságban és a közlekedésben olyan reális lépések végrehajtását, amelyek kimutathatóan már 1964-ben javítják elsősorban tőkés külkereskedelmi mérlegünket.

Milyen problémákat kell jelenleg megismertetni? Világosan és meggyőző érvekkel el kell mondani minden dolgozónak, hogy a világpiaci (és két tábor közti!) verseny egyre magasabbra állítja a mércét, egyre nagyobb korszerűségi, minőségi és termelékenységi követelményeket kell teljesíteni. Valamennyi exportra termelő üzemben a műszaki vezetők és politikai munkások összefogásával kell megkeresni azt a termelési csomót, amely sokszor gátolja a jobb munkát. Az egyik gyárban műszaki változásokat kell végrehajtani, hogy az exportminőséget megjavíthassák. Más üzemben a magas önköltségen kell javítani. Az üzemi pártbizottságok helyesen cselekednek, ha évről évre megvizsgálják, hogy egy dollár devizanyereség hány forint ráfordítást kíván, s eszerint intézkednek. Ha az üzemekben a tapasztalatok és érvek ilyen példáit ismertetik a dolgozókkal, biztos, hogy mindenütt zöld utat kapnak a legfontosabb exporttermékek.

Az igazi gyümölcsök azonban ott érnek be teljesen, ahol a termelési értekezletek az eleven szakszervezeti és pártcsoportok a tájékoztató adatok, érvek minél közvetlenebb összegezésével, minél több dolgozónak magyarázzák meg a gondokat, a tennivalókat, egy-egy gyártmány jelentőségét, az exporttermékek útirányát. Ezen túl a nemzetközi munkamegosztás kölcsönös előnyeit kell felvázolni a felvilágosító munka minden eszközével.

Számos vidéki üzemben kevés a párttag, műhelyenként, brigádonként egy-kettő. *A mozgósító munka eredménye azonban nemcsak a kommunisták számától, hanem elsősorban az aktivitásától függ.* Jó szervező munkával messzire elér egy-egy aktivista hatása. Segítsen a KISZ is, hiszen egyre több az olyan fiatal technikus és mérnök, aki műhelye dolgozóival állandó kapcsolatban áll. Egyre több az olyan szocialistabrigád-tag, akit személyében bánt, ha a mellette dolgozó selejtet, rossz minőségű terméket gyárt. A nagyvilág termékeinkről is megítél bennünket. A jó politikai felvilágosító munka eszköze lehet jó és színes fallújság, egy-egy amatőr filmvetítés, kiállítás, a külföldön járt műszakiak és szerelők emlékeiből.

Az ipari üzemek átszervezése lényegében lezárult, egy sokat ígérő és sokat követelő tervév áll előttünk. Az ipari termelés 7 százalékkal, az exportterv mintegy 8 százalékkal nő. Az új és a régi munkásokat, valamint a műszakiakat már holnaptól kezdve sokoldalúan tájékoztassuk a kooperációs és exportfeladatokról. Az indulás biztató; sok üzem máris megkezdte az új év exporttermékeinek szállítását. Ebben az esztendőben is mindenki előtt az a cél lebegjen, hogy minél több megbecsülést szerzünk külföldön a magyar ipar termékeinek!

JURMICS LÁSZLÓ

Az országgyűlés elfogadta az 1964. évi állami költségvetést

Tovább szélesedtek országgyűlésünk kapcsolatai ● Öt képviselő interpellált az ülésszakon

Az országgyűlés ülésszaka tegnap, szombaton tovább folytatta és befejezte tanácskozását. A tegnapi ülést — melyen részt vett *Kádár* János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára, a Minisztertanács elnöke, *Fehér* Lajos, *Fock* Jenő, *Kállai* Gyula, *dr. Münnich* Ferenc, *Rónai* Sándor, *Somogyi* Miklós, *Szirmai* István, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, továbbá a Politikai Bizottság póttagjai, a Központi Bizottság titkárai és a kormány tagjai — *dr. Beresztóczy* Miklós, az országgyűlés alelnöke nyitotta meg, majd folytatták az 1964. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslat tárgyalását. E napirendhez szólt hozzá a tegnapi ülésen *Blaha* Béla Borsod megyei képviselő, majd az elnök bejelentette, hogy mivel többen nem jelentkeztek felszólalásra, a vitát lezárja. Vita után *dr. Timár* Mátyás, a pénzügyminiszternek adta meg a szót.

A pénzügyminiszter válasza után az elnök szavazásra tette fel a költségvetésről szóló törvényjavaslatot, s az országgyűlés azt a pénzügyminiszter által javasolt módosítással egyhangúlag elfogadta.

Az ülésszak második napirendi pontjaként *Vass* Istvánné, az országgyűlés elnöke tartott beszámolót a *parlamenti küldöttségek cserelátogatásairól és az Interparlamentáris Unió tevékenységéről.* Beszámolóját az országgyűlés elfogadta. Utána került sor a harmadik napirendi pontra, az *interpellációkra.* Az ülésszakon öt országgyűlési képviselő hat interpellációt terjesztett elő. Az illetékes miniszereknek az interpellációkra adott *válaszát* az országgyűlés elfogadta, és ezzel az ülésszak befejezte tanácskozását.

Az országgyűlést Vass Istvánné elnök zárta be.

A következőkben ismertetjük dr. Timár Mátyás válaszát, Vass Istvánné beszámolóját, és az interpellációkat, valamint az illetékes miniszterek ezekre adott válaszát.

Anyagi erőink biztosítják a további fejlődés lehetőségét

Timár Mátyás pénzügyminiszter válasza a költségvetési vitában elhangzott felszólalásokra

Dr. Timár Mátyás hangoztatta, hogy a költségvetési vitában felszólalt képviselők számos értékes, hasznos gondolatot, figyelemre méltó indítványt vetettek fel az élet különböző területeiről, s ezek

nagy segítséget adnak idei feladataink megoldásához, a következő évek terveinek kialakításához.

A vegyipar fejlesztésére vonatkozó észrevételekkel kapcsolatban megemlítette, hogy ebben az évben 1,1 milliárd forinttal többet juttatnak vegyipari beruházásokra, mint tavaly, s az idén az év második felében elkészülő létesítmények működésének megkezdése is biztosíték arra, hogy vegyiparunk fejlődése töretlen lesz.

Részletesen foglalkozott azokkal az észrevételekkel, hozzászólásokkal, amelyek a beruházások gyorsítását sürgették. Rámutatott, hogy jogos beruházási igények az ipar, a mezőgazdaság és a művelődésügy csaknem minden területén vannak.

— Beruházási kereteinkkel nagyon

megfontoltan, okosan, célszerűen kell gazdálkodnunk.

Nem követhetjük azt az utat, hogy egyszerre fogunk hozzá minden tervezett létesítmény építéséhez. Sokkal célszerűbb, ha feladatainkat ezen a téren is rangsoroljuk, sürgősségi sorrendet állapítunk meg, s erőinket valóban a legfontosabb beruházások végrehajtására összpontosítjuk.

Timár Mátyás rámutatott, hogy a kapacitások elaprózása, az egyidejűleg indokolatlanul sok helyen megkezdett munka kedvezőtlenül befolyásolta az elmúlt években az építőipar tevékenységét is. Építőiparunk — amely a legdinamikusabb iparágak közé tartozik — az idén nagy feladatok megoldása előtt áll; feltétlenül indokolt, és érdemes tehát az erők jobb összpontosításának lehetőségeit ezen a területen is alaposan megvizsgálni.

A munkaerő-gazdálkodás kérdéseivel foglalkozva aláhúzta: szinte

minden gyárban, üzemben jelentős tartalékok tárhatók fel a munkafolyamatok ésszerűsítésével, jobb szervezésével, a munkafegyelem megszilárdításával.

Tímár Mátyás a továbbiakban részletesen beszélt a mezőgazdaság idei feladatairól. Hangsúlyozta, hogy a mezőgazdasági jellegű beruházások összegének emelkedése, termelőszövetkezeteinkben az anyagi ösztönzés legcélravezetőbb módszereinek alkalmazása, jó együttműködése a mezőgazdasággal már ebben az évben is számottevő eredményeket hozhat.

Kitért a költségvetés néhány lakásépítési, kommunális és egészségügyi előirányzatára is. Megemlítette, hogy államunk évről évre növekvő összegeket költ lakásépítkezésekre. Állami erőből 1961-ben 16 800, 1962-ben 17 000, 1963-ban 18 000 új otthon került tető alá,

az idén 21 700 lakás építését tervezik

és ez nem tartalmazza az OTP-hitellel történő építkezést.

Több képviselő szóvá tette a vízellátás nehézségeit. A pénzügyminiszter erre válaszolva hangoztatta, hogy a szakemberek pontosan számba vették a vízszolgáltatás javításának lehetőségeit. Kitért arra is, hogy gazdálkodásunk biztonságosabbá, zökkenőmentesebbé tételének fontos feltétele, hogy megfelelő tartalékokkal rendelkezzünk. Ezért indítványozta, hogy a honvédelmi miniszter felszólalásában bejelentett további 150 millió forintos megtakarítást költségvetési tartalékként kezeljék. Végül bejelentette, hogy

(Folytatás a 2. oldalon.)

Két szomszéd megye mezőgazdaságának helyzetéről beszélget az országgyűlés szünetében Fehér Lajos elvtárs, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnökhelyettese Győri Imre elvtárssal, az MSZMP Csongrád megyei bizottsága első titkárával és Klaukó Mátyás elvtárssal, az MSZMP Békés megyei bizottságának első titkárával

Néhány szó a parlament folyosóján Csongrád megye egészségügyi ellátottságáról... Balról jobbra: Dr. Petri Gábor egyetemi tanár, Szél János tsz-elnök, Bódi László vasesztergályos, Csongrád megyei országgyűlési képviselők dr. Doleschall Frigyes egészségügyi miniszterrel beszélgetnek

1964 a felszabadulás ünnepi éve Lengyelországban

Pénteken ünnepi ülésre ült össze a *Lengyel Nemzeti Egységfront Országos Bizottsága*, amelyen megjelentek Wladyslaw *Gomulka* és *Józef Cyrankiewicz* vezetésével a párt és a kormány vezetői. Az ünnepi beszédet Aleksander *Zawadzki*, a lengyel államtanács elnöke tartotta.

Zawadzki beszédének bevezetőjében megállapította, hogy 1964, a felszabadulás 20. évfordulója a lengyel állam ezeréves megalakulása 1959-ben megkezdődött hatéves ünnepségeinek fénypontja. Az elmúlt húsz év az ezeréves lengyel történelem legdicsőbb, legdöntőbb korszaka.

Az ünnepi ülésen a lengyel néphez szóló kiáltványt fogadtak el. A Lengyel Nemzeti Egységfront ünnepélyesen a felszabadulás évének nyilvánítja 1964-et, az ország felszabadulásának 20. évfordulóját.

Kedvező válaszok Hruscsov újévi üzenetére

Mint a TASZSZ jelenti, *Hruscsov* december 31-i üzenetére válasz érkezett *Molyoake új-zélandi* és *Eskol izraeli* miniszterelnöktől.

Az új-zélandi kormányfő egyetért azzal, hogy sürgős intézkedéseket kell tenni a béke megszilárdítására, s értékesnek tartja, hogy a szovjet kormány felvetette a területi viták kérdését. Az új-zélandi kormány is egyetért azzal, hogy nem szabad erőszakot alkalmazni területi viták megoldásakor.

Holyoake kijelenti, hogy nem akarja ugyan csökkenteni az üzenetben felvetett kérdések jelentőségét, de a területi viták problémájánál *sürgetőbbnek tartja az atomfegyver-kísérletek teljes betiltásának kérdését*, az általános és teljes leszerelést, a második világháborúból fennmaradt megoldatlan kérdéseket. További magyarázatot kér a Hruscsov-üzenet néhány részletéről, például a gyarmati iga alól felszabadult népek és a külföldi támaszpontok kérdéséről.

Az izraeli miniszterelnök válaszában támogatja Hruscsov javaslatát, hogy a területi viták rendezésében minden állam mondjon le az erőszakról. Izrael kormánya szerint nem szabad megelégedni egy ilyen irányú általános kötelezettségvállalással, hanem ezeket az elveket a világ egyes térségeiben külön-külön is alkalmazni kell. Eskol közli, hogy kormánya részt szeretne venni a Hruscsov-üzenetben foglalt javaslatok megvitatásában. (MTI.)

Ciprusnak nem kell az angol—amerikai terv

Az AP hírügynökség ankarai keltezésű jelentésben közli, hogy a török kormány

ötórás tanácskozás után jóváhagyta azt az angol—amerikai közös javaslatot, hogy a NATO hatalmak 10 000 fős »nemzetközi békéltető erőt«

küldjenek Ciprusra. A török kormány, amely eddig a kérdésben ingadozó magatartást tanusított, azután állt kötélnek, hogy az amerikai és az angol nagykövet 50 perces tárgyalást folytatott Inönü miniszterelnökkel.

Ugyancsak az AP jelenti jól tájékozott körökre hivatkozva, hogy a görög miniszter-tanács

négyórás heves vita után szintén elfogadta az angol—amerikai javaslatot.

Kiprianu ciprusi külügyminiszter, aki jelentéstételre Londoból hazaindult, szombatra virradó éjszaka Athénbe érkezett. Kijelentette, hogy

az angol—amerikai terv elfogadhatatlan a szigetország számára,

bármilyen magatartást is tanusít a görög kormány. Ciprus a görög döntést nem tekinti magára nézve kötelező érvényűnek — mondotta a külügyminiszter.

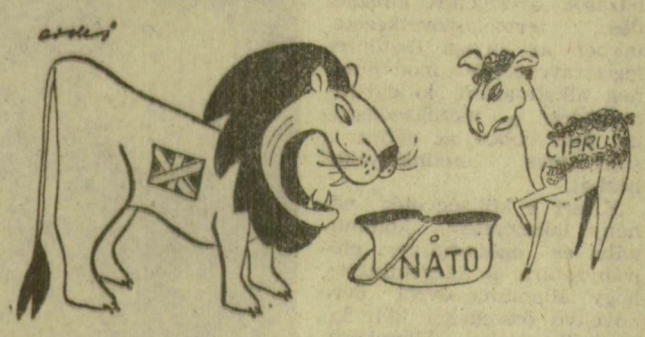

A RAVASZ BRIT OROSZLÁN: — Még, hogy nem kérsz belőle, mikor én valódi angol módra tálaltam?!

A TASZSZ nicosiai jelentésében arról ad hírt, hogy a ciprusi főváros lakossága

nagy megelégedéssel fogadta a TASZSZ hírügynökség legutóbbi nyilatkozatát,

amelyben a Szovjetunió szót emel a NATO beavatkozása ellen.

A kormánypárti Fileleftherosz megállapítja: a Szovjetunió elítél minden külföldi agressziót és felhívja a NATO kormányokat, szüntessék meg agresszív tevékenységüket, mert

ezzel csak kiélezik a feszültséget ebben a térségben.

A Ciprust fenyegető veszély a világ békeszerető népeinek érdekei ellen irányul.

Útban a Hold felé a „Ranger-6"

94.8 perc alatt kerüli meg a Földet a „Saturnus-1"

Az amerikai *Országos Űrhajózási Hivatal (NASA) pasadenai (Kalifornia)* megfigyelőállomásán közölték, hogy a *„Ranger—6"* űrlaboratórium pénteken este (magyar idő szerint szombaton a kora reggeli órákban) mintegy 160 000 kilométerre közelítette meg a *Holdat* és ha semmi zavaró körülmény nem lép fel, vasárnap hajnali négy óra után (magyar idő szerint 10 óra) eléri a Holdat. Az űrlaboratórium szombaton magyar idő szerint röviddel 16 óra után jutott a Hold vonzási körébe. A „Ranger—6", amelynek pályáját pénteken sikeresen módosították, jelenleg majdnem hétezer kilométeres óránkénti sebességgel száguld a Hold felé.

Az amerikai űrhajóban elhelyezett hat televíziós felvevőkészülék a becsapódás előtti utolsó 10 percben a tervek szerint mintegy háromezer felvételt készít a Hold felszínéről és továbbít a *Földre*.

*

Az amerikai Országos Űrhajózási Hivatal szóvivője *Cape Kennedyben* közölte, hogy a *„Saturnus—1"* űrrakétáról mesterséges holdként keringő második fokozata jelenleg 94.8 perc alatt kerüli meg a Földet. A „Saturnus—1" több hónapon át kering majd a Föld körül, sebességéből fokozatosan veszít és végül a sűrű földi légkörbe jutva ég. (MTI)

MINDENFELŐL

Butler angol külügyminiszter táviratban üdvözölte Gromiko szovjet külügyminisztert a szovjet—angol diplomáciai kapcsolatok felvételének 40. évfordulója alkalmából.

Az Elektron—1 és az Elektron—2 tudományos űrállomások folytatják keringésüket a Föld körül. Az Elektron—2 február 1-én magyar idő szerint 16 órakor erősen elnyújtott elliptikus röppályán haladva befejezte első két fordulatát a Föld körül, s ezalatt négyszer haladt át a külső sugárzási övezeten.

Prágában befejeződött a csehszlovák—szovjet gazdasági és tudományos műszaki együttműködési kormánybizottság január 23-tól 31-ig tartott első ülésszaka. A tanácskozás befejeztével jegyzőkönyvet írtak alá, s szombaton közleményt adtak ki.

A tanganyikai hadsereg 1. lövész-zászlóaljának közkatonáit elbocsátják a hadseregből Nyerere elnök rendeletére. A múlt héten ebből a zászlóaljból terjedt el a zendülés. Nyerere elnök rendeletének következménye az, hogy a tanganyikai hadsereg létszáma gyakorlatilag a felére csökken.

Az amerikai képviselőházban megkezdődött a vita a polgári jogokról szóló törvényjavaslat felett. A törvényjavaslat ellenzői, főként a faji elnyomást támogató déli államok képviselői erős harcra készülnek a képviselőházban a javaslat valamennyi alapvető rendelkezésével szemben.

A föld alatti atomrobbantások és a nevadai gyermekek teje

Washingtonban közzétették az amerikai atomenergia bizottságnak a kongresszushoz intézett évi jelentését. A dokumentum beszámol az Egyesült Államok nukleáris és interkontinentális rakétaerejéről, majd hangoztatja, hogy a moszkvai atomcsendszerződés megkötése után az amerikai atomenergia bizottság minden eddiginél nagyobb számú és nagyobb méretű föld alatti kísérleti robbantásokat tervez Nevadában.

Éles viszály fejlődött ki az USA-ban egyrészről nukleáris vegyészeti kutatók, másrészről az Atomic Energy Commission és a Weather Bureau között afelett, hogy mi okozta a közép-nyugati államokban 1962 májusában észlelt nagyarányú és veszélyes nukleáris szennyeződést.

A nézeteltérést a »Sceince« nevű heti folyóiratban E. A. Martell nukleáris vegyész által közzétett cikk hozta nyilvánosságra. A nézeteltérés abban merül ki, hogy Martell szerint a Kansas, Missouri, Iowa, Minnesota és Colorado államokban elterjedt Iodine 131 — különösen gyermekekre veszélyes szennyes lecsapódás — a Nevadában föld alatt végzett atomrobbantási kísérletek következménye. Ezzel ellentétben az AEC és a meteorológiai intézet ezt a Csendes-óceánban levő Christmas Islandon folytatott felszíni robbantásoknak tulajdonítja.

Hiábavaló aggodalom

Nyilvánvaló, hogy a vita kimenetele fontos a békéért folytatott küzdelem azon fázisában, amely az atomfegyver-kísérletek teljes beszüntetéséért harcol. Ha bebizonyosodik, hogy a föld alatti robbantásokból eredő kiszivárgások hatalmas területek növényéletét — és ennek következtében tej- és tejtermékeit — mérgezi, az amerikai békemozgalom erőteljesebb megmozdulását fogja eredményezni.

Mr. Martell cikkében felsorol számos adatot, amelyekkel bizonyítja, hogy a szennyeződéseket a nevadai föld alatti robbantások — szám szerint 109 — hozták létre. Azt is állítja, hogy az ország más területein észlelt szennyeződést is a Nevadában 1961-ben újra megindított kísérletek okozták. Ezen a véleményen van számos polgári szervezet is, mint a St. Louis Citizens Committee for Nuclear Information, amely már régóta aggodalmát fejezte ki a nukleáris lecsapódás miatt és amely többször nyilvánosságra hozta, hogy Nevada—Utah államokban a gyermekek egészségét veszélyeztetik a nevadai föld alatti kísérletek. S Spokane Wash-ban 1962 júniusában tejben talált Iodine 133 eredetét a nevadai robbantások kiszivárgásaihoz vezették vissza. Emiatt ezekben a csoportokban nő a nyugtalanság, miután a jelek arra mutatnak, hogy még nagyobb arányú fegyverkísérleti robbantásokra készülnek a nevadai föld alatti barlangokban.

A forrás: Nevada

A föld alatti robbantásokból eredő szennyeződéshez vezető adatok között a cikk rámutat arra, hogy a felső levegőrétegekben nem volt erősebb radioaktivitás észlelhető, márpedig a felszíni robantások nyomai ott találhatók meg legjobban. Ugyancsak a föld alatti robbantásokból kiszivárgó gőzök és gázok, amelyek sok radioaktív Iodine-t tartalmaznak, nem találhatók meg a levegőt tanulmányozó mérésekben.

A vegyésztudós másik érvelése az volt, hogy ha a Csendes-óceán felől jött volna a levegő radioaktív szennyeződése, az az esővel a földre került volna és érezhető lett volna mindazokon a területeken — a nevadai központtól nem messze is —, ahol esőzés volt. A tény azonban azt mutatja, hogy szennyeződést csakis a nevadai robbantásokhoz közelebb eső területeken tapasztaltak.

Mit javasol Martell?

Mindezek után várható volna, hogy a vegyésztudós a föld alatti robbantások beszüntetését tanácsolja. De nem, Mr. Martell megelégedne azzal, ha a fegyverkísérletezők mélyebbre bújnának a föld alatt, ha sokkal légmentesebben zárnák el a felszínt és ha csak a téli hónapokra szorítkoznak veszedelmes kísérleteik végzésénél, mert ha volna is mérgező kiszivárgás, télen a marhaállomány nem legel kint és kevesebb alkalma volna az Iodine 131-nek a tejbe kerülni s azon keresztül a gyermekek csontjaiba és vérébe.

A legjobb biztosíték azonban még mindig a teljes leszerelés, amely mindenféle fegyverkísérletet feleslegessé és szükségtelenné tesz. Ez a békemozgalom igazi követelése.

A kenyai belügyminiszter Londont vádolja

Angol hivatalos körökben nyugtalanságot keltett Oginga Odinga kenyai belügyminiszter nyilatkozata, amelyben Nagy-Britanniát tette felelőssé a kelet-afrikai országokban lezajlott katonai zendülésekért és nyilvános vizsgálatot követel az események hátterének felderítésére. A kenyai belügyminiszternek „a brit imperialisták színfalak mögötti tevékenységére" vonatkozó utalása megerősíti azt a gyanút, hogy a bámulatos gyorsasággal lebonyolított brit katonai beavatkozást megelőző fejlemények nem érték váratlanul az angol hatóságokat.

A Times képmutatóan azzal vádolja Odinga minisztert, hogy a »kelet—nyugati hidegháborús viszály elemeit« keveri bele a kelet-afrikai válságba, holott mindeddig éppen a brit kormány és a konzervatív sajtó próbálta mindenáron »kommunista« ügynökökre hárítani a felelősséget.

Megzavart randevú

Leültem mellé a partra és figyeltem, hogyan dolgozik. Rám se hederített, éppen egy nehéz teherhajót cipelt a hátán. Megköszörültem a torkomat, de láttam, hogy mérges, ezért odébb húzódtam. Mikor a hajó már feljebb dohogott, s ő a fáradságtól kimerülten elterült, megszólítottam.

— Haragszik?

— Láthatja.

Ismét hallgattam. Zsémbes öreg, jó néhány évtized múlt el fölötte, ha nem akarózik neki beszélni, nem szabad erőltetni a dolgot, elvégre egy csatornának is van egyénisége. Legalább én tartsam tiszteletben.

Elgondolkoztam: érthető a mogorvasága, hiszen kevés jót látott az életben. Még meg sem született, már elsikkasztották — köztudomású, hogy nem a panamáról nevezték el Panamát, hanem Panamáról a panamát. És amikor a kis országot az a megtiszteltetés érte, hogy maga az Egyesült Államok csinált neki egy csatornát, elvette az újszülöttet, és azóta távoltartja tőle a saját édes anyaországát.

Egy amerikai katona riasztott fel történelmi viszszapillantásomból.

— Hét, mit keres itt?

— Töprengek.

— Van rá engedélye?

— Nincs. Minek?

— Itt csak az Egyesült Államok engedélyével lehet gondolkozni. És egyáltalán: hogyan került ide?

— A képzelet szárnyain.

— Ne tréfáljon, kérem.

— Semmi kedvem hozzá. Ha tudni akarja: vendég vagyok itt.

— Úgy. Vendég. Szóval panamai.

— Miért, ez nem Panama? Tudtommal az. És akkor miként lehet egy vendég — panamai?

— A csatornaövezet az Egyesült Államok tulajdona.

— Bérlete, nem?

— Mindegy az, kérem. Szóval ön panamai?

— Ha az lennék, mit tenne velem?

— Megkérdezném, hogy tüntető-e.

— És ha tüntetnék?

— Akkor úgy vélem, hogy lőnék.

— De nálam nincs fegyver.

— Éppen azért. Ha lenne, hívnék egy cirkálót. Ha nincs, elintézzük a dolgot egymás között. Volt már rá precedens.

—Hallottam. Persze, meg kell védeni a csatornát a panamaiaktól. Elvégre az ő országukban van a csatorna, nem igaz?

— Gúnyolódik?

— Miért? Nincs igazam?

— Nem az a kérdés, hogy kinek van igaza. Ez itt a mienk, és ha magának más a véleménye, akkor ön felforgató.

— Ön most milyen ország földjén áll?

— A szolgálati szabályzat tiltja, hogy válaszoljak.

— Civilben mit mondana?

— Hülye kérdés. Hát hol lennék, ha nem Panamában.

— Köszönöm, ezt akartam tudni.

— Hű, elszóltam magam. Uram, ha van önben egy csöppnyi jóindulat, ne árulja el a parancsnokaimnak, hogy mit mondtam! Küldjön meg, hogy nem köp be.

— Jó, megesküszöm, de mitől fél annyira?

— Ha kitudódik, hogy mit mondtam, borzalmas jövő vár rám.

— Lecsukják?

— Sokkal rosszabb. Elvisznek Dél-Vietnamba.

— Bizony, az kényelmetlenebb ország. Dzsungel, sötétség...

— Ugyan kérem, ki fél a dzsungeltől, egy katonának az semmi. De tudja, uram, hogy ott az emberek visszalőnek?

Marthy Barna

Újabb „kínos eset" Bonnban

A különleges biztonsági csoport vezetője SS-tömeggyilkos

Közvetlenül azután, hogy *Krüger* miniszter náci múltjának leleplezése miatt benyújtotta lemondását, újabb kínos ügy pattant ki *Bonnban:* letartóztatták *Peters* rendőrfőtanácsost, mivel kiderült róla, hogy a háború alatt mint *SS-tiszt* részt vett tömegkivégzések végrehajtásában.

Különösen kínossá teszi az ügyet, hogy Peters a bonni rendőrség különleges *»biztonsági csoportját«* vezette, s ebben a minőségében ő volt a felelős a köztársasági elnök, a kancellár, s a Bonnba látogató külföldi államférfiak személyes biztonságáért.

A *Neue Rheinzeitung* kommentárjában *»megrendítő hírnek«* nevezi Peters letartóztatását, s hangsúlyozza: végre ki kellene nyomozni azokat is, akik azzal az ürüggyel, hogy *»szükség van a szakemberekre«*, a halál szakértőit juttatták ismét felelős pozíciókba. (MTI)

Befejeződött az országgyűlés ülésszaka

(Folytatás az 1. oldalról.)

a költségvetési vitában elhangzott javaslatokat az illetékesek a továbbiakban alaposan megvizsgálják, mérlegelik megoldásuk lehetőségeit, s a következő évek terveinek, költségvetési előirányzatainak összeállításakor figyelembe veszik.

— A rendelkezésünkre álló anyagi erők biztosítják az országunk további előrehaladásához, fejlődéséhez szükséges feltételeket. Rajtunk áll tehát, hogyan élünk a lehetőségekkel, milyen mértékben gyarapítjuk népgazdaságunk erejét — mondta Tímár Mátyás, majd kérte, hogy az országgyűlés a költségvetési törvényjavaslatot az indítványozott módosítással fogadja el.

Országgyűlésünk fontos feladata a kapcsolatok kiépítése és erősítése

Vass Istvánné beszámolója

Az elmúlt években örvendetesen tovább szélesedtek, erősödtek országgyűlésünk közvetlen kapcsolatai más országok törvényhozó testületeivel. Meghívásunkra a világ különböző tájairól — szocialista országokból, tőkés és volt gyarmati országokból egyaránt — számos parlamenti delegáció tett látogatást hazánkban. A magyar országgyűlés küldöttségei is több európai és ázsiai országban jártak — kezdte beszámolóját Vass Istvánné.

Országgyűlésünk fontos feladata a kapcsolatok kiépítése és erősítése a különböző népekkel és parlamentjeikkel. Ez része annak a külpolitikának, amelyet pártunk és kormányunk a békés egymás mellett élés gyakorlati megvalósításáért folytat; annak a békepolitikának, amelyet a Magyar Népköztársaság minden fórumon — ahol módja és lehetősége van — hangoztat és érvényesít. Országgyűlésünk ezzel a tevékenységével is

hozzájárult a népek barátságának és együttműködésének fejlesztéséhez, a béke megszilárdításához.

A parlamenti delegációcserék országgyűlésünk életében csaknem kilencéves múltra tekintenek vissza. Ez idő alatt meghívásunkra

35 országból 55 küldöttség látogatott hazánkba.

A magyar országgyűlés küldöttségei 17 országban — köztük 11 szocialista országban — tettek látogatást.

Delegációnk külföldi látogatásaiban összesen 120 országgyűlési képviselő vett részt.

Vass Istvánné ezután röviden összefoglalta azokat a tapasztalatokat, amelyeket a parlamenti küldöttségek látogatásai során az előző országgyűlési időszakban szereztek, majd a parlamenti delegációcserék 1963. évi eseményeit és tapasztalatait ismertette.

Az elmúlt évben

tovább szélesedtek az országgyűlés kapcsolatai a kapitalista és a volt gyarmati országok parlamentjeivel is.

Az országgyűlés elnöke ezután az Interparlamentáris Unió magyar csoportjának tevékenységét ismertette. Elmondotta többek között: kapcsolataink kedvező alakulását mutatja, hogy már 1959-ben sor került az olasz—magyar, 1960-ban pedig a magyar—olasz tagozat megalakítására, s ezt követte ugyancsak 1960-ban, illetve 1961-ben az angol—magyar és a magyar—angol tagozat létrehozása.

— A nemzetközi helyzet kedvező alakulása — folytatta — éreztette hatását az Interparlamentáris Unió 1963. évi belgrádi konferenciáján. Ennek tevékenységét elsősorban

a békés egymás mellett élésre, az általános és teljes leszerelésre való törekvés jellemezte,

s igen kedvezően hatott a Moszkvában aláírt részleges atomcsendegyezmény.

— A konferencia határozatai is mutatják, hogy az Interparlamentáris Unió munkásságának mindinkább a vitás nemzetközi kérdések békés megoldásában van növekvő szerepe, jelentősége. A Magyar Népköztársaság a többi szocialista országgal együtt eddig is nagy fontosságot tulajdonított az Interparlamentáris Unió munkájából reá háruló feladatoknak és a jövőben is mindent elkövet, hogy az Unió a népek békeakaratának hatékony szócsövévé váljék.

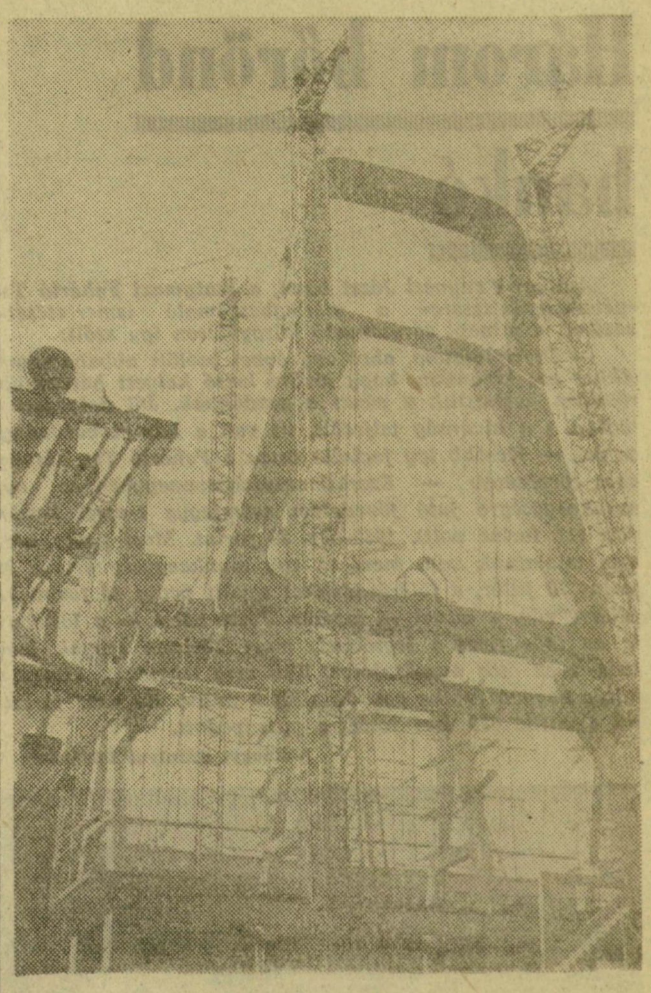

ÉPÍTKEZÉS

Interpellációk

Az interpellációk sorát *Nagy* Zoltán Borsod megyei képviselő kezdte meg. Az Országos Tervhivatal elnökéhez interpellált a gyorsan fejlődő ipari város, Ózd vízellátásának ügyében. *Dr. Ajtai* Miklós kérte az országgyűlést járuljon hozzá, hogy az Országos Tervhivatal és az Országos Vízügyi Főigazgatóság együtt elvégezze a körzet teljes vízellátási tervének felülvizsgálatát és azután, de legkésőbb egy hónapon belül adjon választ a kérdésre. Ezután meghallgatták *Varga* Károly Somogy megyei képviselőnek a kohó- és gépipari miniszterhez intézett interpellációját a Somogy megyei ipartelepítés tárgyában. *Dr. Horgos* Gyula kohó- és gépipari miniszter válaszát az országgyűlés tudomásul vette.

Az egész országot, a teljes közvéleményt érdeklő interpellációt nyújtott be *Henspenger* Péter Szabolcs megyei, *dr. Belák* Sándor Veszprém megyei és *Kántor* Lajosné Borsod-Abaúj Zemplén megyei képviselő.

HENSPENGER PÉTER: A mezőgazdaság szocialista átszervezésének befejezése óta a népgazdaság évről évre nagy összegeket fordít a termelőszövetkezetek új létesítményeire, egyes rossz típustervek és rossz kivitelezés miatt azonban ebből az összegből sok millió forint veszett és vész kárba. Milyen intézkedéseket tesz a Földművelésügyi Minisztérium a tervezés és a kivitelezés megjavítására?

LOSONCZI PÁL földművelésügyi minszter válasza: Egyetértett a miniszter azzal, hogy az elmúlt években sok hiba volt a mezőgazdasági épületek tervezésében és kivitelezésében. A régebbi épületek egy része nem felelt meg a nagyüzemi gazdálkodás követelményeinek. A tervező és kivitelező szervek *kerestek jobb, olcsóbb megoldásokat,* ennek során azonban újabb hibákat is elkövettek. A beruházások tervezésének és kivitelezésének megjavítására a közelmúltban több határozatot hozott a minisztérium. A tervező irodák és elsősorban a Földművelésügyi Minisztérium tervező irodájának feladatává tették, hogy *a mezőgazdasági beruházásokhoz egységes szerkezetű, jó elrendezésű, a mezőgazdaság céljainak megfelelő típusterveket alakítsanak ki.* Elmondotta a miniszter, hogy *a tervezőmérnökök mellé mezőgazdasági szakembereket osztottak be* és a jövőben csak olyan épületek terveit lehet kivitelre ajánlani, amelyek kísérleti épületként már legalább egy évig kifogástalanul üzemeltek.

DR. BELÁK SÁNDOR: a talajjavító anyagok szállítása és biztosítása tárgyában két interpellációt nyújtott be — mégpedig a közlekedés- és postaügyi miniszterhez és az Országos Tervhivatal elnökéhez. A rossz termőképességű és nehezen művelhető talajok javítása, a gyenge termelőszövetkezetek jobb gazdálkodási feltételeinek megteremtése érdekében — mondotta — az utóbbi években több komplex talajjavítási terv készült. A program mielőbbi megvalósítását azonan nagymértékben akadályozza, hogy a MÁV nem elégíti ki a talajjavító vállalat szállítási igényeit. A vasúti szállítási nehézségei miatt a talajjavító vállalat gyakran teherautóval szállítja a javítóanyagot. Így viszont az egy holdra szükséges javítóanyagnak csak a szállítása több mint 2000 forintba kerül. A képviselő véleménye szerint ezért célszerű lenne, ha a most használt kisebb hatóanyagú lápi mészszap helyett minél koncentráltabb és így kisebb szállítási kapacitást igénylő javítóanyagot biztosítanának.

DR. CSANÁDI GYÖRGY közlekedés- és postaügyi miniszter válaszolt: Figyelembe kell venni, hogy *a vasút teljesítménye nem növelhető korlátlanul.* Komoly erőfeszítések történnek a vasút munkájának jobb megszervezésére, rejtett tartalékainak kiaknázására.

— Mindezek alapján — mondotta a miniszter — remélem, hogy *a vasút teljesíteni fogja 1964. évi szállítási tervét és ezen belül a talajjavító anyagok szállításának előirányzatát is.*

DR. AJTAI MIKLÓS, az Országos Tervhivatal elnökének válasza: A kitermelési és szállítási költségeket egyaránt figyelembe véve, s hatóanyagban számolva, a lápi mész és mészkőőrlemény ára lényegében azonos, ez tehát nem indokolja a sümegi mészkőőrlő üzem bővítését. Emellett gondolni kell arra is, hogy talajjavítási programot akarnak megvalósítani az ország több más vidékén is, ahol még lápi mészszap sincs. A rendelkezésre álló összegből tehát elsősorban itt kell a mészkőőrlő üzemeket építeni, s csak azután kerülhet sor a sümegi üzem bővítésére.

Az országgyűlés dr. Csanádi György válaszát 11 ellenszavazattal, az Országos Tervhivatal elnökéét pedig egyhangúlag tudomásul vette.

KÁNTOR LAJOSNÉ: Azoknak az idős pedagógusoknak, akik az új nyugdíjtörvény életbeléptetése előtt mentek nyugdíjba, miért nem veszik figyelembe az 1945 előtt munkában töltött éveket?

VERES JÓZSEF munkaügyi miniszter válasza: Az interpelláció nemcsak idős pedagógusokat, hanem más nyugdíjasokat is érint, akik szintén joggal vethetik fel nyugdíjuk visszamenőleges rendezését — mondotta a miniszter. Utalt arra, hogy *az új nyugdíjtörvény mellett még többféle régi rendelkezés is érvényben maradt, s a* más-más rendelkezések alapján megállapított nyugdíjak között jelentékenyek a különbségek.

A kormány ezen többször is igyekezett segíteni. Az 1959. évi nyugdíjrendezés például 541,9 millió forint, az 1963. január 1-i rendezés 146,5 millió forint kiadási többletet jelentett. Míg 1956-ban 573 000 volt a nyugdíjasok száma, addig 1964. év végére számuk előreláthatólag eléri a 750 000-et. 1956-ban a nyugdíjakra 2 milliárd 302 millió forintot fizetett ki államunk, *az idén kifizetendő összeg* viszont *6 milliárd 59 millió forint lesz.* Az új nyugdíjtörvény 1929-ig visszamenőleg nyugdíjalapnak fogadott el minden munkában eltöltött évet azoknál a dolgozóknál, akik a törvény életbeléptetése után mentek nyugdíjba. *Visszamenőleges hatállyal valamennyi régi nyugdíjas ügyét hasonló alapon nem lehetett rendezni,* mert erre anyagi lehetőségeink nem adtak módot.

— Egyetértek tehát interpelláló képviselőtársammal — mondta Veres József. — Igaza van abban, hogy a *nyugdíjkérdés még nem oldódott meg teljesen. Feltétlenül szükséges, hogy alkalmas időpontban az összes, nyugdíjra vonatkozó rendeleteket összhangba hozzuk az új nyugdíjtörvénnyel,* és ezzel együtt az összes régi problémát is rendezzük. A feltett kérdésre azonban meg kell mondanunk: *erre a rendelkezésre a közeljövőben nem kerülhet sor, mert anyagi kihatása rendkívül nagy.* Ha gazdasági eredményeink tovább javulnak, akkor természetesen e kérdés rendezése is közelebb kerül a megvalósuláshoz.

Túlteljesítette januári tervét a szénbányászat

A tél eddigi legválságosabb időszakában, január első felében a rendkívül tartós hideg csaknem megbénította a szénbányászat munkáját. A közlekedési nehézségek miatt a bányászok egy része nem tudott eljutni munkahelyére, az állandó vagonhiány pedig lehetelenné tette a kitermelt szén elszállítását, s fékezte a fejtés ütemét. Már-már úgy látszott, hogy a trösztök nem teljesítik januári terveket. Amint azonban a hónap második felében javult az idő, mindennap *»lefaragtak«* valamennyit hátrányukból. Január 30-án már csak 5410 tonna hiányzott a tervteljesítéshez. Az utolsó napon, 31-én ezt a hiányt pótolták, sőt 3500 tonnával meg is tetézték az év első hónapjára több vasárnapi műszak beiktatásával előirányzott termelést. Így a szénbányászat, előzetes számítások szerint, januári tervét 100,1 százalékra teljesítette. A későbbre várható pontos mérlegelési adatok szerint a többlet pár ezer tonnával valószínűleg növekszik. A túlteljesítésből a *közép-dunántúli,* a *mecseki,* a *tatabányai,* az *oroszlányi* szénbányászati vállalat és az *ózdvidéki* szénbányászati tröszt vette ki legjobban a részét. (MTI)

Lakásokat fűt a termálvíz

A geotermikus energia kísérleti hasznosítása az újszegedi Ogyessza városrészben

— *Feltört a meleg víz!* — hangzott el a kiáltás jó egy évvel ezelőtt az újszegedi ligetben, ahol sikeresen befejeződött a kísérleti termálkút fúrása. S ezzel tulajdonképpen *megkezdődött* Szegeden a hosszú időt, sok körültekintő munkát kívánó kutatás. Ennek célja: *hasznosítani a geotermikus energiát, amelynek hordozója a víz.*

Kötelező vizsgálatok

A kútból a felszínre ömlő víz hőmérséklete 85—90 Celsius-fok. Hónapokon át folyt a meleg víz, vezették a Tiszába, és közben — látszólag — nem történt semmi. Voltak is olyan vélemények a lakosság körében: megfúrták a kutat, vize azonban semmivé lesz, mert a folyóba engedik. Valójában azonban a szakemberek *gondos méréseket végeztek, vizsgálták a hévíz minőségét, összetételét.* Ez ugyanis — mivel a természetes energia gázt és ásványi sókat is tartalmaz — nemcsak fontos, hanem *kötelező is.* Az újszegedi kútból a feltörő termálvízzel együtt bizonyos mennyiségű metán is buzog, ami nem különleges jelenség, de mindenesetre nélkülözhetetlen vizsgálat tárgya. Sőt: *a víz minősége* határozza meg, hogyan és milyen közbeiktatott eljárásokkal lehet hasznosítani.

Valamelyest is megnyugtató vizsgálati adatokat hosszabb idő alapján lehet szerezni. Az újszegedi termálkutat is figyelték, ellenőrizték a szakemberek, hogy folyamatos »termeléséről«, jó és rossz tulajdonságairól meggyőződjenek. Hasznosítása csakis így és ezután kerülhet napirendre.

Próba a gyakorlatban

A napokban a kísérlet, a kutatás, a hasznosítás egyik fontos állomásához, a *gyakorlati próbához* érkezett — amint kérdéseinkre közölte *Balogh* Péter mérnök, a városi tanács építési és közlekedési osztályának vezetője. Üzembelépett az ideiglenes, két 15 köbméteres tartály, amelynek az a feladata, hogy a termálvízben levő metánt kiválassza. A Csongrád megyei Építőipari Vállalat Szerelőipari Főépítésvezetősége odaadó munkával elkészítette, több mint 1 kilométer hosszban a vezetékrendszert *a kúttól az Ogyessza lakónegyedig* és megteremtették a hőközpontot, amelyből szivattyú továbbítja a termálvizet a fűtési rendszerbe és nyomja ki az elhasznált hőenergiát.

Az épülő Ogyessza városnegyed Csanádi utca felől levő három épületének összesen 156 lakásában már termálvízzel fűtenek. Igaz, hogy csak a 14-es jelű épület 74 lakásában laknak most gazdáik, mert a másik két házban még belső befejező munkákat végeznek az épületek. A termálvízfűtéssel *általában elégedettek* a csatlakozók, mert kellemes, egyenletes hőmérsékletet biztosít. Az is igaz viszont, hogy néhány lakásban adódnak a fűtéssel kapcsolatban műszaki problémák, ami érthető, hiszen a termálvíz fölhasználása a gyakorlatban *még nem kipróbált* Szegeden. Ez hozza magával — éppen a víz minőségéből eredően, ami a gyakorlati felhasználáskor is jelentkezik —, hogy *újabb* műszaki, technikai eljárásokat kell még alkalmazni.

Teendők

Egy újabb épületben — ebbe később költöznek be a családok — jelenleg végzik a fűtésszerelési munkákat és majd fűtésre a termálvizet. Szükséges azonban egy 500 köbméteres gázkiválasztó tartály megépítése is, aminek a munkálatai az idő javulásával gyorsított ütemben folynak majd, így rövid idő alatt be is fejeződnek. A nagy tartály megépítésével *megszűnnek* a gázkiválasztással kapcsolatos műszaki zavarok.

Szó van arról is, hogy az Ogyessza negyed 1-es számú lakásszövetkezetének családi otthonait a termálvízzel fűtsék. Hasznosnak is, jónak is látszik ez. A végleges döntés azonban később születhet meg, mert több minden — például a fűtésrendszer üzemeltetése stb. — *tisztázásra vár* a lakásszövetkezet és az illetékesek között.

Országos haszonnal

Az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság igen jelentős segítséget adott eddig is a kutatáshoz, az egész munkához. A továbbiakban is közreműködnek és a gyakorlati hasznosításban *döntő szerepet vállalnak.* A Vízügyi Nagylétesítményeket Beruházó Vállalat, valamint a Mélyépítési Tervező Vállalat is *odaadóan* működik közre.

A termálvízfűtés az Ogyessza negyedben jó tapasztalatokat hoz, amit geotermikus energiakincsünk további felhasználásában nemcsak Szegeden, hanem országos méretekben is mind a tervezésnél, mind a kivitelezésnél gyümölcsöztethetünk.

Morvay Sándor

Három bőrönd bankó

Amikor Fenyvesi Józsi bácsi, a szatymazi Fehértó Tsz »pénzügyminisztere« a mérlegbeszámoló ismertetésébe kezdett, a minapi zárszámadó közgyűlésen így szólt:

— Ott folytatom, ahol egy évvel ezelőtt abbahagytam. Akkor azt kívántam, hogy jövőre kettő helyett három bőröndben hozhassuk a pénzt a gazdáknak. Jól dolgozott a tagság, s a kívánság teljesült, itt van a három bőröndnyi bankó. — Később így foglalta össze a Fehértó Tsz hároméves történetét: — Ezerkilencszázhatvanegyben az egy munkaegységre jutó jövedelem számjegye 1-essel kezdődött (17 forint volt). 1962-ben 29 forint. Most pedig hármas találatunk van, mert az egy munkaegység értéke 39 forint 70 fillér, a földjáradékkal együtt pedig 44 forint 70 fillérre rúg. S mivel — mondta Józsi bácsi — a lottóban is az ötös fizet a legtöbbet, most közösen tegyük meg 1964-re az ötös nyerőszámot. Van erre lehetőség, hiszen a közös vagyon értéke egy év alatt 2 millió 998 ezer forinttól 4 millió 639 ezer forintra gyarapodott.

(Somogyi Károlyné felvételei)

Fenyvesi Józsi bácsi, a „pénzügyminiszter".

Tóth Mártonné, Szanka Vilma meg Kónya Istvánné kezében a jó munka örömére csendül a pohár. Tóthné a mos ka pott 8925 forintjából Moped robogóra gondol, Vilma pedig menyasszony, a stafirungját akarja kiegészíteni, Kónyáné viszont már a lakásában látja az új reka miét.

A három mesés bőrönd. Tartalmuk: 1 millió 825 ezer forint.

Szanka Antal meg Berta József összemérik, melyikük pénzeszsákja nehezebb. Nagy különbség nem lehet, mert egy ikűknek 424, másikuknak 425 munkaegysége van.

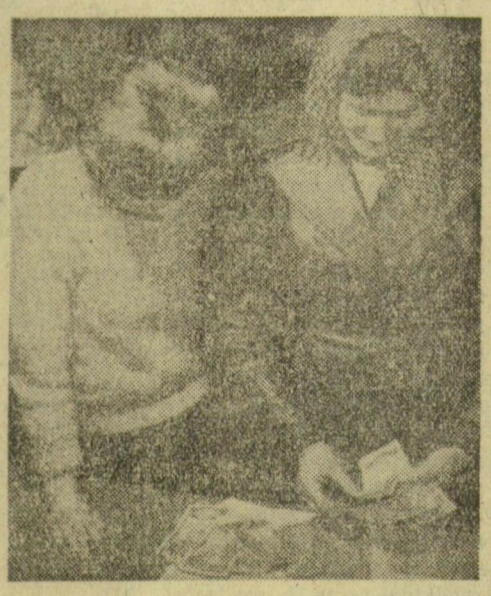

Könnyű a pénzét számolni Marton Lajosnénak, mert 10 ezer forintos, originált csomagolásban kapja. Róla és társairól mondta az elnök az ünnepi zárszámadó közgyűlésen: „Nagyon sok férfiembernél többet érnek".

Nem elég a tabletta — AKARAT IS KELL

A szegedi rendelőintézet új épületének első emeletén, az összekötő folyosón lehajtott fejjel, gyorsan haladnak el idős és fiatal férfiak. Az orvos hívására szinte besurrannak az ajtón, de előbb még visszapillantanak: nem látta-e őket valamelyik ismerős?

Régiek és újak

A kis szobában, az orvosi asztal előtt tíz ember szorong. Az asztal mögött egy ideggyógyász, asszisztense és egy adminisztrátor foglalkozik az érkezőkkel. A törzsvendégek lépnek előre, ők már tudják a rendet. Jelentkeznek, előkerül a karton. Aztán arrébb húzódnak, megisszák a maguk adagját, tömény szeszt vagy bort (ki milyen italnak rabja), s leülnek, várják a hatást. Utoljára marad az új jelentkező. Előzetes vizsgálaton már volt, hozza az eredményt, részt vehet alkoholelvonókúrán, bírja a szervezete. Szorongva néz körül, vajon mi mindent kell majd itt átélnie. Az orvos megnyugtatja, fölírja a gyógyszert, s elmagyarázza: egy hétig mindennap egy tablettát kell beszednie, lehetőleg reggelizés után. Szeszt inni azonban nem szabad, mert rosszul lesz tőle.

— Legyen szíves a személyazonossági igazolványát — mondja a beszélgetés végén az orvos egy pusztaszeri tsz-tagnak. Az megijed. Talán oda is be akarják írni, hogy alkoholista, s jelentkezett elvonókúrára?

— Szó sincs erről — nyugtatja meg az orvos, majd egy receptet tesz be az igazolványba, s közli a beteggel:

— Ez azért van, hogy ha mégis megszegné az utasítást, a tablettára inna és rosszul lenne, a helyszínre érkező orvos tudja, mit kell tennie.

Kezelés közben

K. P. nyugtalanul mocorogni kezd a széken. Az orvos figyel. A paciens arca erősen kipirul.

— Vérnyomásmérést kérek — szól az orvos az asszisztensnek.

Néhány pillanat és az asszisztens jelzi:

— Minden rendben van, a szokásos normális emelkedés.

Az egyik széken idősebb bácsi ül, ő a megszokott kipirulás helyett sápad, kiveri a verejték. Ugrik az orvos, vizsgálja, kérdezi, s kiderül, hogy az előírt adag bor megivása helyett jól meghúzta a butykost. Így aztán a megszokott, de szintén rossz közérzet helyett komoly rosszullét, ájulás következik be. Az orvos méltatlankodik, de figyelmeztetés helyett most a segítség az első.

Újabb beteg érkezik. Ő most jött először »itatásra«. Figyeli, milyen hatást vált ki társain a tabletta után az alkohol. De ezért férfiasan erőt vesz magán, s lehajtja a kisüsti pálinkát...

Lassan ketyeg az óra az orvosi szoba falán. A kezeltetnek különösen nehezen telik az idő. Amikor végre kezd csökkenni a hatás, lassan megnyugszanak.

Kijózanodás után

— Nem szoktam én sokat inni — mondja a fiatal M. Péter. — De sajnos, néhány pohár után teljesen részeg leszek és szinte önkivületi állapotba kerülök. Amikor kijózanodom, nagyon szégyellem a dolgot, nem győzök bocsánatot kérni a feleségemtől, a társaságtól. Utoljára is nagyon megvertem az asszonyt.

— Amikor kijózanodtam, s megláttam szegény feleségemet, nagyon megesett a szívem rajta, és elhatároztam, nem iszom. Hallottam már az elvonókúráról, hát felkerestem a körzeti orvost, s ő tájékoztatott, hová forduljak. Akarat van bennem, s bízom, hogy többet nem iszom, nem vetkőzöm ki emberi mivoltomból...

Az okok

Csaknem minden alkoholistánál van komoly indítók, amiért szenvedélyévé vált az ivás. Az idegorvos véleménye szerint a gyakori indítékok: rosszul sikerült házasság, csalódás, kisebb fokú elmebetegség. Ezekkel az emberekkel nem elég a rendes kezelést elvégezni, külön-külön kell velük foglakozni az orvosoknak, a lelküket is meg kell gyógyítani.

S az orvosok mindent meg is tesznek azért, hogy az alkoholelvonó-kezelés eredményes legyen. De vannak akadályok. Például a szűk ambulancia, már eleve gátolja, nehezíti az eredményes munkát. Pedig nem egy nagyvárosban már megvalósították a rendes, minden követelménynek megfelelő ambuláns kezelést. Jogos orvosi igény, hogy legyen Szegeden külön helyiség a betegek fektetésére, aztán különszoba, ahol az orvos egyénenként is foglalkozhat a betegekkel. Mert a tét nagy. A kúra eredményétől függ igen gyakran sok család életének fordulása, hogy visszakerülnek a rendes kerékvágásba, vagy széthullik a család.

Akik csak alibit akarnak

Az alkoholizmus ellen küzdő társadalmi bizottság máris sokat segített az alkoholisták gyógyításában, felkutatásában. Szomorú tapasztalat azonban, hogy az alkoholisták igen gyakran csak »alibit« akarnak, s a család, vagy a társadalmi aktivisták unszolására »vállalják« ugyan az elvonókúrát, de aztán különböző ürügyekkel elmaradnak.

A leggyakoribb kifogás az, hogy nem bírja a szervezetük a kezelést. Ez pedig nem igaz. A kezelést mindig alapos kivizsgálás előzi meg, s csak olyan embereknél alkalmazzák, akiknél a legkisebb ártalmat sem okozza. Igazak tehát az orvos szavai: az alkoholista gyógyulásához nem elég az orvosi kezelés, a tabletta, sok akarat is kell.

Szerencsére a többségnek van elég ereje, akarata is.

Horuczi Mária

Magyar gyógyszergyárak Jugoszláviában

Jugoszláviában a Vegyiműveket Tervező Vállalat tervei alapján egy éven belül öt korszerű gyógyszerüzemet létesítenek, amelynek berendezéseit is a magyar ipar szállítja. Az öt gyógyszerüzem Jugoszlávia különböző részein működik majd, s ezek évente húsz tonna Sztreptomicint, 180 tonna Pas és tíz tonna Inh Nev tbc elleni szert, tíz tonna Prokain érzéstelenítőt és 15 tonna Pab elnevezésű gyógyszer alapanyagot gyártanak.

Ismerkedési irodák

A Práce és a Zemedelske Noviny című csehszlovák lap közölni kezdte azon állampolgárok hirdetéseit, akik szerettek volna ismeretséget kötni házasság céljából. Január 15-én Prágában megnyílt az első »Ismerkedési Iroda«, amelynek feladata elősegíteni az egymáshoz illő egyedülálló nők és férfiak megismerkedését.

A megismerkedés Csehszlovákiában eme eddig ismeretlen formája bevezetésének helyességét a statisztikai adatok is igazolják. Az 1961-ben végrehajtott népszámlálás szerint Csehszlovákiában 453 000 egyedülálló állampolgár él. A 30 évnél idősebb hajadonok száma 250 000, (a még nem férjezett nők összlétszámának csaknem 10 százaléka). Az országban a nem férjezett nők száma 333 000-rel több, mint a nőtlen férfiaké.

A legutóbbi 5 esztendőben Csehszlovákiában több mint 75 000 házasságot bontottak fel. 1961-ben a 16 427 válás között 10 436 olyan eset volt, amikor gyermekes családok bomlottak fel.

Csehszlovákiában évente körülbelül 10 000 házasságon kívüli gyermek születik. Ez a születések számának megközelítőleg 5 százaléka.

Csehszolvákiában az egyedülálló állampolgárok számának csökkentése nagyon időszerű probléma, amelynek társadalmi és gazdasági jelentősége van, mivel egyes körzetek iparágak szerinti specializálásáa folytán helyenként hiány van hajadonokban, helyenként pedig nőtlen férfiakban. A megfelelő partner keresésével összefüggő nehézségekben rejlik az egyik oka annak, hogy egyes falusi lakosok, különösen a fiatalok, a városokba települnek. E problémák megoldását hivatottak elősegíteni a megnyíló ismerkedési irodák.

(Ford.: **Dosek Lajos**)

KRITIKUSOK

Írta: Jarep Jaunzem

K. Kerge kritikus megnézte a fiatal Hajszálhíjján drámaíró első darabját, és még ott a színházban megírta róla megsemmisítő kritikáját. A szerzőt kapitalista csökevénynek, darabját pedig egy orangután lázálmának nevezte. Elégedetten futotta át művét, és már éppen a szerkesztőségbe akart rohanni, amikor megpillantotta Jégcsap kritikust.

— Nos, mi a véleménye? — nem bírta megállni kérdés nélkül K. Kerge. — Hogyan értékeli a fiatal Hajszálhíjján produkcióját?

— Pozitívan! — mondja Jégcsap.

— Már hogy pozitívan? De hiszen ez az első darabja!

— Na és? — mondta szemrebbenés nélkül Jégcsap. — Egészében pozitívan értékelem.

— Nos hát, tudja, ez alkalommal teljesen ellentétesek a nézeteink — mondta élénken K. Kerge.

»Hm, ellentétesek a nézeteink — tűnődött magában K. Kerge a szerkesztőségbe menet. — Csakugyan olyan jó ez a darab? És egyáltalán, ki tudja, hogy jó vagy rossz? És ha Jégcsapnak mégis igaza van? Hiszen neki nagyobb gyakorlata van a színházkritikában, mint nekem. Én is pozitívan értékelem...«

K. Kerge, miután ilyen elhatározásra jutott, berobogott a szerkesztőségbe. Tiszta papírt vett, és új kritikát írt.

— Megírtam a kritikát Hajszálhíjján első darabjáról — közölte, amikor a kéziratot a szerkesztő asztalára tette. — Bátran kiadhatja: kritikám megegyezik Jégcsap kritikájával.

— Még hogy ez megegyezik? — kiáltott fel felháborodva a szerkesztő. — Jégcsap épp most adott le egy teljesen megsemmisítő kritikát. Kő kövön nem maradt Hajszálhíjján darabjából...

(Ford.: **Csontos Lia**)

Továbbtanulási lehetőségek

16 gimnázium, 18 szakközépiskolai osztály 12 technikum — Közel 100 szakma

A *Csongrád megyei Pályaválasztási Tanács* az idén végző fiatalok továbbtanulási lehetőségeiről *tájékoztatót* adott ki. Ennek adataiból kiderül, hogy a fiatalok az idén is nagyon sokféle hivatást választhatnak: Szegeden és Csongrád megyében — az egyetemeken és a főiskolákon kívül — tizenhat gimnázium, tizennyolc szakközépiskolai osztály, tizenkét technikum és közel száz szakma várja a végzett fiatalokat.

A Pályaválasztási Tanács tájékoztatója a többi között hangsúlyozza, hogy a falusi fiataloknak *érdemes minél nagyobb számban a hozzájuk közelálló mezőgazdasági szakmunkásképző tanfolyamokra jelentkezniök.* A lányok pályaválasztásával kapcsolatban pedig arról is beszél a tájékoztató, hogy e tekintetben szükséges *az érdeklődési kör bővítése.* A lányok eddig jórészt bizonyos hagyományos leányfoglalkozásokat választottak, pedig sok olyan más foglalkozás is van, amely a női alkattal és munkabírással nem áll ellentétben.

Új gimnáziumok a járásban

Az általános iskolát végzett tanulók Csongrád megye és Szeged régóta működő gimnáziumain kívül *újabb gimnáziumokba* is jelentkezhetnek. Új első osztályok nyílnak szeptemberben több Csongrád megyei községben, egyebek közt *Csanyteleken és Szőregen* is. A csanyteleki általános iskola mellett működő gimnáziumba a szegedi járás községei közül a *baksi*, a szőregibe pedig a *helyi, újszentiváni, tiszaszigeti, deszki és kübekházi* fiatalok jelentkezhetnek.

A szegedi gimnáziumokba a járás következő községeiből vesznek fel tanulókat: Algyő, Domaszék, Pusztamérges, Röszke, Gyálarét, Ruzsa, Sándorfalva, Tápé, Forráskút, Zsombó, valamint Kiskundorozsmáról a Madách iskola kivételével és Zákányszékről azokat a tanulókat, akik nem tudnak bejárni Mórahalomra.

A szakközépiskolák *az érettségin kívül szakmunkásbizonyítványt is adnak.* Ezeknek az iskoláknak a száma — az idén tizennyolc ilyen osztály nyílik — egyelőre még kevés. Ezért *valószínűleg nem tudnak minden jelentkezőt felvenni.*

Az általános iskolát végzetteket a gimnáziumokon és szakközépiskolákon kívül még tizenkét technikumban várják. Ezek közül hét Szegeden van. A jelentkezés módozatairól olvasóinkat lapunk több, korábbi számában már tájékoztattuk.

Továbbképző iskolák

Az általános iskolát végzett, rendszeres iskolai oktatás keretében tovább nem tanuló, valamint 36 óránál kevesebb munkaidőben foglalkoztatott és szakmai oktatásban nem részesülő gyermekek 16. életévük betöltéséig továbbképző iskolában folytatják tanulmányaikat. A szülők *kötelesek* gyermeküket az általános iskolából való kilépést követő szeptember 1-ig a továbbképző iskolába beíratni és a 16. életév betöltését követő augusztus 31-ig folyamatosan és rendszeresen iskolába járatni.

Szakmunkásképzés

Mind az általános, mind a középiskolát végzett fiatalok részt vehetnek a szakmunkásképzésben, amelynek tanulmányi ideje általában három év, könnyebben elsajátítható szakmákban 1—2 év. Néhány szakma kivételével *az általános iskolát végzettek három, az érettségizettek pedig másfél évig kötelesek tanulni.* Szakmunkás-tanulónak február 1-től lehet jelentkezni. Felvételi vizsgát *nem kell tenni.*

A szakmunkás-tanulók közel 100 szakma közül választhatnak. Csongrád megyében és Szegeden többek között asztalosnak 43, autószerelőnek 37, lakatosnak 190, esztergályosnak 96, kőművesnek 85, hegesztőnek 24, szobafestőnek 27, vízvezetékszerelőnek 37, villanyszerelőnek 120, fodrásznak 30, géplakatosnak 120 fiatalt vesznek fel a vállalatok és intézmények. Kozmetikusnak csak két érettségizett fiatal jelentkezhet, órásnak egy, szállóportásnak 2, hasonló végzettséggel. A fényképész szakma három szakmunkás-tanulót vár. A következő szakmákra csak lányok jelentkezhetnek: vendéglátóipari eladó (tízen), zöldségtermelő (nyolcvankilencen), baromfitenyésztő (huszonnyolcan).

A pályaválasztó fiatalok *minden kérdésükkel, problémájukkal* bizalommal forduljanak osztályfőnökükhöz, az iskolák, vállalatok és intézmények igazgatóihoz, valamint a Pályaválasztási Tanácshoz.

A vállalati összevonás eredményei az első év tükrében

A len-kenderipari vállalatok átszervezése lassan első évfordulójához közeledik. Az eddig eltelt idő választ ad néhány alapvető fontosságú gazdasági kérdésre, amelyek megoldását a vállalati összevonásoktól várjuk. Megállapíthatjuk: a kenderipari vállalatok összevonása különösen azért kedvező, mert az ipar bázisa Szegeden van. Csak egy kisebb gyáregység van Pécs mellett. Ez számottevő előny a szervező munkában.

A szocialista építés megköveteli a vezetés színvonalának emelését, mint a további fejlődés alapvető feltételét, a rendelkezésre álló termelő erők jobb, céltudatosabb felhasználásához. E két alapvetően fontos feladat mellett valóra kell váltani az egységes profil kialakítását, az eredményesebb gyártmányfejlesztést, a termékek minőségének javítását és általában a technológiai, műszaki fejlesztés színvonalának emelését. E feladatokat keretbe foglalja az, hogy javulnia kell a termelés gazdaságosságának és emelkednie a termelékenységnek.

Magasabb színvonalon

Az átszervezés rendkívül bonyolult gazdasági esemény, amelyhez hoszabb idő szükséges. Jelentőségben talán az államosításhoz lehet hasonlítani azzal a különbséggel, hogy itt mindenek előtt színvonalemelésről van szó, amely egyúttal a további fejlődés feltétele is. Az összevonás óta eltelt idő alatt csak az első lépéseket tettük meg, és még jelentős szervező munka előtt állunk.

A vezetés színvonalának emelését azzal részben megalapoztuk, hogy a termelést irányító szellemi erőket koncentráltuk, a vezetésben lényegesen több a mérnök, a technikus és a magas képesítésű gazdasági szakember. Ez azonban csak előfeltétele a színvonal emelésének, amelyből célratörőbb, ütőképesebb vezető garnitúra fejlődhet. Ez az első kétségkívül pozitív jelenség.

A termelő erők koncentrálása terén is vannak kezdeti sikerek. A termelési terv teljesítése a közelmúlt, ismert kedvezőtlen időjárási és munkaerőellátási viszonyai mellett csak úgy volt lehetséges, hogy a gyáregységek között a feladatokat az adottságoknak megfelelően, gyorsan átcsoportosíthattuk. Így vált lehetővé, hogy számos nehézség ellenére, mindenekelőtt a szeszélyes időjárás okozta gondok nem okoztak kiesést a terv teljesítésében. Felloldódtak az önállóság okozta merevségek a gyáregységek kapcsolatában. Az érintkezés könnyebb és gyorsabb lett. Lehetővé vált, hogy a zárt vertikumon belül a félkész termékeket a kész termelés szükségleteinek megfelelően állítsuk elő, illetve használjuk fel.

Új gyártmányok

Igen jelentős az a munka, amely a gyártmányfejlesztésben tapasztalható. Hosszú évek után sikerült megvalósítani a vegyileg feltárt kenderfonalak üzemszerű gyártását, amely karakterban és használhatóságban vetekszik a lenfonallal. Ebből és más alapanyagokból számos új gyártmányt konstruáltunk. Az összevonás nyomán lehetővé vált, hogy intenzívebben vegyünk részt a KGST munkájában, s vállalatunk jelentősen hozzájárul a műszaki szövetek egységesítéséhez.

A kétségkívül előnyös, pozitív jelenségek mellet vannak nehézségeink is: létszám és bérpótlékproblémák. Az egyik már általánosan ismert, a másik kifejezetten az átszervezés következménye. A minisztérium irányítása mellett nem volt lehetőség a bérek és fizetések megfelelő koordinálására. Korábban az adott kereteken belül a gyárak különféleképpen ítélték meg ugyanazt a munkát. Ezért most a különféle szakmunkák bértételeit nivellálni kell, bár erre nem áll rendelkezésünkre külön bérfedezet. Ugyanez a helyzet az alkalmazottak bérezésében is, ahol ugyancsak nagy szóródást tapasztalunk. Kézenfekvő dolog, hogy az említett problémák igen nehéz helyzetet teremtettek s gátolják az átszervezés alapvető célkitűzéseinek mielőbbi megvalósítását.

Nem lesz visszaesés

Mindemellett az is feladatunk, hogy az átszervezés lehetőleg ne okozzon kiesést a termelés gazdaságosságában. Ez komoly gondot okoz az új vezetőségnek. A dolgozók leginkább azon mérik le az átszervezés sikerét, hogy a nyereségrészesedéssel milyen eredményeket tudunk elérni. Ez azonban a kérdésnek csak a praktikusabb oldala. Nyilvánvaló ugyan, hogy a termelés szerkezetében végbemenő változások elsősorban a gazdaságosságban mutatkoznak meg az átmeneti időben, kezdetben talán még negatív előjellel is. Előzetes számaink szerint nem lesz számottevő visszaesés.

Világosak a feladatok

Az első háromnegyedév munkája tapasztalataink, tényeink tükrében sokkal világosabban látjuk a még előttünk álló jelentős feladatokat. Mindenekelőtt megállapíthatjuk, hogy a munka nehezén túljutottunk. A szervezet felépült és most már a keretek tartalommal való megtöltése a feladat. Ez azonban részletekbe menő elmélyülést, csiszoló, finomító munkát jelent. Az 1964-es esztendőben már olyan körülmények között dolgozhatunk, amely kétségbevonhatatlanul bizonyítja az átszervezés lehetőségeit, indokoltságát. A Könnyűipari Minisztérium kollégiumának határozata szerint már ebben az évben ki kell használnunk azokat a gazdasági előnyöket, amelyeket az átszervezés alapgondolata tükrözött. Ehhez rendelkezünk mind a személyi, mind a politikai feltételekkel. Bízunk benne, hogy a műszaki és ügyviteli dolgozóink, akik az összevonás első évében megteremtették a szervezeti formát, lerakták az alapokat, meg tudják oldani a finomítás, a felemelkedés problémáját is.

Marosi János
Kenderfonó- és Szövőipari Vállalat

Szovjet gazdasági és műszaki küldöttség érkezik hazánkba

M. A. Leszecskónak, a Szovjetunió Minisztertanácsa elnökhelyettesének vezetésével a magyar—szovet gazdasági és műszaki tudományos együttműködési bizottság alakuló ülésére vasárnap szovjet küldöttség érkezik hazánkba. A küldöttség tagjai között van V. D. Lebegyev, a Szovjetunió népgazdasági tanácsának elnökhelyettese, A. V. Korobov, a Szovjetunió tervhivatalának elnökhelyettese, M. J. Rakovszkij, a Szovjetunió tervhivatala mellett működő műszeripari és automatizálási állami bizottság elnöke és N. I. Sztrokin, a Szovjetunió tervhivatala mellett működő mezőgazdasági gépgyártási, autó- és traktoripari állami bizottság elnöke, valamint számos vezető beosztású gazdasági szakember.

A közös kormánybizottság ülésén a két országot érintő gazdasági és műszaki tudományos kérdésekről folytatnak tárgyalásokat.

Ismét javul Szegeden a betegellátás

Tizennégy gyermekgyógyász kezdi meg működését

Idén ismét jelentősen javult Szegeden a betegellátás. Dr. Széll Éva, a városi tanács egészségügyi osztályának gyermekgyógyász-főorvosa a következőket mondta el: Holnaptól, február 3-tól tizennégy gyermekorvos kezdi meg működését. Tavaly kilenc körzeti gyermekgyógyász volt. Egy körzet ellátására még nincs jelentkező.

Az igényeket figyelembe véve osztotta el a városi tanács Szeged területén a tizennégy gyermekgyógyászati körzetet, úgy, hogy a lakosság minél közelebb találjon orvost.

Korábban gond volt a délutáni és esti szakrendelés. A körzeti gyermekgyógyászok ugyanis legkésőbb délután 6 órakor befejezték a rendelést. Február 3-tól a városban

három helyen lesz délutáni inspekció.

A Kossuth Lajos sugáruti gyermek poliklinikán délután 12 és 6 között rendel az orvos. A Takaréktár utca és a Lenin körút sarkán levő orvosi rendelőben 3—7 óra között, s ugyancsak ez időben az Oskola utcai rendelőben.

Ezenkívül a felsővárosi, valamint a Párizsi körúti gyermekgyógyászati szakrendelésen is mindennap délután 3—4 óra között vizsgálják a beteg gyermekeket.

Dr. Széll Éva főorvosnő arról is tájékoztatott bennünket, hogy az új orvosok munkába állításával

lényegesen kisebbek lesznek a körzetek, egy orvosra kevesebb gyermek jut.

Ezzel kettős célt érnek el. Az orvosi ellátás minősége is jelentősen javul, ezenkívül a lakóhelyhez is közelebb találnak orvosi segítséget. Így például eddig a Marx téri új bérházak lakói beteg gyermekeiket a Korda sori rendelőbe vitték, most pedig a Párizsi körúton fogadják őket.

A gyermekgyógyászati körzetekről, valamint a pontos rendelési időről a gyermekgyógyászok adnak felvilágosítást. Elmondotta még Széll főorvosnő, hogy

sürgős esetekben bármelyik körzeti gyermekgyógyász ellátja a beteg gyermeket.

Ha lesz jelentkező orvos, akkor az egészségügyi osztály tervei szerint Újszegeden újabb körzetet alakítanak ki.

Mit határoz a medve?

Február második napja gyertyaszentelő. Százesztendős kalendáriumokban tavaszkezdő ünnepként szerepel. E napon a néphit szerint a medve felébred mély téli álmából, határoz abban a fogas kérdésben: vajon érdemes-e ébren maradni, vagy célszerűbb volna néhány hetet még csendes alvással tölteni. A medve gondjai minket is érdekelnek. Ez a medve nem bízik abban, ha gyertyaszentelőkor túl szép, napsütéses az időjárás. Ilyenkor sietve visszabújik téli meleg odújába. Érzi, hogy a gyertyaszentelői szép időt rövidesen fagyos hóvihar követi. De ha hideg, szeles, borús időt tapasztal, az nem veszi el a kedvét a további kinttartózkodástól.

Csakugyan ilyen okos-e a mi bozontos barátunk? Az állatok sok mindent megéreznek előre, amit mi, emberek még csak nem is sejjük. A medvében is kialakulhatott az a helyes ösztön, hogy ne higyjen a látszatnak.

Azt a bölcsességet, ami a mackót útbaigazítja, mi is elleshetjük! Ha szép, meleg idő van, akkor arra számítsunk, hogy a tél néhány hétre még könnyen visszatérhet. Ha viszont télies még az idő, akkor ne panaszkodjunk, mert bizonyos, hogy nem lehet már messze a tavasz újjászületése.

Csizmazia György

Nagyobb érdekeltség, nagyobb haszon

A Földművelésügyi Minisztérium javaslatai a szövetkezeti jövedelemrészesedés új módszereire

A termelőszövetkezeti közgyűlések országszerte mostanában döntenek arról, hogy milyen módszer szerint részesedik az idén a tagság a közös jövedelemből, milyen módon díjazzák a közös gazdaságban végzett munkát. Az eddigi tapasztalatok összegezése alapján *a Földművelésügyi Minisztérium nyilvánosságra hozta javaslatát a munkadíjazási és jövedelemrészesedési módszerek továbbfejlesztésére.*

Tavaly már a termelőszövetkezeteknek csak néhány százalékában alkalmazták kizárólag a hagyományos munkaegységrendszert. Olyan szövetkezet is alig volt, ahol csak egyféle újabb módszert vezettek volna be, mivel az egyes üzemágakban általában más-más munkadíjazási forma felel meg.

A legelterjedtebb, főleg a kapásnövények termesztésénél, az úgynevezett nádudvari módszer, azaz *a munkaegység-jóváírás és az össztermelésből való részesedés kombinációja.* A kukorica, burgonya és cukorrépa termesztésénél ezt a módszert a szövetkezeteknek mintegy 40 százaléka alkalmazza. Az elmúlt évben igen sok közös gazdaságban, illetve azok egyes üzemágaiban vezették be a pénzbeni munkadíjazás valamilyen formáját. Különösen elterjedt ez a módszer, főleg a közvetlen pénzbeni munkadíjazás, a traktorosoknál.

A Földművelésügyi Minisztérium javaslatai megállapítják, hogy *az anyagi érdekeltség elvének érvényesítésére az előző években tett javaslatok helyesnek bizonyultak,* s ezért szükséges a jól bevált módszerek minél szélesebb körű elterjesztése, a termelés feltételeiben bekövetkezett változások miatt pedig azok továbbfejlesztése is.

A javaslatok szerint a termelőszövetkezetek mindenütt *aszerint válasszák meg az alkalmazandó munkadíjazási formákat, hogy azok a termelés növelése mellett annak gazdaságosságára is fokozottabban ösztönözzenek.* A növénytermesztésben úgy kell kialakítani a munkaegység mennyiségét és a természetbeni részesedés arányát, hogy az elősegítse a legfejlettebb termesztési eljárások alkalmazását. Mivel az állattenyésztésben alkalmazott munkadíjazási és jövedelemrészesedési módszerek jelenlegi formái nem eléggé hatékonyak, ezeket úgy helyes módosítani, hogy *jobban ösztönözzenek a termelés fokozására, minőségének javítására,* önköltségének csökkentésére.

A Földművelésügyi Minisztérium javaslatai végül leszögezik, hogy a munkadíjazási módszerek megválasztása a termelőszövetkezeti közgyűlés hatáskörébe tartozik.

Szakképesítéshez kötik a népművelési munkaköröket

A művelődésügyi miniszter rendeletben szabályozta a népművelési munkakörök betöltésének feltételeit. A rendelet szerint a jövőben népművelési munkakörben csak olyan dolgozót lehet foglalkoztatni, aki legalább középiskolai végzettséggel rendelkezik, a művelődésügyi szakfeladatokat ellátó vezetői és ügyintézői munkaköröket pedig valamennyi szakigazgatási szervnél képesítéshez kötik.

Népművelési szakképesítésnek minősül a tudományegyetemeken szerzett népművelési szakos végzettség, vagy bármely más egyetemi végzettség a kiegészítő népművelési szakmai vizsgával együtt. Ilyen képesítés szükséges a Népművelési Intézet, a megyei népművelési tanácsadók, megyei tanácsi és szakszervezeti művelődési házak egyes vezető- és ügyintéző munkaköreinek betöltéséhez, ideértve a körzeti művelődési otthonok főhivatású igazgatóit.

A tanítóképző intézetek népművelő-könyvtáros szakán szerzett oklevélhez köti a rendelet a fővárosi és megyei jogú városok bemutató filmszínházainak üzemvezetői tisztségét, a fővárosi kerületi, járási és városi művelődési házak ügyintéző munkakörét, kiemelt községi és körzeti művelődési otthonok igazgatói beosztását, járási művelődési házak hiányában a népművelési munkára függetlenített dolgozók munkakörét.

A népművelési munkaköröket a jövőben pályázat útján töltik be. A pályázati kiírást a Művelődési Közlöny teszi közzé.

ÖKRÖS LÁSZLÓ

A pásztor

Andris mozdulatlanul állt a szántás szélén és az egeret figyelte. Annak először csak az orra látszott, aztán a két kis fekete szeme. Végül egész szürke testével kibújt a lyukból. Andris leguggolt, úgy nézte. A mozgásra az egér megijedt, elszaladt és elbújt egy barázdában. Andris várt. Az egér nemsokára elő is jött. Felemelte fejét, beleszagolt a levegőbe, aztán gyorsan előreszaladt majd hirtelen megállt. A földhöz lapult és valamit rágott. Andris felállt.

— Kisegérke — mondta halkan és az egér felé nyújtotta kezét. — Gyere hozzám, kisegérke.

De az egér megijedt, visszszaszaladt a lyukhoz és belebújt. Andris nevetett.

Akkor ért hozzá apa. Apa szántott. Reggel óta ült a dohogó traktoron.. Most egy kicsit pihent.

— Na kisöreg — emelte karjaiba a gyereket. — Mit csinálsz?

Andris nagyon szerette apát. Még a szúrós szakállát is szerette, a mindig borszagú lehelletét, meg a cigarettás száját. Átölelte apa nyakát, szorosan odabújt hozzá.

— Mit csinálsz? — kérdezte megint apa. — A pásztort nézed?

— A pásztort? Az micsoda?

— Nézd csak. Ott jön — mutatott apa a domb felé.

Andris a dombra nézett és sarkig kinyílt a szeme a csodálkozástól. Mintha muzsikát hallott volna. A dombról kicsi barikák ereszkedtek alá, lassan lépegetve és legelészve. Körülöttük egy fekete kutya futkosott. A dombtetőn sovány, szakállas öregember állt. Kezében hosszú botot tartott, fején szőrös süveg volt, nyakában tarisznya lógott. Valahol kolomp szólt.

— Mikulás! — csodálkozott Andris. — Igazi Mikulás.

— Dehogyis — nevetett apa. — Pásztor. Ő őrzi a nyájat.

Letette a gyereket a földre.

— Na eredj oda hozzá. Beszélgessetek — mondta és visszaballagott a traktorhoz.

Andris ott maradt a szántás szélén. Nézte a legelésző barikákat, a futkosó kutyát és a dombtetőn álló öregembert.

—Ugyis tudom, hogy Mikulás — mondta és nem mert megmozdulni.

— Bundás! — kiáltotta ekkor az öregember. Erős és vastag hangja volt. — Bundás! Gyere ide!

A fekete kiskutya gazdája szavára hirtelen megállt, az öregember felé fordult és kilógó nyelvvel szaladni kezdett a dombtetőre. Félúton járt még, amikor az öregember újra kiáltott.

— Arra te!

Felemelte a kezét, mutatta az irányt a kutyának. Andris is arra nézett. Néhány birka elkódorgott a nyájtól. A kutya hangos ugatással hajtotta őket vissza.

Amikor megint együtt volt az egész nyáj, az öregember is elindult lefelé a dombról. Lassan, nehézkesen lépegetett. Botját minden lépésnél beleszúrta a földbe, s rátámaszkodott. Néha szája elé tartotta a kezét, köhögött. Bundás ott ugrált körülötte.

— Kuss te! — mondta az öregember, amikor egyszer véletlenül belebotlott a kutyába. — A fene essen beléd!

Bundás azonban nem tágított, s míg az öregember le nem ért a dombról, ott lábatlankodott körülötte. De amikor az öreg végre megállt a domb aljában, s ütésre emelte a botját, a kutya gyorsan a birkák közé futott.

Az öregember leterítette subáját. Gailyakat és száraz fűcsomót szedett össze. Aztán leült és meggyújtotta a rőzsét. Tarisznyájából szalonnát vett elő, felszúrta egy vékony pálca végére, s a tűz fölé tartotta.

Amikor a tűz fellángolt, Andris megindult az öregemberhez. Valami valósággal húzta arra. Nem tudta, mi az, de nem is védekezett ellene. Ment, engedte, hogy vigye az ismeretlen erő. Amikor egészen közel ért a tűzhöz, megállt. Az öregember, mintha észre se vette volna, sütötte tovább a szalonnáját. Andris nem mert szólni. Mozdulatlanul állt, nézte az öregembert, ahogy a szalonnáról egy darab fekete kenyérre csöpögtette a zsírt. Aztán nagysokára mégiscsak kinyitotta a száját.

— Te vagy a Mikulás? — kérdezte és a szíve erősen dobogott.

Az öregember a pöttömnyi legényre nézett.

— Már azt hittem, megkukultál — mondta erős és vastag hangján. — Köszönni nem tudsz?

— Dehogynem — mondta ijedten Andris. — Kezét csókolom.

— Nagyranőjj! — mondta az öreg. — Pásztor vagyok. Őrzöm a nyájat. Még sohasem láttál pásztort?

— Nem — mondta Andris és ijedten nyelt egyet. — Egészen kis fiú vagyok én.

— Látom — mondta az öreg és úgy nevetett, hogy mozgott a szakálla. — Gyere, ülj ide mellém.

Ahogy leült, Andris mindjárt jobban érezte magát. Szorongása eltünt, s kíváncsian nézett széjjel.

— Hogy hívnak? — kérdezte az öreg és leszedte a szalonnát a pálca végéről.

— Andrisnak — felelte a gyerek. — Balogh Andriskának. És te ki vagy?

— Mondtam már. Én pásztor vagyok. Éhes vagy? — kérdezte aztán. — Gyere, egyél.

Andris nem volt éhes, de elfogadta az öregtől a kenyeret és a szalonnát. A kenyér fekete volt és száraz. Andris még sohasem evett ilyet. Otthon mindig puha és fehér kenyeret kapott. De ez sokkal jobb volt. Csámcsogva majszolta.

Amikor befejezték az evést, az öreg felállt.

— Indulnunk kell — mondta. Kiáltott a kutyájának.

Bundás lógó nyelvvel hevert a fűben. A kiáltásra felugrott, néhányszor körülszaladta a nyájat, s a birkák lassan elindultak visszafelé, a dombtetőre.

Andris egyedül maradt. Nézte az elvonuló nyájat, a kutyát és az öreget, amint lassan haladtak fölfelé. Szomorú lett. Aztán mintha valaki megfogta volna a kezét, ő is elindult. Megint valami ismeretlen erő vitte. Hirtelen jókedvű lett és ugrálva futni kezdett. Legelőször ő ért a tetőre. Ott szétnézett és meglátta apát. Apa messze, a föld közepén szántott. Andris kiabált és integetett neki. Apa észrevette, s ő is integetett és kiabált, de Andris nem értette, mit.

Közben a nyáj, a kutya és az öreg felért a dombra. A birkák gyorsan átvonultak a keskeny tetőn, az öreg még ottmaradt egy ideig. Állt mereven és előre nézett.

— Gyere ide — mondta Andrisnak és megfogta a vállát. — Láttál már ilyet? — Felemelte kezét és a távolba mutatott.

Andris még sohasem járt a dombon túl. Most arrafelé fordult, amerre az öreg mutatott és ő is a távolba nézett. A muzsika, amit akkor hallott először, amikor meglátta az öreget, megint megszólalt és áradóan zengett. A táj, amit látott, nagyon szép volt. Sík volt a vidék. Zöld fák, bokrok és kanyargós, poros dűlőutak voltak benne. De a legszebb az volt, hogy az ég kék, tiszta üvegharangja ráhajlott a tájra, összeért a földdel. Andris szeretett volna ott lenni. Ott lehet a legjobb a világon.

— Mi most elmegyünk — mondta az öregember.

— Hová mentek? — lépegetett után Andris.

— Messzire. Nagyon messzire.

— Ti mindig mentek?

— Bizony, mi mindig megyünk — mondta az öreg. — Nekünk mindig menni kell.

— És arra mentek, ahol az ég összeér a földdel?

— Arra. Egyenesen arra megyünk.

— És el is értek oda?

— Egyszer majd elérünk. Mi mindig megyünk, s egyszer biztosan odaérünk. Akkor nekünk lesz a legjobb a világon.

Andris elámult. Az öregember ugyanazt mondta, amit ő gondolt.

— Jaj, de jó! — ujjongott. — Veletek megyek én is. Ha én veletek megyek, biztosan gyorsabban odaértek.

Aztán elindultak és sokáig mentek a kanyargós, poros dűlőutakon a zöld fák és a zöldbokrok között. Andrisnak igyekeznie kellett, hogy lépést tartson velük. A birkák most jóval gyorsabban haladtak, s az öreg is ugyancsak lépegetett; egyszer sem köhögött. Andris néha egy kicsit le is maradt, s a birkák nyomán szállongó por majdnem teljesen eltakarta előle a nyájat, a szaladgáló kutyát és az öreget. Andrisnak ilyenkor eszébe jutott a hely, ahol az ég összeér a földdel, gyorsított és mindig utólérte őket.

Sokáig mentek, egy óráig, kettőig, háromig vagy talán még tovább. Andris nem tudta, mert azt se tudta, mi az óra. De azt látta, hogy az égen ragyogó Nap lefelé hajlik, s hogy az ég átlátszó kék színe lassan elhomályosul. Lábaiban fáradtságot érzett, szájában szomjat.

Egyszer egy kúthoz értek, s mindnyájan sokáig ittak. Andris akkor már nagyon fáradt volt, s leült egy fa alá, hogy egy kicsit pihenjen. Azután majd indul a nyáj, a kutya és az öreg után. De nem ment. Elaludt.

Arra ébredt, hogy valaki a karjába emeli. Apa volt.

— Kis bolondom — mondta apa, és Andris örült, hogy megint érzi apa borszagú leheletét. — Hát veled mi történt? Hova indultál? Alig tudtalak megtalálni.

Andris el akarta mesélni apának az ég és a föld találkozását, hogy ott a legjobb a világon, meg hogy a pásztor és a nyáj a kutyával egyszer odaér. De aztán hallgatott. Úgyse lehet ezt apának megmagyarázni.

Apa csakugyan nem tudta, hogy a gyerekek mindig azokkal tartanak, akik messze, a végtelen felé vezetik őket. Azt mondta:

— Ugye, többet soha nem mész el?

Andris fáradtan bólintott és szorosan odabújt apához.

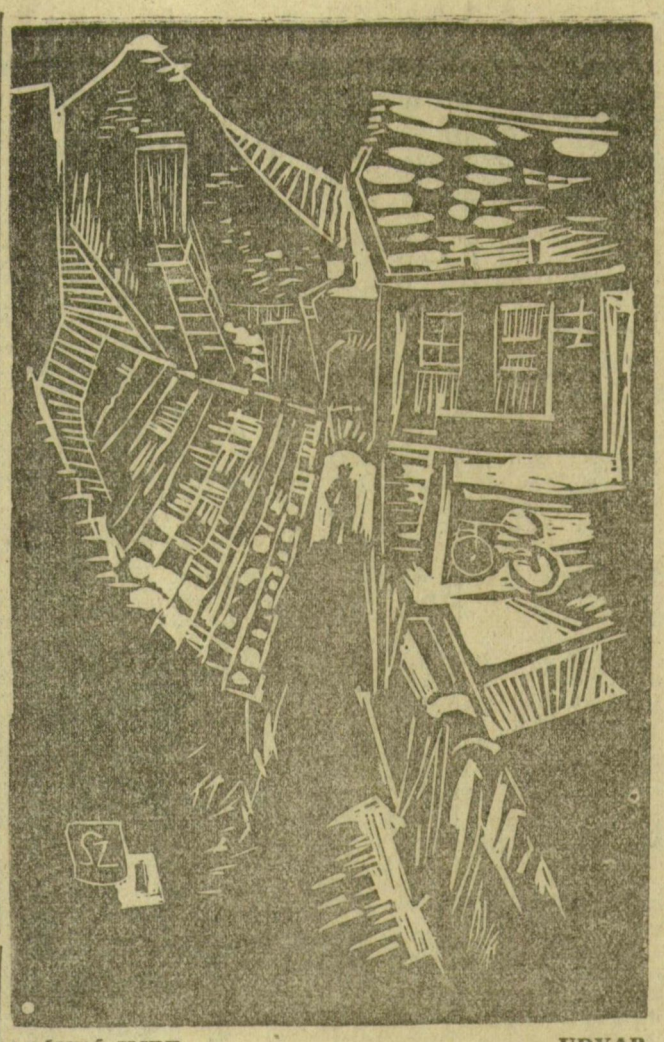

SZÁNTÓ IMRE — UDVAR

POLNER ZOLTÁN:

AFRIKA!

Bűnöző minden angol!
A kikötőket
hajnalra felfalják
az eszelős cukornádföldek.

Vonagló gyémánt villan
s a bányák égő
poklait összezúzza
a haragos forró égöv.

Kisüt a fekete dzsungel
az éjszakákból.
A hold tam-tam dobjára
Afrika riadót táncol.

A széles szavannákon
tengernyi láng nőtt.
Bűnöző minden angol!
Isten óvja a királynőt!

KELEMEN JÁNOS:

LÉLEK

Megfogom a nap egy sugarát
S mint egy szitakötőt
Tenyerembe szorítom a fényt

Elkapom röptében a szelet
S mint egy fűszálat
Ujjamra csavarom

Elfogom a lelked
S tünődöm sokáig
Mint egy gondolaton

Rendkívüli vagy hétköznapi?

Két fiatal, dicsőségre áhító művész folytatott elvi vitát.

— A legfontosabb ma, hogy az ember rendkívüli legyen — jelentette ki az első — elvileg, persze.

— Csipiszt az orrára... — szögezte le a másik művész, még elvibben. — Kollega úr, önök úgy látszik, igaza volt. Nem kifizetődő rendkívülinek lenni. Fekete tógát öltöttem, parókát tettem a fejemre, s hallgatagon, keresztbe font karokkal sétáltam az utcán. Már több száz métert tettem meg, amikor végre megállított egy rendőr. — »Mit csinálsz?« — kérdezte. »Sétálok...« — válaszoltam. »Vagy talán nincs jogom sétálni?« A rendőr kissé bizonytalanul bólintott, azután utamra bocsátott, de telefonon mindenesetre értesítette a városi elmegyógyintézetet. Megjöttek, összecsomagoltak és... alig sikerült megmagyaráznom, hogy az egész csak... játék.

— Tyűh, a mindenit! — rikkantott a másik művész. — Éppen arra készültem, hogy őszintén bevalljam önnek: nem érdemes hétköznapi embernek sem lenni. Fölkerestem egy nagy lap szerkesztőségét és követeltem, hogy írjanak rólam. Azt mondották: »Mi csak rendkívüli emberekről írunk.« Hiába magyaráztam nekik, hogy művész vagyok és már évek óta tisztességesen végzem munkámat. »Ja, művész... hát... önről is írhatunk. De... ölje meg a feleségét, raboljon ki egy bankot, vagy szaladgáljon félmeztelenül az utcán... Még le is fényképezzük...«

Most már mindkét művész ellenkező álláspontot képviselt, s hozzá annyi elvszerűséggel, hogy végül összeverekedtek.

Másnap a lapok tudósítottak... verekedésükről.

Miodrag Todorovics

NEM DAFKE

Könyveim összevisszaságában próbáltam rendet csinálni, de minden vesződségem hiábavalónak bizonyult, mert egy délutánnyi időből nem futja. Bánatosan nézegettem a nagy széjjelséget, de egy enyhe kis vigaszt találtam: szerencsémre nem vagyok hivatásos könyvtáros. Ez különös kegye a sorsnak, mert ilyen szakszerűtlen munkáért már régen elcsapott volna egy szőrösszívű revizor.

Addig páskálódtam a könyvhegyek között, amíg böngésző olvasásra vitt rendcsináló munkám kilátástalansága. Úgy olvastam, mint a magát kellető úriasszony: a könyvcímek között sorjáztam, fejemre meg befelé hulló átkot szórtam, hogy nem futja időmből semmire... Mindjárt elhullatom a csikófogaimat és egy selejtszámba menő antikvárius tájékozottságát sem vallhatom magaménak. Mennyivel jobb sorsa van egy virtigli erdőkerülőnek, mert két birodalomban is otthonosan téblábol: az erdők világában meg az irodalmak és történelmi izmusok bozótos, tekervényes világában is, ha ehhez kedve szotyytyan. Idő van bőven, mert az erdő nem szalad el, mint ahogyan én előlem futnak a napok és az évek egymás után. Tudom, hiába emlegetem fel az ilyesmit, mert úgysem fogadna fel a Boda Jóska, a lefőbb erdész az Alföldön; megbuknék az alapfokú szakmai vizsgán. Ha kérdeznék ottan, hogy mi a különbség a bíbictojás meg a kakukktojás között, meg az éger- és a juharfa között... Csak fülelnék, mint lyuk szélén az ürge.

Igaz, ha csak ezen a vizsgán bukik meg az ember, nem keseredik meg szájában a túrósbéles, de ha az élet nagy vizsgáján szekundál be, akkor még az ananászból is az epecseppek keserű ízét érzi. Az élet nagy vizsgája jutott eszembe a könyvrakosgatás közben, mert a kezembe akadt Nagy Sándor *A szabadulás napja* című novellás kötete, amelyet a szerző enyhe iróniával dedikált éppen ma három esztendeje: „Siklós Jancsi népi kádernek, ifjú veteránnak dafke azért, mert neheztel rám és a saját művéből nem küldött".

★

Nem vagyok ifjú veterán a megjegyzés ironizáló értelmében, mert még nem savanyodtam meg, mint anyám téli káposztája, tudok még örülni és nevetni is, egészségesen nevetni — amit a fiatalság legnagyobb ajándékának tartok. Éppen úgy hiszek a dolgaimban, mint húsz esztendeje és tetteim legfőbb bírájának ma is saját lelkiismeretemet tekintem. A koravénségre utaló célzás engem nem illet.

Neheztelni sem tudok. Lehet, hogy ez baj, de nem tehetek róla. Őszinte emberi vonásnak tartom a szeretetet, a másik ember becsülését, vagy sajnálását — vagy nem szeretését és nem becsülését. A neheztelés a se hús, se hal típusú ember lelkiállapotának valamiféle érdekes tünete.

Nem e tréfás szavak jelzik Nagy Sándorban ezt az érzést. Ha már így van, neheztelés helyett én őszintén sajnálom Nagy Sándort sorsáért és életútjáért. Nem udvariaskodó sajnálkozással, mint temetéseken szokás az „együttérző részvét" nyilvánítása, már csak azért sem, mert nem temetés, inkább a feltámasztás pici támlája szeretne lenni ez a tárca.

★

Nagy Sándor úgy jött a bajai tanyavilágból az irodalmi életbe, mint ahogyan ismeretlen üstökös érkezik tündöklő csillagrendszerekhez; fénylő csillag, de mégis el-üt azoktól, erősebb fényével, csóvájával, hogy jobban megcsudálják a csillagászok és érdeklődően szemrevételezzék az emberek.

Jött, mert megvolt az útja 1945 után, jöhetett, mert új rendet vágott a hazában a felszabadulás. Nagy Sándor hevülő lelkesedéssel, kitárulkozó paraszti lélekkel állt az újak sorába, fölbuzgott benne a készülő rend szépenhangzó lelkes dicsérete. *Hajnali vita* című írása a bemutatkozást szolgálta: előkelően, illendő eleganciával, s a mai lét érdekes, új mondanivalójával. Az első esztendőkben már „befutott" az írói hírnév nehezen elérhető bűvkörébe, nem küzdött meg keservesen érte, minden gyorsan történt. Tehetsége magas ívben röpítette a pályán, írásaival meghódította a szakembereket és az olvasó közönséget. Rendkívül erőteljes írói egyénisége jól érvényesült a kinyílt élet szabad pályáján. Érzékenyen reagált a kor problémáira, atmoszféra-teremtő ereje, jellemábrázoló készsége olyan vérbő figurákat teremtett, amelyek nagysándori típusok maradnak.

Aki olyan elbeszélést írt, mint a *Bocsáss meg mamka*... vagy *A kiskirály halála*... és a *Megbékélés*..., az nem botcsinálta művész és nem is alkalmi tollforgató.

Írói pályájának útját korán érett babérok szegélyezték. Juhász Gyula, Tóth Árpád, Krúdy Gyula, Tersánszki Józsi Jenő és mások után ő is Baumgarten-díjat kapott írói munkájának magas fokú elismerése gyanánt. Alig múltak a hónapok, a Kossuth-díj tulajdonosa lett az író és három évvel később megkapta az irodalmi Sztálin-díjat.

Akkor írta le, hogy szívébe mártott tollal írja népe boldogulásának javára mindazt amit meglát és elles az életből és törjön el a tolla, hogyha népe ellen fordítaná. Megrázó vallomás volt ez 1952-ben, az alföldi tanyavi-

Újvidéki tanulmány

Radnóti Miklós költészetéről

Bori Imre doktori értekezése

A szomszédállamok magyar irodalmi életének munkásai közül talán a vajdaságiakat jellemzi leginkább a magyarországi fejlődéssel való együttlépés, a hazai könyv- és folyóirattermés állandó és tervszerű szemmel kísérése, kritikus befogadása, *az irodalmi hagyomány újjáértékelő vállalása. A Forum* kiadó különféle publikációi, főként a havonta megjelenő *Híd* számai, rendre tolmácsolják a magyar könyvkiadás fontosabb termékeit a jugoszláviai olvasóknak. A köré tömörült kritikusi, tanulmányírói gárda egyik tehetséges, irodalmunk kérdéseiről írott esszéivel a figyelmet már korábban magára vont tagja, *Bori* Imre, az újvidéki egyetem magyar tanszékének asszisztense, most *Radnóti Miklós költészete* címmel kétszáz gépelt lapnyi terjedelemben doktori értekezést készített, amely ezúttal is megérdemli a magyar visszhangot. Kisebb részlete *A költő és a halál* címmel a *Híd* októberi számában látott napvilágot.

A tanulmány szerzője tudatosan mellőzte a költő életrajzának vizsgálatát, kirekesztette tárgyalásából a kortársak és irodalomtörténészek állításait, s — jóllehet munkájának bibliográfiájából kitetszően ismeri az idevágó szakirodalmat — egyes-egyedül a költői életműre támaszkodik megállapításaiban. Ahogyan bírálója *Sinkó* Ervin írja referátumában: »a költői mű részei, időrendi egymásra következése és egésze esztétikai elemzésének eredményeiből rekonstruálja a költő életútját és korát«. Noha kerüli a polémiát, szemmel látható kételyei vannak a kortársi emlékezések torzításaival és irodalomtörténészeink »sejtéseivel« szemben, némi joggal a belemagyarázást is szemükre veti. *Következtetései csak addig terjednek, ameddig ere az oeuvre följogosítja.* »S Borinak sikerül — idézzük ismét Sinkót — tisztára a műre, a versek szövegére támaszkodva világossá tenni, hogy ez a költő a maga egyéni sorsát költészete minden fázisában valami egyéni sorsot meghaladó, egyetemes kataklizmával azonosította anélkül, hogy ez az egyetemes megváltást jelentette volna a kiközösített ember végsőkig elhagyatott magányától«.

Figyelemre méltóan elemzi Bori Radnóti szegedi korszakának sajátosságait, így a »városi költőnek« a népi írókhoz, a népi mozgalomhoz való bonyolult viszonyát. *»Mitikus érdeklődést mutat* — mondja Radnótinak a primitív, néger népművészet iránti figyelmét vizsgálva — *s nem folklorisztikusat«.* Szintén szegedi éveinek lírájából következtet a munkásmozgalommal való kapcsolatára is. Szerinte — s ezzel a hazai Radnóti-kutatóknak nyilván lesz vitatkozni valójuk — ebben az ihletésben született verseinek *»emberi hitelük van ugyan, de hiányzik belőlük a költői hitel, a képzelet tette«.* A költő, vonja le tanulságul ennek a másfél-két esztendős szakasznak kísérleteiből, akinek közlési formája a lírikus monológ, nem tudott »mozgalmi költővé« szűkülni. A *»költő is vagyok meg proletár«* korszak mégsem maradt nyomtalan az életében.

A saját hang meglelésében különös jelentőséget tulajdonít Bori a *Járkálj csak halálraítélt* című kötet (1936) verseinek. Radnóti lírája ekkor — mondja — *»oly érzésvilág kifejezése lett, amely a két háború közötti és a háború alatti emberiség egy értelmiségi típusának jellemző megnyilatkozása volt a fenyegetett, de csak lélekben védekező emberé, a humánumnak egy passzív rezisztenciáját az embertelenség mindent elborító hulláma közepette vállaló magatartásé«.*

Az elkerülhetetlen halál tudata megváltoztatta Radnóti költészetének irányát. Mindaz, ami élet, lírájában egy távoli múlt édes emlékévé oldódik, a jelen pedig az élet tagadásává, s a költészet az emberség egyetlen menedékévé.

Mint a Magyar Szó jelenti, január 18-án az újvidéki egyetem bölcsészeti karán Bori Imre megvédte »Radnóti Miklós költészetéről« című doktori disszertációját.

A magyar irodalomtörténetírás is *termékeny vitát, értékes gazdagodást* vár Bori Imre tanulmányának megjelenésétől. A szegedi korszakra vonatkozó rész közlésével a Tiszatáj e gyümölcsöző vita kezdeményezője lehetne.

P. L.

BORSI DARÁZS JÓZSEF

Találkozások

Elérkeztem abba a korba, amikor már „kísérteteket" látok, vagy legalábbis legénykori cimboráim embernyi, sőt kopaszodó fiait. Legtöbbjük annyira hasonlít ifjúkori apjához, hogy nehezemre esik oda nem rohanni — megölelni, és elkiáltani magamat:

— Szervusz egykomám!

De régen is volt, amidőn ezt cselekedtem, kilépve a körúti Pillangó-kávéház ajtaján és szembe találtam magamat a munkába siető haverok egyikével-másikával.

Ami eddig történt velem ilyen kísértetlátás, az mind gyermekjáték ehhez a mostanihoz, a Virág utcában megesetthez. A Csillag utcai piacra járok és mindig a Virág utca végén jövök ki belőle. Hát egyik reggel, amikor a könyvesbódét elhagyva, a virágárusok közt rátértem a Medve tér felé vivő járdára, szembe jött velem egykori — negyven év előtti — lakótársam és szívbéli pajtásom: Szigony Ádám!

Szakasztott ő volt, pedig az emlékezetem azt súgta:

— Nem, nem lehet ez az egykori Ádi!

És én mégis hirtelen megálltam. a szívem a torkomban dobogott és ölelésre tártam két karomat. Szólni már nem szólhattam, mert ez a mostani Szigony Ádám, a karján lejtő tündéri látomással együtt, eltűnt a Virág utca forgatagában.

Hogy ki is volt Szigony Ádám? Én kosztosdiák voltam Fuszek néninél és szobabérlő, Ádám pedig ágyrajáró, és a konyhában lakott, meg kovácsinas — mai nyelvre lefordítva: ipari tanuló —, Kelen mesternél a Kisrókus utcában. Számunkra — diákok számára —, meg a minden rendű-rangú kisvárosi ifjúság számára, Kelen nevezetessége annyi volt, hogy minden leányt beleszámítva, az egész helységben néki voltak a legszebb leányai, kivált Marianna a legidősebb, a tizenhat esztendős volt gyönyörű.

Szerelmesek voltunk bele mi főreáliskolások, a rákóczisták, , de még a kardda flangáló Ferenc József intézeti jogászok is. A legigázabbul mégis Szigony Ádám, a kovács szerette. Mi az hogy szerette? Imádta, mert feleségül is akarta volna venni, ami nem is csoda, hiszen Marianna olyan szép volt, hogy amerre járt, még a fák ágai is lejjebb ereszkedtek, hogy jobban láthassák és beszívhassák haja selymének illatát.

Az a bolond Ádám, a műhelyi munkán kívül, még Kelen mester lakásán is, a kötelező házi munka elvégzése után is vállalt még munkát, csak minél tovább lehessen Marianna közelében. Még a nagyon apró testvérek pesztrálását is vállalta, mert tudvalevő, hogy a mester özvegyember volt és a háztartását Marianna vezette.

Szigony Ádámmal körülbelül egyidőben kerültünk, ebbe a szigorú erkölcsű, ódon városba — Fuszeknéhez. Ő valahonnan a legeldugottabb bakonyi dombok tövéről, én pedig a Balaton legtávolabbi sarkából, onnan, ahol a tündérmadarak — a nemeskócsagok — élnek. Ő a konyhai vaságyon álmodott, én a kis cselédszoba rézágyában heverésztem. Csak ritkán találkoztunk, ő mindig nappal kelt, de azért az idő gyorsan elszállt. Négy esztendő múltával én „felléphettem" az ötödik osztályba, Ádám pedig felszabadult, segéd úr lett és pénzt keresett. Pénze ugyan csak kevés volt, mert Kelen mester inkább a Törökbástyába hordta, amit a lópatkolás jövedelmezett, de azért ez a pénz mégis több volt, mint amit én hazulról kaptam, meg a rózsadombi úri diákok tanításával én megkerestem, így azután idővel a segéd úr költözött a kisszobába — a rézágyon hálni, én pedig kikerültem a konyhába.

Becsületére válik, megengedte, hogy az ő távollétében a kisszobában magoljak, mert a konyhában Fuszek néni állandóan zörgölődött, és maga-magának — vagy a puszta falaknak — panaszolt, hogy a régen elhalálozott férje-ura bizony csak vékonyka kegydíjat, és nem nyugdíjat hagyott rá.

A diákok egy része — köztük magam is — érettségi előtt megfeledkeztünk, sőt egyikünk-másikunk ki is gyógyult Marianna iránt érzett érzelmeiből, csak Ádám maradt változatlan érzelmeiben. Ezt az is bizonyítja, hogy Kelen mester a legtöbbször csak dörmögött, de nem fizetett, Ádám mégis maradt nála, és közben visszaköltözött a konyhabeli vaságyra, én meg újra elfoglaltam a kisszobát, a benne levő rézággyal együtt.

Éltünk csendes békességben, mint két utazó, akiknek nyolc esztendőn keresztül együtt kell járni az élet útjait, akár tetszik, akár nem. Istenem mennyi krumplit és kenyeret megettünk érettségimig.

Amikor már nagyon untuk magunkat a Fuszek-féle konyhában, vagy a leánderes udvaron, akkor ki szoktunk ballagni a parkba — bámészkodni. Én kerekre nyílt szemekkel csodáltam a hajóhintákból ki-kivillanó női lábszárakat, Ádám pedig mindig lehunyta pilláit, ha egy-egy szoknya a szokottnál valami kicsit jobban meglebbent.

Egyik estén — szombat volt és május — Ádám nagyon izgatottan érkezett haza. Látszott, valami rendkívüli esett meg vele. Végre, amikor Fuszek néni „visszavonult" kinyögte:

— A mester úr...

— Na, mi történt a kiuzsorázóddal, azzal a pálinka...

— Te, ki ne mondd! — vágott a szavamba, majd hosszú hallgatás után megszólalt:

— Meggyulladt benne a pálinka!

— Na, és te ennek nem örülsz?

— Eh, gyerek vagy te még. iskolás, ehhez te nem értesz. — Aztán csak mondta kérdezetlenül. — Itt maradt Marianna egyedül, egy rosszul felszerelt műhellyel, meg egy féltucat gyerekkel.

Meg a magáéval, akit „szerzett" (meg kell hagyni, Marianna leányaszszony szebb volt, mint valaha) — gondoltam és nem mondtam ki én, aztán sietve mégis megszólaltam:

— Nincs itt pajtáskám semmi baj. Búsoljon a Törökbástyás, te pedig majd rendet csinálsz a műhelyben!

— Igen, igen — mondta Ádám —, de Marianna...

— Értem komám, hogyne érteném — válaszoltam és máris vonultam vissza a szobámba. Mennyi szerelmes verset írtam én abban az időben, és törzsmegrendelőim voltak a környék násznagyai.

Félóra múlva elkészült a költemény. Ádám egész éjjel tanulta és reggel elment kinyitni a műhelyt, de este még kapuzáráskor sem volt otthon.

— Na szegény Ádám — aludtam el, de azért négy hét múltán én is ott baktattam a nászmenetben.

Azt sohasem sikerült megtudnom, hogy az én költeményem hozzájárult-e Ádám boldogságához, de annyit még hallottam, hogy felnevelte az árvákat mind, azt a legkisebbiket meg a nevére is íratta, meg azután most itt van ez a minapi találkozás.

Később azt is megtudtam, hogy idősebb Ádám már követte Kelen mestert, nem ugyan mintha a pálinka gyúlt volna meg benne, hanem belepusztult az embertelenül sok munkába, de ifjabb Szigony Ádám már mérnök, két gyermek apja és imádja feleségét, Marianna nagymama pedig boldog szemlélője ifjabb Ádámék boldogságának.

Miért tartottam fontosnak mindezt elmondani? Mert eszembe jutott, hogy idősebb Ádám hiába patkolt tömérdek hintóslovat, őt nem kocsi vitte, csak gyalog ment az esküvőjére, viszont ifjabb Ádámnak egy Skodája áll benn a Fillér utcai garázsban.

---

lágból kikerült ifjú érzelemdús, őszinte, igazhitű vallomása.

★

Ami ezután történt, az már nem ilyen szép és nem is ilyen egyszerű. Nagy Sándor remek ívű pályáját megakasztotta a sokféle rangos elismerés. Egyik szeme örömtől csillogott, a másik meg a nagydíjak súlya alatt nedvesedett. „Kinyílt előtte az élet", mert a művész elismerését követte a tucatnyi közéleti szerep, szavának, írásának megnőtt az árfolyama. A szorgosan küzdő, írásaiért megszenvedő fiatalember megismerkedett egy lezserebb életformával, amelyben a reprezentatív jelleg dominált és ez élvezetesebb, könnyedebb, mint az irodalmi gyötrődés a nyelvvel és a gondolattal. Kevésbé fárasztó elnökségben ülni, mint viaskodni és életerős, valóságos regény- és novellaalakokat szülni... Nagy Sándor önmagát áltatva sodródott az évekkel, miközben néhány apró írásnál több nem jött ki írógépéből. A nagy kitüntetések-sarkallta becsvágy világraszóló alkotás gondolatát ültette el benne, azt a hamis illúziót, hogy ennyi kitüntetés birtokában jobbat, időtállóbbat teremt, mint bárki más. Soha nem mondta ki ezt az érzést, de kínlódásaiból szó nélkül is ez csendült ki.

Hamisan értelmezte egész akkori kultúrpolitikai koncepciónk alapján az irodalom „maiságát". Mait alkotni akkor sem annyit jelentett, mint a napi politika aktualitásához kötni az irodalmat, minthogy ma sem jelenti azt. Anélkül, hogy tagadnánk az égetően időszerű probléma felvetésének fontosságát a művészetben, nem keverhetjük össze a művészetet a napi agitációval, mert bár egyazon ideológiai területen munkálkodhatnak és kell is, hogy munkálkodjanak, de más-más eszközökkel és funkcióval. Nem lehet a nemzetközi politika állandóan változó légköréhez kötni a maradandóság igényére számottartó irodalmi alkotást. Mint az idő is bizonyítja, ez hamis illúzió volt, torz értelmezése az irodalom maiságának. Nagy Sándor később észrevette, hogy az irodalom maisága és a napi politika aktualitása közötti összefüggés nem az, amit ő elképzelt. De a maiság hamis értelmezése fél évtizednyit csípett a legszebb alkotó esztendőkből.

Nem múlt el nyomtalanul fölötte sem a korábbi évek politikájának belső „cikcakk"-ja, sőt a belső politikai áramlatok érzékelésében alig tudott tájékozódni. Autodidakta volt, ez a tanulási forma úgy látszik, nem adott elég rendszerezettséget számára a marxista műveltség tekintetében, s ehhez járult elhibázott koncepciójának felismerése, s ez a két tényező átmenetileg megingatta hitét azzal a renddel szemben, amelynek mindent köszönhetett. Nehezen disztingvált a valóságos és a vélt bajok bonyolult szövevényében.

Kálváriás életút ez, a meghasonlások és a gyötrődések olyan útja, amelyet eredményesen csak nagyon szilárd jellemű emberek tudnak végigjárni úgy, hogy minden megrázkódtatásból erős lélekkel kerüljenek ki, alkotó energiával és alkotó kedvvel, eleven, élő mondanivalóval... Nagy Sándornak ez ideig, úgy látszik, nem sikerült.

Önkéntelenül is felmerül a kérdés, hogy e szépen induló író buktatókkal teli útja véget ér-e? Ami a közéleten és a társadalmi életen múlik, szerintem minden megtörtént ahhoz, hogy kiegyensúlyozottan lehessen élni és alkotni hazánkban. Hiszen nagyon sok ifjú gondolat vált életvalósággá az utóbbi hét esztendőben... Olyan ifjú álmodozás, amely sajátja a nagysándori embertípusoknak. Szabad lett a nép, szabad hazában... Független, egyenes derekú nemzet lett letiport nációnk... A munkás már nem az, mint másfél évtizeddel korábban s kultúrvilága sem az már, mint a korábbi években volt.

Ha a négy esztendővel ezelőtti parasztembert a maival összehasonlítjuk, olyan nagy változást látunk gondolkodásában, az élet jelenségeiről alkotott felfogásában, hogy szinte alig hisszük el.

Szükségtelen a társadalmi viszonyok fejlődését agitatív, érvelő módon egy alkotó művész elé tárni, hiszen ezt önmaga is látja. Nemcsak a demokratizmust a közéletben, az egészséges fejlődést a szellemi életben — nem hagyva figyelmen kívül az egészségtelen vonásokat —, hanem azt az erőteljes optimizmust, alkotnivágyást, amely laboratóriumokban, írói műhelyekben, a piktúra művelőinek vásznáról sugárzik — észreveszi a vizsgálódó művész mutogatás nélkül is.

A talpraállásnak az úgynevezett objektív feltételeit a marxista—leninista pártpolitika biztosította. Az a kérdés, hogy a talpraálláshoz megvan-e a szükséges szellemi és lelkierő Nagy Sándorban. Ha olyan ifjú hevüléssel és alkotóvággyal indul harcba önmaga legyőzéséért, mint amilyen elánnal indult az irodalmi életbe majd húsz esztendeje..., akkor képes legyőzni önmagát. Igaz, ez nehezebb és nagyobb erőt igényel, mint mások legyőzése.

★

Nem hánytorgatom én a múltat, tévedne, aki ebből a gondolatkörből valami ilyesmit olvasna ki. Az ellenkezőjére törekszem: a jövő útjának adjusztálására. Éppen Nagy Sándornál, az alföldi tanyavilág szép és nagy reményekre feljogosító tollforgatójánál, mert értékének enyészetre vetése vagy kallódása irodalmunktól von el talán egy szép gyöngyszemet vagy gyöngysort. Csak értékes emberek érdekében emelnek szót, s én Nagy Sándort, írásai alapján, annak tartom. Olyan sok értékünk azért még nincs, hogy »eggyel több vagy kevesebb« alapon gondolkodjon bárki is, akiben él egy szemernyi felelősség is a holnapért.

Szinte tudom az ellenvetéseket: »mit számít egy tollforgató«. Van, akinek valóban »mit számít« nem egy tollforgató. Csakhogy nem ilyen vélemények után igazítják a szellemi élet szekerét, mert ilyen „eligazítással" végzetes kátyúba kerülhetnénk. Akiben van tehetség — és ezt már bebizonyította —, azzal nem szabad nem törődni! Nem úgy, mint egy évtizede, az elvtelen ajnározás időszakában történt. Elvi alapon és felelősséggel, amelyben az értékmérő mégiscsak az asztalra tett műalkotás. A művész helyett a mű beszél, mert ha a mű hallgat és csak a művész beszél... nem azonos értékű esettel van dolgunk.

Nagy Sándornak nincsen megírt munkája most már több mint egy évtizede. Lehet, hogy ez az időszak a szellemi és lelki lehiggadás, a messzemenő következtetések levonásának periódusa volt, amelyből megtisztultan, megújultan lép majd elő Nagy Sándor. Nagyon remélem, hogy szilárdabbá váló érzelmi világgal járja a buktatókat és kaptatókat, s felgyalogol újra a Parnasszusra, mert szerintem, ott a helye.

Beszéltem az ellenvéleményezőkkel, akikből már elpárolgott a remény, s nem is a kálváriás útban látják a kudarcok — a nagy hallgatások — okát, hanem Nagy Sándor művészi vénájának pangásában és akaratgyengeségében. Lehetséges, hogy a szkeptikusoknak a véleménye igazolódik? Nem tudom lehetséges-e, bár én nem hiszem, mert aki a műalkotás gyötrelmesen szép útjára hágott és végigjárt ott egy-két kanyart..., az többé nem tud letérni erről az útról. Ideig-óráig más utakra is rájárhat, de az életerőt és életcélt adó útja mégiscsak ez marad.

★

A Thinger báróné című novellát már elhagyom. Leteszem a Szabadulás napját a csomóba fogott könyvkaravánok tetejére, s felveszem a gondot, a Nagy Sándorét, a bajai tanyák környékéről indult fiatalemberét, aki fölött egy tucat esztendő szaladt el már a Megbékélés óta. Ha írói pályára teremtette a sors, jelentkezik majd, nem védekező replikával, hanem egy új kötettel. Tőle függ. Senki mástól, csak tőle.

Kőrös János

CSALÁDI KÖRBEN

A törülköző és a baktériumok

A tömegbetegségek sorában nem az utolsó sorban állnak a bőrbetegségek. Ez indította a Düsseldorfban működő Közegészségügyi és Mikrobiológiai Intézet két tanárát, W. Kikuth és L. Grün professzorokat, hogy megvizsgálják, mi okozza a bőr gombásodását és egyéb bőrbajokat? Arra a gondolatra jutottak, hogy biológiai vizsgálatnak kellene alávetni a családok törülközőit.

Ezért a város újonnan épült részében épült házak lakói közül azokat, akiket általában jómódúaknak ismernek, felszólították, hogy az általuk használt törülközőket vizsgálat céljára bocsássák az intézet rendelkezésére. Száznál több törülközőt küldtek be. Feltehető, hogy nem a legmocskosabb darabokat bocsátották vizsgálat alá. Megállapították a beküldők által rendelkezésre bocsátott törülközőkkel kapcsolatosan, hogy azokat átlag naponta három személy használta. A megvizsgált családi törülközők 50 százalékában négyzetcentiméterenként 13 888, harminckét százalékában 27 777 és 14 százalékában 55 565 baktériumcsírát találtak. A csírák 39 százaléka gennyes megbetegedések okozója és ezek közül 20 százalék a penicilinnel szemben közömbös hatást mutatott. Különösen a gyerekek által használt törülközők voltak bőséges bacilusgazdák. A két tudós megállapítása szerint a gyerekek az iskolában, játék után használt törülközői tartalmaztak rendkívül sok baktériumot. Hozzájuk hasonlóan az üzemekben, műhelyekben, irodákban mosakodó és nyilván közös törülközőket használt felnőttek családi törülközői is feltűnő nagy számban hordoztak baktériumokat.

A tudósok a vizsgálat után azt ajánlják, hogy mindenkinek legyen meg a saját törülközője. Kézmosás után mind a gyerekek, mind a felnőttek, de különösen az asszonyok konyhai munka után, használjanak papírtörülközőket, s ezeket használat után semmisítsék meg.

N. J.

FEJHANGOK

Zsúfolt a csuklós villamos, mégis derűs a hangulat — állapítja meg jóleső érzéssel az a csinos, fiatal nő, aki éppen most szállt fel az Anna kut sarkán. Derű? — a kifejezés talán nem pontos. Egyesek cinkosan hunyorítanak összeze, mások jólnevelten nyelik a nevetést, ismét mások nem nyelik. Szörnyű gyanú ébredezik a csinos fiatal nőben. Egy néni megszánja és eloszlatja kételyeit, a nagyothallók kiabálásnak is beillő suttogásával. »Mondja kedveském, ez itt a fején kucsma-e vagy paróka?« »Kalap«. »Kár. Azt hittem, paróka, mert tudja, nekem is elhullott a hajam...«

A történet nem új, tavaly esett meg, amikor még ritka újdonság volt a fésülhető hajkalap, frizura-kucsma, sapka-paróka, vagy minek is nevezzük. Ma már? Ki csodálkozna rajta? Bevonult a karikatúrákba, a köztudatba, az áruházakba. (Ebben a sorrendben!) Akárcsak elődei: a magastetejű kalap, a tupirozott frizura, a kétrészes fürdőruha vagy — kicsit régebben, nagymama lánykorában — a bokát látható »rövid« szoknya.

Tanu ság? Ami divat akar lenni, abból az is válik. Mi jár tehát a bátor úttörőknek, akik helyettünk hordozzák meg elsőként az új majdan diadalmas lobogóját, illetve fürtjeit? Halljátok, bizony, dicsőség illetné őket, nem pedig átok s gúnykacaj.

Elméletből ennyi bőven elég. Lássuk, hogy történik a meghonosodás a gyakorlatban. Például a szőrmekucsma esetében. Először: »Csunya, feltűnő, erkölcstelen, nevetséges, pfuj!« Második állomás: »Fiatal magas nő még ezt is felveheti, de hogy néz ki Kovácsnén, hahaha!« Harmadszor: »Igaz, hogy jó meleg, de szokatlan és a méreteket egyesek bizony túlzásba viszik, ejnye, ejnye...« Negyedik fázis: »Mi lenne, ha én is... talán... Elvégre miért ne?...« Ötödik: »Tetszik? És ha tudnánd, milyen olcsón jutottam hozzá!«

Hogy a kucsma valóban nem illik mindenkinek? Papírforma szerint nem való a túl magasaknak, mert még nagyobbnak mutatja a termetet. Rosszul áll a kicsinyeknek, mert kerti törpéhez teszi hasonlatossá őket. A kövéreket kerekíti, a sovány arc meg szinte eltűnik a túl gazdag, prémpárnás keretben. Időseknek nem tanácsos, mert ifjonti viselet, fiatalnak tilos, mert öregít. Mindezzel szemben: láttak-e valaha annyi csinos, elegáns vagy legalábbis harmonikus megjelenésű nőt, mint mostanában? És szinte mind kucsmát visel. A kisnövésű: lapos, vékony szőrméből, vagy teddyből valót, a magas, karcsú nő széles, kerekformájút, hosszúszálú prémből. A molettek magas tetejűt, a soványak kisebbet, gömbölyűbbet választanak. A serdülő kislány fehéret hord, az érett fiatal nő feketét, a középkorú asszony hízelgő aranybarnát, nagymama ezüstszürkét, így igazán senki nem mondhatja, hogy fiatalítani akarná magát és mégis jó öt évet letagadhat — talán csak a puszta ténytől, hogy végre vett magának valami szép, divatos holmit.

Meddig tart a kucsmadivat? Ki tudja? Annyi biztos, hogy néhány hét múlva átmeneti pihenőre vonulnak a prémek s jön az újabb kérdés: mit tegyünk a fejünkre tavasszal? Bocsánat, helyesbíteni kell: milyen fejfedőt szerezzünk be tavaszra? Mert hogy a hosszú lelki válság és a még hosszabb próbálgatás után végre megvásárolt kalapot hordjuk-e majd vagy tovább alussza Csipkerózsika-álmát otthon a szekrényben, tavalyi, és tavalyelőtti társai mellett — ez még titok. Akárcsak az, hogy milyen lesz a kalapdivat tavasszal. Annyit sejthetünk, hogy a tavaly feltűnt »kocsiskalap« és »kemény-kalap« az idén is megkísérli majd meghódítani a női fejeket. Mielőtt megvető mosolyra húznák szájukat a fejfedők férfias eredete miatt, csak arra szeretnénk emlékeztetni, hogy nem is egészen kétszáz éve a paróka még férfifejeket is ékesített, a kucsmát pedig az angol gárdisták manapság, forró nyárban is hordják. Ehhez képest mit számít, hogy néhány ifjú leány a jó meleg prémsüveget 20 fokos fagyban is csak tupírozott feje búbjára biggyeszti?

O. K.

Sok hullám, kevés tupír, rövid haj

Az idei frizurákról

A Szegedi Fodrász Vállalat évenkét két alkalommal a Budapesti Fodrász Vállalat dolgozóinak részvételével tapasztalatcserét rendez. Legutóbb a fővárosi fodrászokat nemzetközi versenyeken képviselő *Németh* Ferenc és *Kőszegi* Ferenc női, valamint *Papp* Jenő férfi fodrász tartott bemutatót az Anna kúti üzletben.

Az érdekes, újvonalú frizurák készítése közben kértük meg a mestereket, ismertessék, milyen lesz az idei tavaszi divatos hajviselet. Németh József és Kőszegi Ferenc női frizurákról a következőket mondták el.

Izléses, *szép vonalú frizurák a divatosak.* A nagy fej, a túlzott tupírozás a múlté. Európa egyetlen országában sem viselik már. Sok hullám, kevés tupír jellemzi a tavaszi divatos hajviseletet. *Újszerű a konty.* Nappali változata: rövid, fiúsan vágott haj hátul, a fejtetőn konty. Ez készíthető saját vagy pót-hajból is. Az estélyi frizurák kontyát gyönggyel, strasszal díszítik. Továbbra is *a rövid haj divatos,* a leghosszabb a fület egy centiméterrel takarja.

Papp Jenő elmondta, hogy a férfiaknál továbbra is a rövid haj vezet. A borotvával vágott haj frizurája igen *praktikus, könnyen kezelhető.* Készülhet oldalválasztékkal (angolosan), vagy simán.

Még egy jó hír: *Nemes* József, a Szegedi Fodrász Vállalat igazgatója közölte, hogy a bemutatót szakmai továbbképzéssel folytatják, s így Szegeden is *fővárosi színvonalon* dolgoznak az szép frizurák készítői.

A lábbeli kezelése télen

Itt a téli idő és gondot okoz a lábbelik ápolása. Cipőgyári vegyészmérnököt kérdeztünk meg a téli cipőápolásról és a következő tanácsokat kaptuk: Az erősen átnedvesedett lábbeliket nem szabad hirtelen szárítani, mert a bőr erős károsodást szenvedhet a melegtől, súlyos esetben elenyvesedik, különösen a talpbőr.

Az erős nedvességnek kitett lábbelit zsírozni kell, ami meggátolja a bőr kiszáradását, a víz behatolása ellen is védi a bőröket. A felsőbőrök zsírozására legalkalmasabbak a faggyú, parafin és halolaj tartalmú készítmények. A talp felületét és a felerősítésre alkalmazott varrásokat hathatósan impregnálhatjuk kezeletlen lenolajjal. A lenolajnak keményítő hatása is van, feszesebbé teszi a talpat, tehát a felsőbőr kezelésére nem ajánlatos.

A csizmákat, cipőket ápolás előtt tiszta vízzel alaposan le kell mosni, megtisztítani a sártól és a még nedves bőrbe kell a felsőbőrzsírt alaposan bedörzsölni. A bőr száradása közben a zsír a felületről elpárolgó nedvesség helyébe beszívódik és így intenzívebb a zsírozó hatás. A talpba beszívódó lenolaj, a levegővel érintkezve oxidálódik és egy faktisz nevű anyaggá változik, mely erősen akadályozza a talpbőr vízfelvételét. A jól kezelt felső- és talpbőr az ápolás után a szokásos tisztítószerekkel, krémmel ápolandó.

A város peremén — a József Attila-telepen

A nagy proletár költőt szeretném városnéző körútra hívni. Szeretném bemutatni, milyen 1964-ben a város pereme. Hogy először Újszegedre vezetném, az érthető, hiszen itt róla nevezték el egy települést. Nem véletlenül kapta a nagy költő nevét Újszegednek a Tisza-töltés, a szőregi országút, a Haladás Tsz és a Marostó utca által határolt területe, hiszen a szegedi munkásmozgalomban jelentős szerepet játszott a telep szomszédságában levő Kállai-liget. A május elsejéket itt ünnepelték a szegedi munkások és itt is idézték a költőt.

Hivatott idegenvezetőnk D. Papp Gyula és Sári János, a telep őslakói, ők beszélnek a múltról.

»Nagylelkűség«

Az első világháború szörnyű forgatagából Szegedre is sokan tértek vissza rokkantan. Sok gyermek, beteg, rokkant családfő, a családok százai nyomorogtak. A város vezetői »nagylelkűen« 1924-ben a rokkantak részére házhelyeket osztottak Újszeged szantojából. Két-háromszáz négyszögöl házhelyet kapott egy család summás pénzért, melyet öt év alatt kellett kifizetniök. Sokan már a telektől megszabadultak, nem tudtak fizetni. Családi ház építésére pedig kevesen gondolhattak. FAX-kölcsönnel ugyan ötenhatan mégis próbálkoztak. De milyenek voltak ezek a házak? Többnyire vályogból vagy vert fallal épültek. Nehezítette a házépítkezést az, hogy a vizet másfél-két kilométerről kellett hordaniok, a Főfasorról. Hiába volt közel a ház a városhoz, mégis tanyai körülmények uralkodtak itt. Út, víz, villany — elérhetetlen kívánság volt.

A kertekben fúrt kutak vize ihatatlan volt. Az itt lakók fel is keresték Somogyi polgármestert. A telep küldöttsége nehezen jutott elé, s mikor fogadta őket, kis üvegben átnyújtották a telep ásott kutainak szennyes vizét. Szóhoz sem engedte jutni a polgármester a küldöttséget, közölte velük, hogy erre nincs a városnak pénze és sokáig nem is lesz.

Főhercegi »patrónus«

A telep nyomorultjai patrónust kerestek, olyat, aki pénzzel is segíti majd őket. Hogy ki ajánlotta József főherceget, arra már senki sem emlékszik. Tény, hogy városrészüket róla nevezték el, s meghívták a főherceget, látogasson el közéjük. A látogatás alkalmával épült a telep első kövesútja, a főherceg autójának. A nagy ígéretek után maradt minden a régiben.

1944-ig mintegy 140 kis ház épült fel József főherceg nyomorúságos telepén. A lakók hosszas kérésére végre kutat fúrtak az Erdélyi téren. És utak is épültek. A telep rokkant lakói a város kérésére salakutat építettek, s egynapi munkadíjuk, 4 kilogramm liszt vagy azonos értékű élelmiszer volt. A tavaszi áradás elvitte a salakutakat.

Később 1938-ban néhány utcát — Kézdi, Sepsi stb. — téglával raktak ki, de a költségeket a házatulajdonosoknak kellett fizetniök.

Az új élet kezdete

A telep új élete 1944-gyel kezdődött. Nemcsak a település neve változott, hanem arca is. A becsapott, kisemmizett kisemberek — D. Papp Gyula, Sári János és a többiek — mint tanácstagok vezetői és irányítói lettek József Attila-telep építésének. A gyorsan szépülő telep bemutatására Mison Gusztávot, az I. kerületi tanács végrehajtó bizottságának elnökét kértük fel.

A változásokhoz nem kell sok kommentár. Csak végig kell sétálni a József Attila-telep főútján, a Bérkert utcán. Gyalogjárdája, s kocsiútja is aszfaltos, s a sima úton autóbusz közlekedik.

Vagy elég említeni a Rózsa Ferenc sugárút végén felépült modern általános iskolát. A telep régi iskolája is megváltozott. Sokáig még a felszabadulás után is összevont tanítás volt itt. Most újabb két tanteremmel bővítették az iskolát, s így minden osztály külön tanteremben sajátítja el az általános iskola alsó tagozatának anyagát.

Felszabadulás után csupán az itt lakók vízellátását két kút biztosítja. Nem kell kilométereket gyalogolni, a legtöbb házban folyik az artézi víz. A két kút sok-sok kifolyót táplál, s évről évre bővül a vízhálózat. Társadalmi segítséggel vezették a vizet a Hargitai, a Radnóti, a Hársfa, az Asztalos, a Fogarasi utcákba. 1944 óta újabb 140 családi ház épült itt, de ezeket össze sem lehet hasonlítani a réglekkel. Több szoba, s fürdőszoba szolgálja tulajdonosa kényelmét.

A vízhálózatot megelőzte a villanyhálózat kiépítése. Nemcsak a házak világosak, hanem az utcák is. Évről évre tovább fejlődik a városrész. Nemrégen nyílt meg a Bérkert utcában a szolgáltató ház, jó néhány évvel ezelőtt az orvosi rendelő, a posta.

Pillantás a jövőbe

— A következő évek terveivel kapcsolatban elmondta Mison Gusztáv, hogy József Attila-telepet továbbfejlesztik, meghagyva kertváros jellegét, de a fejlődéssel lépést tartva modern városrészt alakítanak ki. Folyamatosan minden utcának lesz gyalogjárdája, a Haladás tér sarkán újabb szolgáltató házat építenek, a kocsiutak korszerűsítése is a következő évek feladatai közé tartozik. A vízellátást is javítják, így elsősorban a vízmennyiséget kell növelni. Szeged távlati tervében is a város peremén marad József Attila-telep. Erdősávval veszik körül, így még inkább hangsúlyozzák majd kertváros jellegét. A főútvonalak korszerűsítésével pedig az autóbusz számára körforgalmat akarnak építeni.

Horváth Lászlóné

Közlekedési figyelő

Műszaki követelmények — alkatrészellátás

A nagy közúti forgalomban rálépett a fékre, de az nem működött... Szokatlanul nagy holtjátékot észlelt a kormányművön, mégis elindult... Igen kopottak voltak a gumik az első kerekeken, azért csak nekivágott és gyorsan hajtott... »Jelezte«, hogy balra akar kanyarodni, mégsem működött a villogó, mert rossz volt...

És a vége? *Karambol, halál, súlyos sérülés.* Az ok: alapvető és elengedhetetlen műszaki követelmények figyelmen kívül hagyása. A KRESZ pedig — éppen a járművezetők és a közúti forgalom valamennyi résztvevője érdekében — *kötelezően* előírja: mielőtt a vezető járművével elindul, köteles meggyőződni arról, hogy a jármű előírt biztonsági berendezései üzemképes állapotban vannak. *Az elindulás előtt meg kell győződni a kormány, a fék, az irányjelzők és a világító berendezés üzemképességéről.* E berendezések bármelyikének meghibásodása, vagy más olyan hiba észlelése esetén, amely balesetet idézhet elő, a járművezető járművével *nem indulha el, illetve az elindulást köteles megtagadni.*

S mégis vannak — sajnos —, akik útnak indulnak elégtelenül, vagy egyáltalán nem működő berendezéssel, simára kopott első kerekekkel, melyek súlyos bajt hozva bármikor szétrepedhetnek. Akadnak járművezetők, akik tudják, hogy az előírt biztonsági berendezés valamelyike nem jó, de azért mennek. Mások beülnek a volán mellé és hajtanak anélkül, hogy ellenőrizték volna a fék, az irányjelző stb. üzemképességét, üzembiztonságát. Előfordul, hogy gazdasági tisztségviselők — a törvényes szabállyal nem törődve — *utasítják* a járművezetőt, hogy az elégtelen műszaki állapotú autóval induljon. Ez helytelen és *elítélendő!*

A gépjárművek műszaki állapota, üzembentartása *tág* az alkatrész-ellátástól. Most nem vizsgáljuk az olyan alkatrészek — mint például sebességváltómű — beszerezhetőségi lehetőségét, amiknek elpusztulása üzemképtelenné teszi a járművet. Csupán »kisebb«, de rendkívül fontos berendezések utánpótlásáról szereztünk tapasztalatokat. Ezek azt mutatják, hogy *rossz az alkatrészellátás.* A szegedi autójavítóban hosszú hetek sorakoznak a Moszkvics, Warszawa stb. gépkocsik, mert nincs alkatrész a kormányszerkezethez. Igen sok Moszkvics van forgalomban és gazdáik elismeréssel beszélnek ezekről a kocsikról, mert valóban üzembiztosak. De az bosszantó, hogy nincs a Moszkvicsokhoz például kormánygömbcsapszög és hozzávaló alsó, felső csésze. Az említett alkatrészek kopása okozza a kormány nagy holtjátékát, amit meg kell szüntetni. *De hogyan.* S lehetnek olyan emberek, akik a kormány megengedettnél nagyobb holtjátéka ellenére is közlekednek a járművekkel. Pedig a csapszög a kopott csészékből kiugorhat, és akkor a jármű nem kormányozható — megtörténik a baleset.

Hiányoznak olyan dolgok, mint például a 12 voltos, 10—15 wattos égők, valamint megfelelő hátsó lámpák, irányjelző villogók. Az illetékes külkereskedelmi szervnek, valamint az autó- és alkatrészkereskedelmi vállalatnak *feltétlenül gondoskodnia kell* az alkatrész-ellátásban mutatkozó hiányok megszüntetéséről. Mert nyilvánvaló, *ez is* kell ahhoz, hogy műszakilag rendben, megfelelő állapotban legyenek a gépjárművek.

M. S.

FONÓ- és SZÖVŐIPARI

tanulókat

veszünk fel. Feltételek: 8 általános iskolai végzettség, 15. életévét, aki betöltötte. Jelentkezni lehet a Kenderfonó és Szövőipari Vállalat Jutaárugyárában, a személyzetisnél, naponta 7-től 3 óráig. K. 22

Marós.

autómotorszerelő szakmunkásokat

keres felvételre a Kiskundorozsmai Gépállomás. Jelentkezés mindennap 7—12 óráig. S 14712

Mit tud a mikroelektronika?

Manapság az elektronikus gépek már matematikai példákat oldanak meg, akár teljes sötétségben is látnak, vonatot vezetnek, egész könyvtári adathalmazt képesek „fejben tartani", s szabályozzák az űrrakéták mozgását. De vajon hol a határ? Mit tartogat még számunkra az elektronika holnapja? — erre kereste a választ az APN tudósítója, Mihail Lihacsov szovjet tudósnál.

Közismert tény, hogy az elektronikus készülékek egyre bonyolultabbak lesznek. A ma használatos rádiólámpákkal működő elektronikus számítógép például akár több termet is elfoglalhat, súlya jónéhány tonna, energiaszükséglete pedig óriási. Ezzel szemben egyetlen rádiólámpa meghibásodása miatt az egész monstrum csütörtököt mondhat. Nemhogy egy űrhajón, de még egy kisebbfajta közönséges hajón sem lehet elhelyezni.

Rádió a töltőtollban

Teljesen nyilvánvaló, hogy a további fejlődés elképzelhetetlen tökéletesen működő ugyanakkor *kis méretű, könnyű, gazdaságos és teljesen megbízható elektronikus készülékek nélkül.* Így született meg az elektronika újabb ága: a mikroelektronika.

A fejlődés egyik útja itt az úgynevezett mikromodulátor. Ez voltaképpen egymás fölé helyezett kerámialemezekből álló kocka. A *kerámia-lemezeken* a többi között mikroszkópikus méretű rádióalkatrészek, ellenállások, kondenzátorok, önindukciós tekercsek, félvezetők, transzformátorok vannak. Az egész nem magasabb egy köbcentiméternél. A miniatűr kockából apró szálak lógnak ki, hogy a mikromodulátort a nagyobb berendezés többi alkatrészeihez lehessen kapcsolni.

Az ilyen kockákból egész rádióelektronikus berendezéseket lehet összeszerelni. Magától értetődik, hogy ezeknek igen csekély lesz a súlyuk, a külméretük és persze az energiaszükségletük is. Ilyenformán a hordozható televíziós kamera nem sokkal lesz nagyobb, mint egy amatőr filmfelvevőgép, egy rádió adó-vevő legfeljebb egy cigarettatárca méreteit éri el, míg a normál rádiókészülék elfér egy közönséges töltőtoll testében is.

Bélyegrádió

A mikroelektronika fejlődésének *másik* útja a *nyomtatott áramkörök alakalmazásával* kapcsolatos. A nyomtatott rádió-áramköröket üveglapra, műanyaglapra vagy más szigetelő-lemezre „nyomtatják". Ennek a módszernek alkalmazásával egy modern nagylétesítményű rádiókészülék nem lesz nagyobb, mint egy közönséges postabélyeg, s még egy eletronikus számítógép is csak akkora lesz, mint egy — normál írógép.

De még ez sem a határ! A mikroelektronika fejlődésének *harmadik* útja az úgynevezett „szilárd elektronikus áramkörök" alakalmazása. Ez a bizonyos „szilárd séma" voltaképpen germánium vagy szilícium félvezető kristály, amelynek belsejébe szigorúan megszabott mennyiségben bórt, galliumot, alumíniumot, foszfort és még más elemeket adagoltak. Az egész együtt nagyjából úgy működik, *mint egy teljes rádióelektronikus berendezés, amelyet egyetlen kristályba zártak.*

Egy lámpa — egy köbcenti

Vajon mire jó mindez? Sokmindenre. Kezdjük talán azzal, hogy milyen gyakorlati következményekkel járhat a méret- és súlycsökkenés? A közönséges rádiólámpákkal készült elektronikus berendezéseknél átlagosan 100 köbcentiméterre jut egy alkatrész. Miniatűr lámpák alkalmazásával egy-egy alkatrész számára mintegy 10 köbcentiméternyi hely szükséges. A félvezetők tranzisztorok bekapcsolásával — már csak egy köbcentiméter. Itt következik az ugrás. *A szupervékonyságú lemezekkel készülő mikromodulátorok alkalmazásával egy köbcentiméternyi helyre — 100—200 alkatrészlemezt lehet „bezsúfolni"*, az előbb említett félvezető kristály felhasználásával pedig már *ezret, vagy annál is többet.* Vagyis a berendezések, alkatrészek sűrűsége ez esetben *százezerszerese* annak, amit a hagyományos eszközökkel készült elektronikus gépeknél tapasztalunk.

Ilyenformán a világvevő rádiókészülék immár csak borsónyi nagyságú lesz, a televíziókészülék pedig nem nagyobb mint egy cigarettásdoboz.

Az új készülékek *megbízhatóbbak* is, mint az eddig ismertek. Tömegük és méreteik csökkentésével konstrukciójuk is tartósabb lesz, s jobban tűrik a rázkódást, ütést is.

Tudomány TECHNIKA

Távirat az agyból

Az agy sok százezer titkot rejt. A tudósoknak még sokat kell fáradozniuk, hogy megoldják ezeket a rejtélyeket és hipotéziseket.

E bonyolult tudományos problémákat próbálják megoldani a Szovjet Tudományos Akadémia felső idegrendszeri tevékenységi és neurolfiziológiai intézetének tudósai.

A képen látható egy lányka fején levő furcsa sisakból számos vezeték ágazik el. Mindegyik elektródába kapcsolódik, amelyet szorosan hozzányomtak a fejbőrhöz. Az agykéregben keletkező villamos impulzusok rájutnak az elektroenkefaloszkóp ernyőjére, ahol különböző fényességű pontok alakjában jelentkeznek.

Felvevőgép fényképezi az ernyőn jelentkező pontok bonyolult játékát. Ez a fénymozaik az agy jelzéseinek »lekódálása«, mely bonyolult belső tevékenységéről ad hírt. A jelek rendszerezésének és megfejtésének nagy munkája még csak azután következik. Ezt a feltételes reflexek elektro-fiziológiai laboratóriumának munkatársai végzik el. Az adatok feldolgozására elektronikus számítógépeket használnak.

Az agyvelő biopotenciáljainak megfejtése révén a jövőben megismerhetjük az emberi szervezet legrejtettebb folyamatait és irányíthatjuk azokat. Jelenleg a laboratóriumban még bonyolultabb berendezések szerelése áll befejezés előtt.

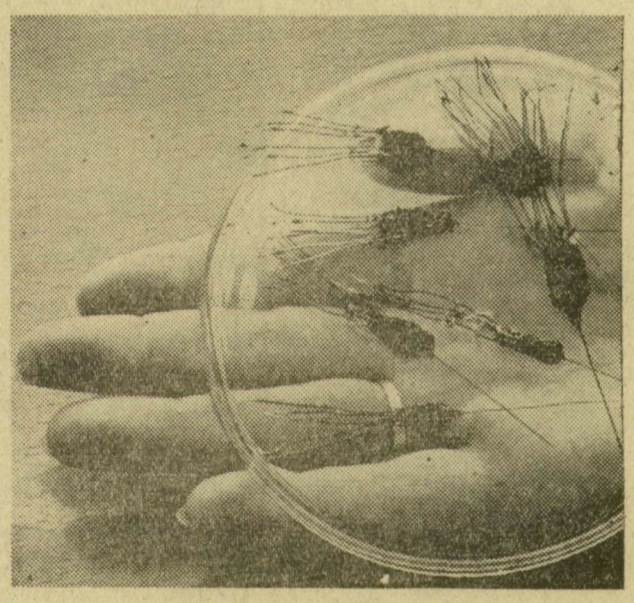

Az elektródák minden pillanatban regisztrálják az agy bioáramait

E mikroelektródákkal a tudósok az állati agyvelő bármely sejtjének titkait kifürkészhetik

Ultrahangos hőmérő

Elsősorban mélytengeri kutatások céljaira dolgozták ki azt az ultrahangos hőmérőt, amely 0,03 C-fok pontossággal méri a hőmérsékletet. Lényege, hogy az ultrahanggal rezgetett aluminiumtárcsa rezonancia-frekvenciája a hőmérsékletváltozás hatására megváltozik.

Az elmélet és a gyakorlat egybeforrása

A szegedi szerveskémiai intézet és a gyógyszeripar kapcsolatai

Az elmélet és a gyakorlat kapcsolatának elmélyítése, a tudomány és az ipar együttműködése a népgazdaság fejlesztésének egyik fontos alapja. Ebből a szempontból különösen példamutató Szegeden a *József Attila Tudományegyetem szerveskémiai intézetének* tevékenysége. Mi vezette az intézetet erre az útra, milyen hasznos munkát végeznek a laboratóriumokban az intézet munkatársai?

A szerződésen túl

— Az egyetemi intézetek munkája nem veszíti el tudományos jellegét azáltal, hogy eredményét a gyakorlatban is lehet hasznosítani — válaszolja *dr. Kovács* Ödön docens, az intézet vezetője. — Az úgynevezett irányító alapkutatás lehetőségét már évek óta kerestük, mígnem 1960-ban a *Kőbányai Gyógyszerárugyárban* megtaláltuk azt a partnert, akivel a legsikeresebben lehet együtt dolgozni. A szteroid hormonok termelése az ország gyógyszertermelésének egytized részét teszi ki. Ennek az iparnak igyekszünk megteremteni a tudományos „hátterét", úgy választani meg a tudományos kutatásokat, hogy azok eredménye a gyakorlati munkát is elősegítse. Együttműködésünket szerződés foglalja össze, s pontosan kidolgozott tervek alapozzák meg.

— De a szerződéssel még egyáltalában nem ér véget a közös munka. Gyakran a nem ipari cél eléréséért indult kutatások haszna is az iparban csapódik le. Ily módon jött létre a terhesség megszakadása, a habituális abortus ellen kidolgozott, és egy vérnyomás-szabályozó gyógyszer is, melyek még az idén forgalomba kerülnek. Elméleti jellegű kutatások során bukkant *dr. Bernáth* Gábor adjunktus olyan anyagokra, melyek a gyári kivizsgálás szerint fájdalomcsillapítókként alkalmazhatók. *Dr. Földeák* Sándor adjunktus az Orvostudományi Egyetem élettani intézetével közösen folytatott elvi kutatásából született három olyan anyag, melyek klinikai kipróbálását most végzik.

Lyukkártyás dokumentáció

— Intézetünkből csaknem mindenki töltött már rövidebb-hosszab időt külföldi tanulmányúton. *Dr. Weisz* Imre adjunktus Svédországban sajátította el a szteránvázas vegyületek radioaktív jelzését. Az új eljárás hazai alkalmazására a KGST-feladat keretében az Országos Atomerő-bizottság kérte fel intézetünket.

— Szintén az említett szerződésen kívül esik, mégis az ipar és a tudomány együttműködésének fontosságát bizonyítja, hogy a Nehézipari Minisztérium, a Gyógyszeripari Kutató Intézet, a Kőbányai Gyógyszerárugyár és a mi intézetünk közösen vállalta a szteroid hormonok dokumentációs anyagának lyukkártya-rendszerű összegyűjtését és kiadását. Ennek kettős haszna lesz: egyrészt rátereli a hazai szakemberek figyelmét a szakirodalomra, másrészt a külföldi érdeklődést ráirányítja kutatásainkra.

Tudományos sikerek

— A szegedi szerveskémiai intézet egyre jobb körülmények között dolgozik. A közelmúltban több olyan korszerű, nagyméretű műszer birtokába jutottunk, közte olyan is van, mely másutt az országban nem található. De magunk is előállítunk műszereket. *Dr. Kővári* István adjunktus a szteroid hormonok gyors vizsgálatára alkalmas műszerét az ipar is átveszi, ha a kísérleti idő alatt működése megfelel a várakozásnak.

— Amint látható, igen sokrétű és gyümölcsöző lehet a tudományos munka és az ipar céljainak összehangolása. Az az út, amit 1960-ban elkezdtünk mind több sikerre vezet.

F. K.

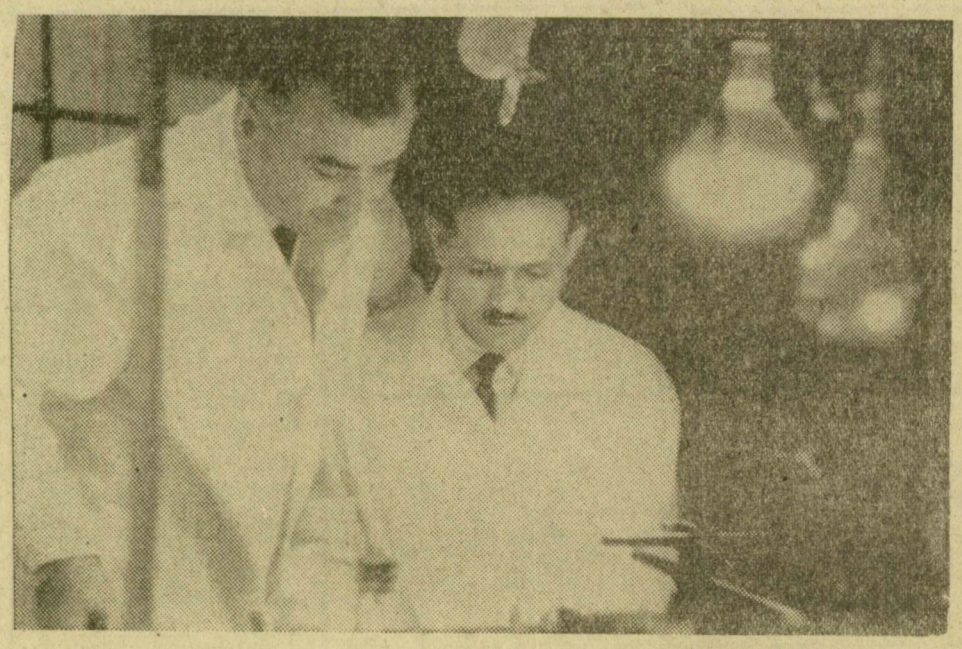

Dr. Kovács Ödön docenssel, a szerveskémiai intézet vezetőjével beszéli meg kísérleteinek eredményét dr. Achmed Aboulezz, kairói kutató, aki a szteroid hormonok tanulmányozásával tölt két évet Szegeden

A fog, mint hallószerv

Már régen ismertek olyan kis készüléket, amelyet a fülbe lehetett helyezni. Sajnos azonban a nagyothalló-készülék hibája, hogy valóban csak nagyothallók részére nyújtott segítséget, de nem a süketeknek. Olyanoknál pl., akiknél a Corti-féle szervek is elpusztultak, már nem lehetett ezt a készüléket sem használni, tekintettel arra, hogy nincs olyan szerv, amely a mechanikai rezgéseket megfelelő elektromos impulzusokká alakítsa át, olyanokká, amelyek a megfelelő ideg-eken az agy hallásterületéhez juthatnak.

J. L. Lawrence amerikai orvos és H. K. Puharich neurofiziológus nemrég érdekes felfedezést tett. Megállapították, hogy azoknak az idegeknek, amelyek a fül és az agy között az akciós áramokat vezetik, a foghoz is van leágazásuk. E megállapítás után a modern elektronika segítségével már készen is állt a lehetőség az említett típusú süketeknek megfelelő hallókészülék szerkesztésére.

A készülék működési elve alapjában véve egyszerű. Az egyik ép, lehetőleg bölcsességfogat óvatosan felfúrják egészen addig, amíg több finom idegvégződés szabaddá válik. Erre a felületre aztán piezoelektromos tulajdonsággal rendelkező félvezetőréteget helyeznek, majd a lyukat elektromos jól vezető anyaggal (rendszerint aranynyal vagy ezüsttel) betömik. A süket ember karórának álcázott mikrofonja a zsebben hordott gyufaskatulya nagyságú rádióadóhoz csatlakozik, amely a hanghullámoknak megfelelő rádióhullámokat bácsát ki. Ezeket a rádióhullámokat a tömés antennaként felfogja és a piezoelektromos réteghez vezeti, amely a jeleknek megfelelő ritmusban az idegeket ingerli. Ezek az idegingerületek aztán az agy hallóscentrumába juttnak, s az addig süket ember ismét hall.

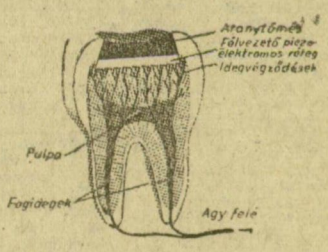

A fog keresztmetszete a beépített piezoelektromos réteggel

Némely esetben a tömés által felvett elektromágneses jel intenzitása nem elegendő, ezért az előtte levő két fogba még egy kis kristálydiódás erősítőt építenek be, amely pontosan a rádióadó frekvenciájára van hangolva.

Elektroncsöves „felügyelők" az üvegházban

Leningrádban félvezetős elektroncsöves berendezést szerkesztettek, amely automatikusan szabályozza az üvegházak levegőjének hőmérsékletét és nedvességét. Ezáltal teremtik meg a növények számára a legmegfelelőbb körülményeket. A félvezetős nedvességmérő értékelő egysége összetett egyenleteket old meg automatikusan, igen rövid idő alatt. Az általa szolgáltatott adatokat használja fel az irányító egység, amely szabályozza az üvegház fűtését és a levegő nedvességét.

Jó tanács

Mai keresztrejtvényünkben Galsai Pongrác most megjelent regényéből közlünk egy érdekes mondatot.

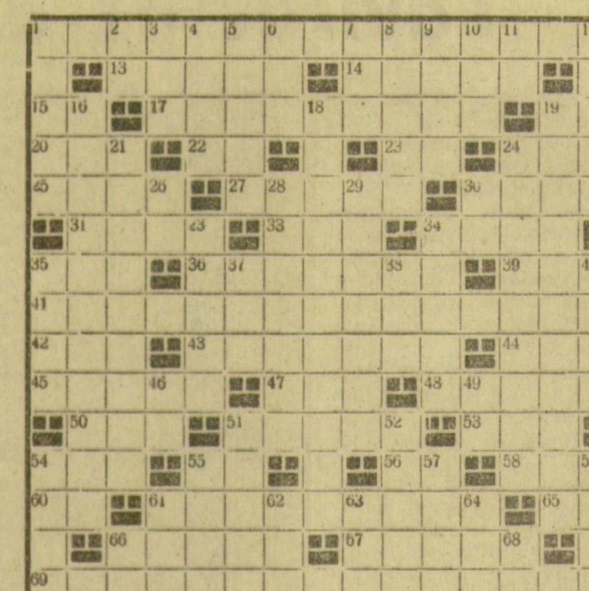

Vízszintes sorok:

1. Jó tanács I. (A zárt betűk: A-I-R.). 13. és 14. Alíz tulajdona. 15. A mélybe. 17. Látható helyen. (Két szó.). 19. Betűszomszédok. 20. Az alkalom kezdete? 22. Az argon vegyjele. 23. Helyrag, a -be párja. 24. Fontos mezőgazdasági munkát végez. 25. Takarékosságáról híres nép. 27. Ő ruhát készít. 30. Város a Szovjetunióban. 31. Eszével felfogja. 33. Z. É. M. 34. Személyével. 35. Összesül! 36. Rámázolja. 39. A betűk sorrendje. *41. Jó tanács III.* (A zárt betűk M-I.). 42. A szakács teszi. 43. A műszaki tudományok összessége (kiejtés szerint). 44. Regényét Gárdonyi írta meg. 45. Messzire néz. 47. Ő. V. T. 48. A fogadások összegei. 50. Helyrag és igerag is. 51. A régi csongrádi sportegyesület neve volt. 53. Családi név. 54. Fontos ipari növény. 55. Az arzén vegyjele. 56. És latinul. 58. Ital régies nevén. 60. Á. Á. Á. 61. Ilyen a levegő. 65. Kicsinyítőképző. 66. Ételt készíteni. 67. A te tulajdonod. *69. Jó tanács V.* (A zárt betűk: Z-Á-L.).

Függőleges sorok:

1. Alföldi város rövid neve. 2. Képző, a -ve társa. 3. Mint, németül. 4. Erzsébet német változata, kiejtés szerint. 5. Egységben... 6. Ellenséges ügynök. 7. A malter része? *8. Jó tanács II.* 9. Margit becézése. 10. Betűszomszédok a nagy ábécéből. 11. Egyforma betűk. 12. Írószer. 16. Befejezik a munkát. 18. Az egyik jugoszláviai városban járt. (Két szó.) 19. Elfogyasztom a déli menüt. 21. Határ nélküli. 24. Ma már leginkább csak villannyal történik. 26. Egyforma betűk. 28. A nagy hangú, mindig dicsekvő emberre mondják. 29. Galli-Curci operaénekesnő másik neve. 30. Helyrag, a -ra párja. 32. Betűvel feljegyzett. 34. Vitát indít. 35. ... kő! 37. A meleg közepe! 38. El-... *40. Jó tanács IV.* 46. Ugyanaz mint a vízszintes 60-as. 49. Lángol. 51. ... bumm. (Rádió-műsorszám.) 52. Az indogermán nyelvcsalád egyik fő ága. 54. Tartanak benne valamit. 55. Azzá. 57. Nemcsak én, hanem ... 59. ... a tűzre. 61. Azon felül. 62. N. I. V. 63. E. A. L. 64. Tekint. 66. A futás kezdete? 68. Éneklő hang.

A rejtvényben szereplő idézetet szombatig (február 8-ig) lehet beküldeni. A megfejtést levelezőlapon várjuk.

Megfejtések — nyertesek:

A két héttel ezelőtt közölt rejtvény megfejtése: Doktor úr, nincs betegünk, csak arra voltunk kíváncsiak, hogy este milyen hamar ér ki hozzánk. — Egy-egy könyvet kapott sorsolás útján: Almási Mihály Gyála, Berényi Antalné Kárász u., Csernus András Zrínyi u., Csiszár László Mórahalom, Darók Miklósné Osztrovszky u., Etsedy Sarolta Ogyessza városrész, Kőszegi Pál Moszkvai körút, Martinek Katalin Bercsényi u., Németh Lászlóné Oskola u., Pádár László Bécsi körút, Rusz Miklós Püspök u., Szórádi István Rigó u., ifj. Vincze Sándor Tápé, Virág Mária Mórahalom.

(A nyereményeket vidékre postán küldjük el, a szegedi nyertesek minden hétfőn 10 és 5 óra között vehetik át a szerkesztőségben.)

Rádióműsor

Vasárnap

KOSSUTH RÁDIÓ

6.00 Hírek. Időjárásjelentés. 6.10 Kellemes vasárnapot. Zenés műsor. 6.55 Műsorismertetés. Színházak és hangversenyek műsora. 7.15 Falusi életképek. 8.00 Hírek. Időjárásjelentés. 8.10 Anyegin. 9.05 Édes anyanyelvünk. 9.10 Keraban, a vasfejű. Rádiójáték. 10.00 Járóka Sándor népi zenekara játszik, Radnai György énekel. 10.20 A Magyar Rádió és Televízió gyermekkórusa énekel. 10.30 Adagio és scherzo. 10.50 Tánczene. 12.50 Emberke. Ludvik Askenazy miniatűrjei. 13.05 Művészlemezek. 13.37 Rádiólexikon. 14.07 Kodály: Dalok a Magyar népzene c. sorozatból. 14.25 Új Zenei Újság. 14.57 Az eladó birtok. Mikszáth Kálmán kisregénye. Rádiójáték. 16.00 Hírek. Időjárásjelentés. 16.07 Magnósok, figyelem! 16.45 Mikrofonnal a Föld körül. Skócia. 17.15 Új népzenei felvételekből. 17.35 Gyurkovics Mária énekel. 17.56 Műsorismertetés. 18.00 Hírek. Sport. Időjárásjelentés. 18.10 Sellő a pecsétgyűrűn. Rádiójáték. 19.35 Télforduló. 19.35 Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. A Skopjei Filharmónia zenekarának hangversenye. A szünetben 20.40—21.00 Hírek. Sport. Totó. Időjárásjelentés. 21.40 Tánczene. 22.00 Hírek. Sport. Totó. Időjárásjelentés. 22.15 Ügetőverseny-eredmények. 22.18 Verbunkosok, népdalok, népi táncok. 22.49 Lírai önéletrajz. Hollós Korvin Lajos versei. 23.00 Kamarazene. 24.00 Hírek. Időjárásjelentés. 0.10—0.30 Két keringő.

PETŐFI RÁDIÓ

7.30 Az evangélikus egyház félórája. 8.00 Mit hallunk a jövő héten? 8.30 Miska bácsi lemezesládája. 9.05 Operakalauz. Beethoven: Fidelio. 10.05 Gazdaszemmel a nagyvilág mezőgazdaságáról. 10.20 Magyar fúvószene. 10.40 Árnyéktánc. Lovik Károly elbeszélése. 11.00 A Svájci Olasz Rádiózenekar hangversenye. A szünetben 11.45—12.00 Arcképek rivaldafényben. 12.35 Új versek. 12.50 Filmzene. 13.10 Hét család — hét kézszorítás. 13.35 Könnyűzene. Közben 14.10—14.25 Időjárás- és vízállásjelentés. 15.03 Mozart: Cosi fan tutte. Kétfelvonásos opera. 17.25 Tranzisztoros szerelem. Rádiónovella. 18.10 Nótacsokor. 18.47 Színházi élet Kecskeméten. 19.07 Chopin-zongoraművek. 17.42 Érzelmek parancsra? Előadás. 19.57 Gül Baba. Részletek Huszka Jenő—Martos Ferenc daljátékából. 21.12 Legkedvesebb műfordításaim. Maki Imre a mikrofon előtt. 22.00 Zenekari muzsika. 23.00—23.10 Hírek. Időjárásjelentés.

Hétfő

KOSSUTH RÁDIÓ

4.30 Hírek. Időjárásjelentés. 4.35 Vidáman — frissen! Zenés műsor. Közben 5.00 Hírek. Időjárásjelentés. 5.05 Falurádió. 6.00 Hírek. Időjárásjelentés. 6.20 Sport- és totóhírek. 6.35 Hirdetőoszlop. 7.00 Hírek. Időjárásjelentés. 7.10 Új könyvek. 7.30 Színház- és moziműsor. 7.54 Énekeljünk együtt! 8.00 Műsorismertetés. Időjárásjelentés. 8.10 Reggeli hangverseny. 9.00 Lányok, asszonyok. 9.20 Táncmelódiák. 10.00 Hírek. Totóeredmények. Időjárásjelentés. 10.10 Hódmezővásárhelyi óvodások énekelnek. 10.30 Nyitott borítékban ... 10.35 Kamarazene. 11.24 Rádióiskola. 12.00 Déli harangszó. Hírek. Időjárásjelentés. 12.10 Mindenki kedvére. Operarészletek, közben 12.57—13.00 A vidéki színházak műsora. 14.00 Hírek. Időjárásjelentés. 14.10 Heti zenés kalendárium. Mendelssohn. 15.05 Válaszolunk hallgatóinknak. 15.20 Klasszikus operettrészletek. 16.00 Hírek. Időjárásjelentés. 16.10 A Gyermekrádió műsora. 16.50 Ötórai tea. 17.56 Műsorismertetés. 18.00 Hírek. Sport. Időjárásjelentés. 18.15 Muzsikáló képeslapok. 18.35 A főutcán. Az Ifjúsági Rádió műsora. 18.55 Jasha Heifetz hegedül. 19.52 Jó éjszakát, gyerekek! 20.00 Esti Krónika. Időjárásjelentés. 20.25 A műsort összeállították a hallgatók. 22.00 Hírek. Sport. Időjárásjelentés. 22.20 Operarészletek. 23.20 A riporter jegyzetfüzetéből. 23.30 Katonadalok, csárdások. 24.00 Hírek. Időjárásjelentés. 0.10—0.30 Kórusok.

PETŐFI RÁDIÓ

5.00 Reggeli zene. 6.10 Torna. 6.30 Hírek. Időjárásjelentés. 8.00—8.05 Hírek. Időjárásjelentés. 14.00 A dzsessz kedvelőinek. 14.10 Időjárás- és vízállásjelentés. 14.25 Verbunkosok, magyar nóták. 15.00 Hírek. Időjárásjelentés. 15.05 Zenekari muzsika. 15.40 Egy asszony meséli. Elbeszélés. 15.45 Tamássy Zdenkó dalaiból. 16.10 Az esernyő. Nagy Lajos karcolata. 16.20 Könnyű dallamok. 16.50 Iskolarádió. Orosz társalgás VII—VIII. osztályosoknak. 17.00 Hírek. Időjárásjelentés. 17.05 Rádióegyetem. Zenei tagozat. Händel alkotásai. II. rész. 17.50 Gazdasági fogalmak felfrissítése. 18.00 Délutáni hangverseny. 18.40 A zalaegerszegi honvédhelyőrség fúvószenekara játszik. 19.00 Mi történt a nagyvilágban? 19.15 „Jöjj testvér, s mondd: én hű maradtam ...” Beszélgetés dr. Kardos Tibor egyetemi tanárral a flagellánsokról. 19.55 Édes anyanyelvünk. 20.00 Népdalcsokor. 20.27 Alázatosan jelentem ... Régi katonatörténetek. 21.00 Hírek. Időjárásjelentés. 21.05 Witold Malcuzynski zongoraestje. 22.20 Kioltott fáklyák. Emlékezés Velinszky Lászlóra. 22.40 Könnyűzene magyar szerzők műveiből. 23.00—23.15 Hírek. Időjárásjelentés.

Televízióműsor

Vasárnap

10.00 Hétmérföldes kamera: Úttörőhíradó. 10.15 A Tenkes kapitánya. Tv-filmsorozat. 4. A fürdőmester. 10.45 A hírvivőktől a távíróig. Közvetítés a Postamúzeumból. 12.20 Téli olimpia: Férfi óriásműlesiklás. Közvetítés Innsbruckból. 13.30 Magyar Hirdető. 13.40 Mezőgazdasági filmműsor: Előzzük meg az állatbetegségeket! 17.00 Országgyűlési jegyzetek. 17.10 Téli olimpia: Női műkorcsolyázás. Közvetítés Innsbruckból. A szünetben: Esti mese. 20.30 Tv-híradó. 20.50 Ordasok között. Magyarul beszélő szovjet film. Kb.: 22.15 Hírek, sporthírek. 22.25 Tv-híradó.

Hétfő

13.55 Műsorismertetés. 14.00 Téli Olimpia. 16.00 Magyarország—Lengyelország jégkorong-mérkőzés. Riporter: Vitray Tamás. 19.30 Műsorismertetés. — Hírek. 19.40 A muzsika barátainak. A Magyar Állami Hangversenyzenekar hangversenye. Közvetítés az Erkel Színházból. 20.10 Téli Olimpia. Kanada—USA jégkorong-mérkőzés. Riporter: Vitray Tamás. Kb.: 22.30 Hírek. 22.35 A Téli Olimpia hírei.

Gyászközlemények

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férj, édesapa, nagyapa és após, **CSOMAK ELEMÉR**, életének 77. évében elhunyt. Temetése február 3-án 10 órakor lesz a belvárosi temető kupolacsarnokából. Gyászoló család. 977

Köszönetet mondunk Fodor István elvtársnak, a Postaigazgatóság vezetőjének, a postagarázs vezetőjének, a postaigazgatóság, a postagarázs és a postahivatalok dolgozóinak, a postás párt-alapszervezeteknek és szakszervezetnek, a rendőrség és a Szegedi Cipőgyár dolgozóinak, a Versenyáruház dolgozóinak, Dózsa György általános iskola pedagógusainak és tanulóinak, rokonoknak, ismerősöknek, szomszédoknak és jó barátoknak, kik szeretett férjem és édesapám, **BARICSA IMRE** temetésén megjelentek, részvétükkel, koszorúikkal és virágaikkal mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Gyászoló család. 961

Köszönetet mondunk mindazon rokonoknak, ismerősöknek, munkatársaknak, kik szeretett halottunk, **CSERTUS JÁNOS** temetésén megjelentek, részvétükkel és virágaikkal mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Gyászoló család. 967

Köszönetet mondunk mindazon rokonoknak, barátoknak, ismerősöknek, kik felejthetetlen férjem, **SZENTKÚTI VIKTOR** temetésén megjelentek, részvétükkel és virágaikkal mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Gyászoló Szentkúti és dr. Jobba család. 968

Köszönetet mondunk mindazoknak a rokonoknak, ismerősöknek, szomszédoknak, kik szeretett édesapánk, nagyapánk, **TEMESVÁRI JÁNOS** temetésén megjelentek, részvétükkel és virágaikkal mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Gyászoló család. 963

Köszönetet mondunk mindazon ismerősöknek, kik szeretett édesanyánk, özv. **FEKETE JÓZSEFNÉ** temetésén megjelentek, részvétükkel és virágaikkal mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Gyászoló család. 960

Fájdalmas szívvel tudatjuk mindazokkal, akik szerették, tisztelték, hogy a legjobb szeretett férj és fivér, dr. **KERTÉSZ BÉLA** volt szegedi ügyvéd 1964. január 28-án Wienben váratlanul elhunyt. Drága emlékét kegyelettel őrzi szerető hitvese és a gyászoló család. 830

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett jó édesanya, nagymama, testvér és rokon, özv. **DÉKÁNY JÓZSEFNÉ** Kakuszi Anna életének 81. évében hosszú szenvedés után meghalt. Temetése február 3-án délután 3 órakor lesz a Dugonics-temető ravatalozójából. Gyászoló család. 975

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férj, édesapa és nagyapa, **URBÁN REZSŐ**, életének 72. évében hosszas szenvedés után elhunyt. Hamvasztás előtti búcsúztatása folyó hó 4-én 10 órakor lesz a Gyevi-temető ravatalozójából. Gyászoló család. 978

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férj, édesapa, nagyapa, **SZABÓ JÁNOS**, életének 84. évében hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hó 3-án 14 órakor lesz a belvárosi temető kupolacsarnokából. Gyászoló család, Szőregi út 27. sz. 979

Gyakorlattal rendelkező gép- és gyorsírásban jártas nőt

adminisztrátori

munkakörbe felveszünk. Mü. M. 600. sz. Iparitanuló-Intézet Szeged, Tolbuhin sgt. 84. sz. K. 68

Kezdő, középhaladó, haladó német, angol, francia és spanyol

nyelvtanfolyamok indulnak

a TIT szervezésében. Jelentkezés február 10-én este 6—8 óráig a Tömörkény gimnáziumban. A 32 óra tandíja 90,— forint. K 70

apró hirdetés

ADÁSVÉTEL

Kiváló állapotban páncéltőkés pianínó eladó. Zsiga, Klauzál tér 3. x

Kifogástalan állapotban levő négyszemélyes rekamié, 2 fotel, 4 kárpitozott szék darabonként is eladó. Vasasszentpéter u. 23., utcai épület, 3-as ajtó. 832

Szőnyi olajfestmény eladó. Lenin körút 50., III. 12. 833

Barna festett hálószoba, sodrony- és matracpárnákkal eladó. Teleki utca 7/b. 4. ajtó. 835

Eladó 110 és 150 kg-os fiatal fehér hússertés. Fűrész u. 3. 839

Négyszemélyes világítós, vitrines rekamié, 2 fotel, 4 szék, kisipari készítésűek, igényesnek is megfelel, eladó. Londoni krt. 1. sz., 1. lépcsőház, I., 10. ajtó. 831

Cseh fonott oldalú sportkocsi újszerű állapotban eladó. Vasárnap 11-től. Attila u. 6., I. 8. 834

Egy darab hordozható cserépkályha eladó. Kiskundorozsma, Petőfi u. 42. sz. Érd.: csak vasárnap. 811

Bőrkabátját alakíttassa, javíttassa, vízhatlan bőrpuhító festéssel 45 éve fennálló műhelyemben. Csordás bőrruhakészítő mesternél. Szentmiklós u. 7., Felsőváros. x14795

Organdi kisestélyi ruha eladó. Április 4. ú. 65., I. 3., jobb csengő. 14932

8-as sikkötőgép üzemképesen eladó. Üstökös u. 6. sz. Nádor. 648

2 db kétajtós festett szekrény eladó. Arany János u. 11., fdsz. 2. 14871

Kutyákat vásárol az I. sz. Sebészeti Klinika. 704

80-as Weltmeister tangóharmonika eladó. Pásztor u. 7., második csengő. 750

Bor eladó 26 litertől. Újszeged, Pillich Kálmán u. 12., délután 5-től. 747

Veszek szalmás istállótrágyát nagyobb mennyiségben. Bort is adok érte. Cím: Vágó György, Szeged, Kelemen u. 11., I. emelet 8. 765

Majdnem új állapotban levő cseh mély gyermekkocsi igényesnek eladó. Megtekinthető Lajta u. 9. Kábelgyár mögött. 803

2 db hasas üsző eladó. Kiskundorozsma, Arany János u. 18. sz. 14918

Zongora eladó. Munkácsy u. 8. szám. 14908

LAKÁS INGATLAN

Magánház 3 szobaösszkomfort+2 szoba mellékhelyiséggel, 300 n-öl telekkel Újszegeden körúton belül eladó. Kisajátítás alá nem esik. — „Újszeged 1.” jeligére a kiadóba vagy 12-14 telefonon délután fél 5-től. x797

Új ház eladó. Tápé, Rózsa u. 3. Dávid. 723

Szoba-konyhás, speizos, külön bejáratú fél ház, 140 n-öl telekkel, lakásátadással eladó. Tápéi sor 20. sz. x758

Belvárosi kétszobás, földszintes, udvari, nem komfortos lakásomat elcserélném belvárosi egyszobahallos, „Összkomfortos lakásra” jeligére kiadóba. 788

Ház eladó. Petőfitelep, IX. utca 559 a. 14898

Kétszoba vagy másfél szobás szövetkezeti, emeletráépítéses lakást átvennék. „Minél hamarabb” jeligére kiadóba. 783

Egynegyed rész ház, szoba, konyha, mellékhelyiséggel, 100 n-öl földdel, lakáscserével eladó. Értekezni Hódmezővásárhely, Móricz Zs. u. 40. sz. V. 66889

Nyíregyházi kétszobás, összkomfortos szövetkezeti lakásom elcserélném szegedi hasonlóért, vagy főbérletiért. „Jól járunk 90” jeligére a hirdetőbe. 14883

ÁLLÁS

MAGYAR Hajózási Vállalat hajójavító üzeme Tápé, géplakatosokat keres felvételre, állandó munkára. x14896

Háztartásba keresek megbízható, rendes, főzni tudó bejárónőt. „Kétgyermekes orvosházaspár” jeligére a kiadóba. 840

Vasesztergályost vagy géplakatos szakmunkást keresünk. „Változó munka” jeligére kiadóba. x81

Mindennapra bejárónőt keresek Krámliné, Tömörkény u. 2/c. Jelentkezés vasárnap. 815

Kisegítő fűtőt keres a Radnóti Gimnázium. Jelentkezés délelőtt 10—12-ig a gondnoki irodában. 820

Budai villába, gépesített háztartásba, főző mindenes kerestetik. Berei, Orsó utca 19. Telefon: 189-772.

HÁZASSÁG

Gyermektelen, középkorú özvegyasszony némi anyagiakkal férjhez menne. „Boldogság 14924” jeligére a hirdetőbe. 14924

EGYÉB

Elveszett fehér-feketetarka kutya. Neve „Bobi”, nyomravezetőt jutalmazom. Ősz u. 43. 829

A Gépipari Technikumban (Kálvária tér 5/b) központi fűtői tanfolyam indul kellő létszám esetében. Érdeklődés a technikum irodájában 8—16 óráig. K. 67

Estélyi ruháját alá készíttessen vállpánt nélküli melltartót, karcsúsítóval, Steiner fűzőüzlet. Attila u. 9. Jégkunyhó sarkánál befordulni. 826

Gépkocsivezetést tanítok, vizsgára felkészítek. (KRESZ, műszaki). „Mercedes 14893” jeligére a hirdetőbe. 14893

Sokszorosító részlegünk rövid határidőre vállal

sokszorosításokat.

Universal Ktsz Szeged, Gogol u. 28. — Telefon: 31-21

S 14714

Mezőgazdasági gépek és gépkocsik

gumiabroncsköpeny

és tömlőinek

javítását

korszerűen berendezett üzemében rövid határidővel vállalja a Kiskundorozsmai Gépállomás. S 14711

A valódi gyümölcslevek megőrzik a nyári gyümölcsök eredeti ízét, aromáját...

ÉTVÁGYTALANSÁG, FÁRADTSÁG ELLEN IGYON REGGEL EGY POHÁR

gyümölcslevet!

Bp. 526

Rakodómunkásokat

állandó munkára alkalmazunk. Jelentkezés X. sz. AKÖV, munkaügyi csoportjánál. Marx tér 10—11. sz.

S 92421

1964/65-ös

beiskolázásra

ipari tanulók jelentkezését az alábbi szakmákban fogadjuk el:

Autómotor-szerelő,
autóvillamossági szerelő,
rugókovács,
autófényező,
kárpitos,
alvázlakatos,
lemezlakatos,
esztergályos,
akkumulátorjavító,
asztalos-bognár.

10. sz. Autóközlekedési Vállalat személyzeti csoportja. Marx tér 10—11. S. 14512

A HUNGÁRIA

Zónázó

újjáalakítva ma reggeltől ismét üzemel!

S. 14944

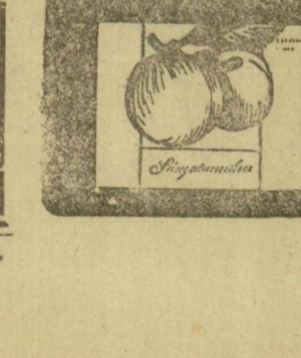

Mintha fáról szedné...

OLYAN ZAMATOS, ÍZLETES A

gyümölcsíz — dzsem!

Meggy — sárgabarack — őszibarack

Ízek:		Dzsemek:	
1/5 pohárban	2.70 Ft	1/5 pohárban	3.40 Ft
1/2 üvegben	5.90 Ft	1/2 üvegben	7.50 Ft
1/1 üvegben	10,— Ft	1/1 üvegben	12.50 Ft

röviden

A LOTTÓ NYEREMÉNYEI

Az 5. játékhétre beérkezett 6 285 724 darab lottószelvény. Öt találat nem volt. Négy találatot 104 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 45 330 forint. Három találatot 8360 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 282,50 forint. A kéttalálatos szelvények száma 195 769 db. ezekre egyenként tizenkét forintot fizetnek.

HOLNAP NÉPFRONTGYŰLÉS RÓKUSON

Szeged-Rókuson holnap, hétfőn délután fél 6 órakor népfrontgyűlést tartanak az Építők Művelődési Otthonában. A rókusiak ez alkalommal újjáválasztják a népfront körzeti bizottságát és megválasztják küldötteiket a népfront városi értekezletére.

Meghalt Urbán Rezső

Hosszas betegség után, életének 72. évében elhunyt Urbán Rezső elvtárs, a munkás- és kommunista mozgalom régi harcosa. A munkásmozgalomba 1916-ban kapcsolódott be, és a magyar munkásosztály kommunista pártjában 1919 óta tevékenykedett.

Az elhunyt Urbán Rezső elvtárs, volt vasmunkás hamvasztás előtti gyászszertartására kedden, február 4-én délelőtt 10 órakor kerül sor a Gyevi-temetőben.

A KGST hírei

A KGST tagországok villamosáram termelése 1962-ben 11,4 százalékkal, kőolajtermelése 11,5 százalékkal nőtt.

*

A KGST ajánlásainak megfelelően Csehszlovákia segítséget nyújt Bulgáriának a Medet rézérclelőhely feltárásához és kitermeléséhez. A Medet Rézkombinát 1964-ben épül fel, s évente 4 millió tonna ércet fog kitermelni és feldolgozni. Teljes kapacitása eléri majd a 8 millió tonnát.

*

Lengyelország áruvagongyártása 1961—1965 között a KGST tagországok együttes áruvagongyártásának 48 százalékát teszi majd ki. A szokványos vasúti kocsi gyártásában valamennyi KGST tagállam részt vesz. Lengyelország a bonyolultabb szerkezetű vagonok gyártására szakosodik.

Ismeretterjesztő filmvetítés az MSZBT—Újságíró Klubban

Január óta minden héten filmvetítést rendez a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat és a Magyar—Szovjet Baráti Társaság a szegedi MSZBT—Újságíró Klubban (Deák Ferenc utca 16.). A következő vetítést holnap, hétfőn este 6 órakor tartják, s ezen a távol-keleti barátainknál; Távol-kelet, Vietnam, Vietnam az én hazám és az Ázsiai népek barátsága című rövidfilmek kerülnek műsorra. A belépés díjtalan.

VÁLTOZÓ IDŐ

Várható időjárás vasárnap estig: változó felhőzet, ma sokfelé, holnap már kevesebb havazás, havas eső, eső, élénkülő délnyugati, nyugati, holnap főként a Dunántúlon erős északnyugati szél. Az erősebb éjszakai lehűlés csak néhány helyre korlátozódik. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet ma plusz 3—plusz 7 fok között. (MTI)

1964. február 2., vasárnap

HUSZONÖT ÉVE halt meg Vlagyimir Grigorjevics Suhov (1853—1939) Lenin-díjas szovjet mérnök, Oroszország első kőolajvezetékének (a balahani olajmezőktől Bakuig) tervezője és építője.

SZÁZHARMINCÖT ÉVE született Alfred Brehm (1829—1844) német természettudós, tudományos utazó és író, a hamburgi állatkert igazgatója, a berlini akvárium alapítója, a magyar fordításban és új kiadásban megjelent, közkedvelt »Állatok világa« című hatalmas mű írója.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Ma, vasárnap délután fél 3 órakor: Hamlet. Gárdonyi-bérlet.
Ma, vasárnap este 8 órakor: Mária főhadnagy. Erkel-bérlet.
Kedden este 7 órakor: Hamlet. Ady-bérlet.
Szerdán este 7 órakor: Mária főhadnagy. Blaháné-bérlet.
Csütörtökön este 7 órakor: Hamlet. Varsányi-bérlet.
Pénteken este 7 órakor: Hamlet. Erkel-bérlet.
Szombaton este 7 órakor: Varázsfuvola. Juhász Gy.-bérlet.
Vasárnap délután fél 3 órakor: Hamlet. III. Diák-bérlet.
Vasárnap este 8 órakor: Mária főhadnagy. Bérletszünet.

KAMARASZÍNHÁZ

Február 14-ig nincs előadás.

BÁBSZÍNHÁZ

Délelőtt 11 órakor Csalavári-bérletben, délután 3 órakor bérletszünetben: Micimackó kalandjai.

MOZIK

Szabadság fél 4, fél 6 és fél 8 órakor: A gyilkos és a lány. Lengyel film. — **Vörös Csillag** 4, 6 és 8 órakor: Otelló. Színes szovjet film. Hétfőtől 6 és 8 órakor: Mágnás Miska. Matiné 9 órakor: Monte Christó grófja. I—II. rész, dupla helyárral. — **Fáklya** fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor: Az énekesnő hazatér. Hétfőtől fél 6 és fél 8 órakor: Négy szerzetes. Matiné 11 órakor: Mackó szekere.

Postás Mozi fél 6, fél 8. Fél a fejjel. Magyar film. — **Móricz Zsigmond Művelődési Otthon,** Mihálytelek 4 és 6 órakor: Gombháború. Francia film. Korhatár nélkül ajánlott. — **Építők Művelődési Otthona** 5 és 7 órakor: Mici néni két élete. Magyar film. — **Vasutasok Petőfi Sándor Művelődési Otthona** 3 és 5 órakor: Déryné. — **November 7 Művelődési Otthon,** Újszeged 5 és 7 órakor: Darázsfészek. Csehszlovák film. 10 éven alul nem ajánlott.

INSPEKCIÓS ÁLLATORVOSI SZOLGÁLAT

Szeged város területére

Február 1-től 8-ig este 6 órától reggel 6 óráig (vasár- és ünnepnap nappal is) elsősegély és nehézellés esetére ügyeletes dr. Palotás Gyula állami állatorvos. Lakása: Partizán u. 7. sz. Telefon: 26-94.

Az állatorvos kiszállításáról a hívó fél köteles gondoskodni.

x **Lakodalmakra,** névadó ünnepségekre, farsangi mulatságokra, házi rendezvényekre szerezze be étel-italszükségletét a Szegedi Vendéglátó Vállalat üzleteiben. S 14940

— **HANGVERSENYT RENDEZ** a Ságvári gimnázium KISZ-szervezete ma, vasárnap délután 6 órai kezdettel az intézet dísztermében. Közreműködik az iskola vonószenekara és kamarakórusa. Vezényel Szécsi József tanár.

— **FIGYELMETLENSÉGBŐL BALESET.** Tegnap, szombaton délelőtt Újszentiván és Tiszasziget között összeütközött a Fogarasi József Újszeged, Töltés utca 60. szám alatti lakos által vezetett AKÖV autóbusz az ugyancsak 10-es AKÖV tehergépkocsijával, melyet Verebes Miklós, Makó, Malinovszki u. 49. szám alatti lakos vezetett. A baleset a két gépkocsivezető figyelmetlenségéből történt. Az összeütközés következtében Papp János Makó, Dózsa Gy. u. 4. szám alatti lakos 8 napon belül gyógyuló sérülést szenvedett. A keletkezett anyagi kár értéke 15 ezer forint.

Községi tv-díj — a tanítónő fizetéséből

Szerencsések azok, akik olyan községben élnek, ahol a művelődési otthonban nyugodtan nézhetik a tv műsorát, és a most indul. iskolatelevízió adásait is figyelemmel kísérhetik a tanárok, diákok és szülők. De bosszantó, ha van tv és nincs művelődési otthon — mint Pusztamérgesen —, ahol hónapok óta nincs gazdája a község tv-jének, s az egyik tanítónő fizetéséből kell levonni a decemberi előfizetés díját, mert erre nincs sehol »keret«.

Különös eljárás, s amilyen könnyű volt az 50 forint jogtalan elvétele — oly nehéz ezt helyrehozni? Az iskolából a tv — ahol eddig volt — a tanácselnöki szobába vándorolt. Mint mondották, nem sokáig lesz ott, csak amíg a tanácstermet fel tudják fűteni. Ugyanis a Rizling Tsz kifizeti ezentúl a havi tv-nyugtát.

Nem lett volna helyesebb, ha régi helyén hagyják a készüléket — ott fűtési probléma sem volt —, és ezt a sok bonyodalmat elkerülik? Igaz, ahhoz egy kis rugalmasság is kellett volna.

B. Gy.

Gyilkossági kísérletért hétévi szabadságvesztés

A megyei bíróság Soós-tanácsa *Tóth* István 32 éves segédmunkás, Csongrád, Martinovics utca 7. szám alatti lakos bűnösségét előre kitervelt módon, több emberen elkövetett emberölés kísérletében állapította meg, s ezért hétévi szabadságvesztésre, és öt évre a közügyektől való eltiltásra ítélte.

Tóth Istvánt 1958. óta tartják nyilván alkoholistaként. Féltékenysége miatt első házassága 1961-ben felborult, majd néhány napos ismeretség után 1963. júniusában másodszorra is házasságot kötött. Az italozást tovább folytatta, és ezért, valamint féltékenység miatt a második házasságában is, napirenden volt a szóváltás és verekedés. Felesége 1963. októberében elhagyta, s visszaköltözött szüleihez. Tóth István kérte, menjen vissza hozzá. Az asszony a zaklatások elől Kocsis Lajos Csongrád, Vályogostelep 6. szám alatti lakoshoz menekült.

1963. október 31-én Tóth István megtudta felesége tartózkodási helyét és felkereste Kocsis Lajosékat. Feleségétől pénzt kért majd az italboltba ment. Ivott, majd visszatért Kocsis Lajosékhoz, durván, gorombán szidta feleségét és az asszony védelmezőjét, Kocsis Lajost. Amikor nem engedték be a lakásba, elhatározta: végez mindkettőjükkel. Baltával kereste fel ismét Kocsis Lajosékat. Kocsis kalapáccsal ment ki Tóth István hívására. Mindketten csapkodtak egymás felé addig, míg Kocsis Lajos eszméletlenül össze nem esett. Mint később kiderült, koponya- és arccsonttörést, valamint agyrázkódást szenvedett. Ekkor Tóth István a lakásba ment, s feleségére is baltával támadt. Az asszony a fején sérült meg, valamint jobb lapockacsontja tört el. Amikor eszméletlenül összeesett, Tóth István a közeli nádasba ment, ahol nagy mennyiségű gyógyszert vett be. Gyógyszermérgezés következtében ő is eszméletét vesztette. A mentők mindhármójukat a szentesi kórházba szállították.

A rendőrség felhívása

A Szeged városi-járási rendőrkapitányság az 1964. évben lejáró személyi igazolványok kicserélésével kapcsolatban az alábbiakról értesíti a lakosságot:

A város területén lakók személyi igazolványának cseréje 1964. június 1-től folyamatosan történik.

Az 1964. évi személyi igazolvány cserével kapcsolatban jelenleg adatmegállapítási munkák folynak. A II. kerületi tanács területén és az Ingatlankezelő Vállalat által kezelt házakban lakók jelentkezzenek a lakónyilvántartókönyv vezetőknél, illetve a házfelügyelőknél, adataik feljegyzése céljából. Az I. és III. kerületi tanács területén a lakosság teendőiről később adunk értesítést.

A szegedi járás lakosságát felhívjuk, hogy akiknek 1964. évben jár le a személyi igazolványuk, a helyi községi tanács által közöltek szerint járjanak el.

Az 1964. évben lejárt személyi igazolványokat 1964. november 30-ig, az 1965-ben lejárókat pedig 1965. november 30-ig cseréljük ki.

A fentiekkel kapcsolatban a lakónyilvántartókönyv vezetők adnak felvilágosítást.

Szeged a hazai lapokban

1964/3.

SZŰCS István: Egy érdekes kezdeményezés a József Attila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán. *Felsőoktatási Szemle,* január. [Művelődés-szociológiai fölmérés.]

GRUBER László: A 6. Országos Tudományos Diákköri Konferencia [Szeged, 1963. nov. 3—6.]. *Felsőoktatási Szemle,* január.

NAGY Pál: Látogatás az Uzsgorodi Egyetemen. *Felsőoktatási Szemle,* január. [A szegedi tanárképző főiskola és az ungvári egyetem kapcsolatairól.]

GRUBER László: A József Attila Tudományegyetemről jelentik. *Felsőoktatási Szemle, január.* [Hírek.]

PETROVÁCZ István: És Ön, tanár elvtárs! *Köznevelés,* jan. 24. [Szegedi kollégiumi nevelőtanári emlékek.]

Tájékoztató a Szegedi Nyári Egyetem megrendezéséről. *Köznevelés,* jan. 24. [Aug. 1—12.]

[FENCSIK Flóra] (fencsik): »Hej, deládé, deládé...« *Esti Hírlap,* jan. 27. [Zsiga Ernő negyven éve prímás.]

VARGA Béla: Így folytatják a szegediek. Népsport, jan. 31. [A SZEAC edzéseiről.]

ÁGOSTON Éva—JÁNOSSY Gergely—LENGYEL Gyula—SZÖLLŐSY Ervin: Vírusizolálási és szerológiai vizsgálatok Szegeden az 1962. évi keratoconjunctivitis járvánnyal kapcsolatban. *Orvosi Hetilap,* febr. 2. [A két év előtti kötőhártyagyulladás elemzése.]

Letartóztatták az algyői „baltást"

A Csongrád megyei rendőrfőkapitányság előzetes letartóztatás mellett bűnfető eljárást indított emberölés kísérletének alapos gyanúja miatt Csányi Péter 32 éves segédmunkás, Algyő, Lehel utca 19. szám alatti lakos ellen. Csányi Pétert felesége idén január 27-én elhagyta és az Algyőn lakó szüleihez költözött. Magával vitte a lakásberendezést is. Csányi Péter ittas állapotban január 31-én, délután elment apósához, Gonda József algyői lakoshoz, feleségét kereste. Amikor nem találta ott, magához vett egy baltát, és sógora, Bakos József lakására ment. Elhatározta, ha ott találja feleségét, megöli.

A lakás zárva volt, Csányi Péter tudta, hol rejtik a kulcsot, elővette, bement a lakásba és várt feleségére. Amikor észrevette, hogy felesége és sógornője megérkezett, eléjük ment az udvara és mindkét nőt a baltával ütlegelni kezdte. Bakos Józsefné az udvaron összeesett, Csányi Péterné pedig a szomszéd lakásba menekült. A férj utánament és ütlegelte, mindaddig, míg össze nem esett. Csányi Péternét életveszélyes, Bakos Józsefnét pedig súlyos sérüléssel szállították a mentők a szegedi II-es kórházba.

Gyakorlattal rendelkező építészmérnököt és építőipari technikust sürgős

felvételre keresünk

kivitelezési és előkészítési munkára. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezés szóban, vagy írásban Csongrád megyei Tatarozó és Építő Vállalat, Hódmezővásárhely, Tanácsköztársaság tér 59. Önéletrajz szükséges. 66837

GYAKORLATTAL RENDELKEZŐ

gyors- és gépírót

keres felvételre a II. ker. tanács vb igazgatási osztálya Jelentkezés: Szeged, József Attila sgt. 39. sz. K 67

VARIÁCIÓK...

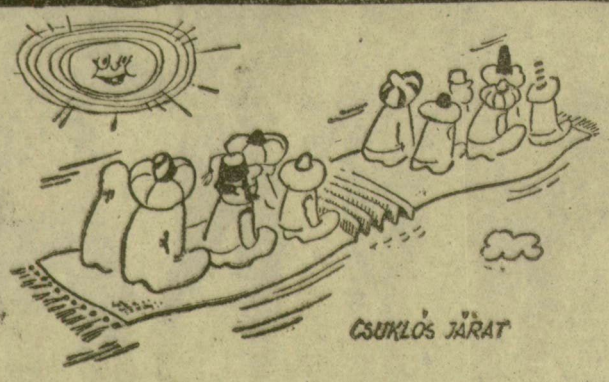

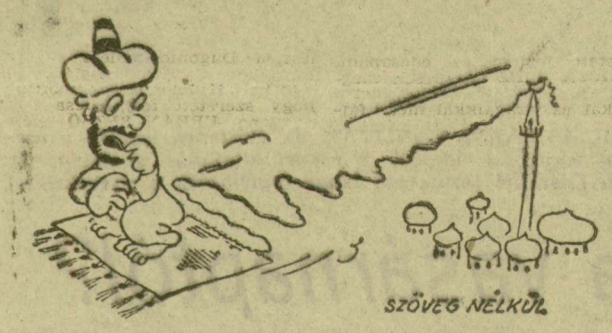

...a repülő...

...szőnyegre!

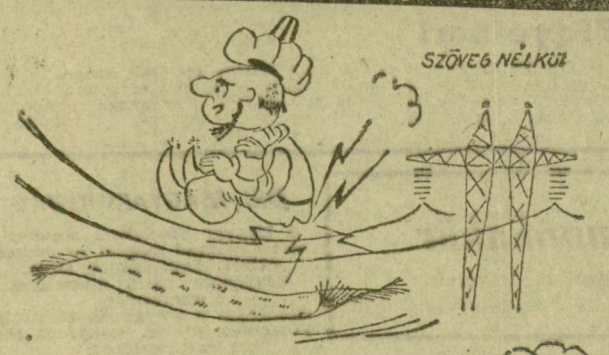

Világmozaik....

U Thant ENSZ-főtitkár Ciprusba küldte megbízottját. Jose Rolz-Bennet különmegbízott személyesen ellenőrzi a londoni értekezleten elhangzottakat. Képünkön Makariosz érsekkel, Ciprus elnökével.

Kennedy igazi gyilkosát még mindig köd rejti. Warren főbíró és bizottsága tanácskozik ugyan — de eredménytelenül.

És Bill Decker, a texasi főseriff? Vezérkarával sztárfotókat gyűjt hivatali szobája falára.

Ruby, a gyanúsított Oswald gyilkosa még természetesen lakat alatt van. Üzlete azonban korántsem pang. A csinos Ruby-görlök meglehetősen pucéran szolgálják fel a vendégnek rendelését.

Szovjet, francia és angol győzelmek

Az innsbrucki téli olimpiai játékok szombati, negyedik versenynapján újabb négy számban avattak bajnokot. A négy aranyérem közül kettő jutott a szovjet versenyzőknek, megszerezte első győzelmét Anglia és Franciaország is.

Az első számként lebonyolított 10 km-es női sífutás érmeit mind a szovjet versenyzők nyerték el. Klavgyija Bojarszkih győzött 40 perc és 26 mp-cel, második Meksiló 40:26.6, harmadik Guszakova 40:46.6.

A női gyorskorcsolyázók szombaton az 1000 m-es versenyt vívták meg. A harmadik gyorskorcsolyázó-számban is a szovjet Szkoblikova győzött, s ezzel most már Innsbruckban a harmadik aranyérmét szerezte meg. Az 1000 méteres gyorskorcsolyázás női olimpiai bajnoka: Lidija Szkoblikova 1 perc 33 mp, második Jegorova (Szovjetunió) 1:34.3, 3. Mustonen (Finnország) 1:34.8.

A kettős bob-bajokságban az esélyes olaszok előtt váratlanul az angolok szerezték meg a győzelmet: 1. Antony Nasc, Robin Dixon 4 perc 21 mp, 2. Zardini, Bonagura (Olaszország) 4:22, 3. Monti, Siorpaes (Olaszország) 4:22.6.

A szombati nap negyedik és a kilencedik olimpiai játékok tizedik aranyérmét francia versenyző nyerte el. A női lesiklás bajnoka Christine Goitschel (Franciaország) 89 mp. Ebben a számban Kőváriné Szendrői Ildikó is rajthoz állt, és a harminchetedik lett.

A szombat estig lebonyolított tíz verseny harminc érmén tíz ország osztozik. Eddig a Szovjetunió öt arany-, három ezüst- és négy bronzérmet szerzett, Finnország két arany- egy-egy ezüst- és bronzérmet, Franciaország

SPORT

egy arany- és két ezüstérmet szerzett. Egy-egy aranyérme van Ausztriának és Angliának. Helyezéseket értek el a norvégek, a németek, az olaszok, a kanadaiak és az Egyesült Államok versenyzői.

A mai műsor

Birkózás. Megyei felnőtt kötöttfogású bajnokság, Vasutas-stadion, 10 óra.

Kézilabda. Terembajnokság a Rókusi Tornacsarnokban reggel fél 8-tól este fél 9-ig I. osztályú férfi- és női mérkőzések makói, hódmezővásárhelyi és szegedi csapatok részvételével háromnegyed 9-től fél 2-ig, valamint 4 órától 5-ig.

Labdarúgás. Barátságos mérkőzés: SZEAC I.—SZEAC II., SZEAC-stadion edzőpályája, 10 óra.

A harmadik előadás

A szegedi sportakadémia harmadik előadása kedden lesz, amelyen *az újkori olimpiák történetét* ismerteti *dr. Keresztényi* József, a Testnevelési Tudományos Tanács munkatársa. Utána sporttárgyú filmet mutatnak be. A műsor a Honvéd Helyőrségi Klubban kedden este 6 órakor kezdődik.

Az első labdarúgó-mérkőzés

Tegnap délután játszották Szegeden az év első barátságos labdarúgó-mérkőzését. Az UTC-pályán a hazaiak ellenfele a Szegedi Textilművek csapata volt. A találkozó 1:1-es eredménnyel ért véget, a félidőben is ugyanez volt az eredmény.

A magas hóban nem alakulhatott ki jó mérkőzés. Az UTC többet támadott, a textilesek csak ritkán lőttek kapura. Mindkét csapatban új emberek is játszottak. Az újszegedieknél Pusztaszeri (volt Spartacus), Óvári (volt Építők) és Sódar (leszerelt honvéd játékos), a Textilművekben többek között a SZAK volt három játékosa, Dudás, Szabó és dr. Adányi kapott helyet.

Az első félidő közepén Kuczora a textilesnek szerezte meg a vezetést, majd nem sokkal a szünet előtt Bakó egyenlített.

KORCSOLYÁZNI TANÍTJÁK az általános iskolás gyerekeket tornaórák idején. A rókusi általános iskolában dr. Papp Lászlóné testnevelő tanár foglalkozik a gyerekekkel

Az Építők nyerte a teremkézilabda-bajnokság rangadóját

A szegedi teremkézilabda-bajnokságban szombaton sok mérkőzést játszottak. Mivel a terem kicsi, a kapuk pedig nagyok, ezúttal is leginkább a kapusok tűntek ki, akik — még ha némelyikük gyengébben is védett — minden dicséretet megérdemelnek.

Szombaton délután került sor a férfi I. osztály egyik rangadójára, amelyen az Építők nagy küzdelemben egy góllal győzött.

I. osztályú eredmények.

Férfiak. Szegedi Építők—Szegedi EAC 25:24 (14:10). Vezette: Hajdú. Építők: Szögi I. — Szögi F., Tóth Gyula, Ribizsár, Misúr, Kocsis. Szegedi EAC: Domonkos — Szűcs, Patócs, Megyeri P., Fodor, Megyeri A. Csere: Kovács. Eleinte a SZEAC vezetett, és az Építők csak az első félidő közepére lendült játékba. Az első félidő végén szerzett négygólos előnyüket a mérkőzés hajrájáig megtartották. Már 22:18 is volt az eredmény, amikor az egyetemi csapat erősített, de a hátrányt már nem tudta behozni. Góldobó: Szögi F. és Tóth Gy. 8—8, Ribizsár 6, Kocsis 2 és Misúr, illetve: Patócs és Megyeri A. 7—7, Szűcs 6, Fodor 3, Kovács.

Nők. Szegedi Kábelgyár II.—Szegedi Vörös Meteor 10:7 (4:5). Vezette: Czikkely. Góldobó: Kovács E. 4, Szojka, Kovács I. és Bertényi J. 2—2, illetve: Farkas és Tácsi 3—3, Aradi. Szegedi Kábelgyár—Dorozsma 14:6 (6:3). Vezette: Megyeri A. Góldobó: Szécsiné, Bertényi M., Csordás 4—4, Lábdy 2, illetve: Császár és Ungi 2—2, Kovács E. és Dobó.

A középiskolás csapatok ésdekesebb eredményei. Nők: Rózsa Ferenc gimnázium—Textiliparj technikum 7:7 (2:2). Vezette: Czikkely. Gimnázium: Szelle — Mihácsi, Daróczi, Sisák, Ötvös, Oláh, Battancs. Csere: Pachmann. Technikum: Balogh I. — Pintér, Farkas, Balogh A., Kopasz, Weigel, Hormóczy. A Rózsa-gimnázium csapata valamivel jobb volt, de Balogh, a textilesek kapusa kézzel-lábbal egyaránt kitűnően védett.

Radnóti gimnázium—Vasútforgalmi technikum 19:8 (10:4). Vezette: Varga. Gimnázium: Rajnai I. — Rajnai Zsuzsa, Tóth G., Láng, Nikolényi, Menyhárt, Baróti. Csere: Kicsál. Technikum: Hönig — Pázmándi É., Pázmándi B., Farkas, Pribéri, Nánási É., Nánási J. A Radnóti végig vezetett és ilyen arányban is megérdemelten nyert.

Mit vár a vasárnaptól?

JURKA JÓZSEF, a megyei asztalitenisz-szövetség elnöke:

— A mi sportágunkban most bonyolítják le Pécsett az országos vidéki bajnokságot. Mivel kiemelt megyének számítunk, nyolc férfi és nyolc női versenyzőnk indul a küzdelmekben. A nőknél nincsenek esélyeink, a férfiaknál Nagy László egyesben esetleg győzhet. Ha kedvező sorsolást kap, a még ifjúsági Kalmár Márton is »betörhet« az első négy közé.

SZABADOS ERNŐ, a megyei birkózószövetség tagja:

— Vasárnap megkezdődnek a megyei egyéni bajnokságok, amelyeken felnőttek és ifjúságiak lépnek a szőnyegre. Négy verseny lesz egymás után Szegeden. Bízom benne, hogy a küzdelmekben nemcsak szegediek vesznek részt, hanem Csongrád megye többi városaiból is megjelennek a legjobbak.

MOÓR EDE, a SZEAC labdarúgó-csapatának edzője:

— Edzőpályánkról a héten eltakarították a havat, és ezért idei első kétkapus mérkőzésünk az évszakhoz képest jó talajon kerül sorra. A találkozón az első csapatból mind a tizennyolc játékos szóhoz jut. Többen a második csapatban kezdenek majd, de lesznek cserék. Remélem, hogy az eddigi szorgalom mellett a fiúk az ötletes és gólratörő játékkal sem maradnak adósak a tavaszi idényben...

VESZELOVSZKI LÁSZLÓ a Szegedi VSE labdarúgó-csapatának edzője:

— Mit várok a vasárnaptól? Egyelőre még nem sokat. A Békéscsabai Előre elleni mérkőzést elsősorban azért játsszuk, hogy könnyű mozgásban legyen a csapat. Nem számít az eredmény, mert még csak az alapozó időszak végefelé vagyunk. Békéscsabán a pálya jó állapotban van, és ezért utazunk oda első idei barátságos mérkőzésünkre...

Figyelem!

Az EDOSZ Szeged Népi Együttes **táncos felvételt** hirdet. Jelentkezhetnek azok a fiatalok, akik a 14. évüket betöltötték. Felvételi hely Juhász Gyula Művelődési Otthonban kedd, csütörtök délután 4—7. K. 65

Vezető műszaki munkakör

betöltésére gépésztechnikust keresünk felvételre. Jelentkezés írásban »Vezető« jeligére a kiadóba 828

FELHÍVÁS! Felhívjuk fogyasztóink figyelmét, hogy vízfogyasztással kapcsolatban számlát rendezni

csak pénzbeszedőinknél lehet

Ezért kérjük, hogy a csekken való kifizetést mellőzzék. Az 1964. évi átalánydíjas számlákat is már pénzbeszedő útján hajtatjuk be. Minden előrefizetés csak gátolja az ügyvitelt, és a számlák időben való rendezését.

S 14933

DÉL-MAGYARORSZÁG

A Magyar Szocialista Munkáspárt Csongrád megyei és Szeged városi bizottságának lapja.
Megjelenik hétfő kivételével mindennap.
Szerkeszti a szerkesztő bizottság
Főszerkesztő: **dr. Lőkös Zoltán**
Szerkesztőség:
Szeged, Magyar Tanácsköztársaság útja 10.
Telefon: 35-35, 30-03
Éjszakai telefon: 35-06
Kiadja a Csongrád Megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: **Kovács László**
Kiadóhivatal:
Szeged, Klauzál tér 3.
Telefon: 35-00, 31-16.
(Beküldött kéziratot nem őrzünk meg és nem adunk vissza.)
A lapot nyomja
a Szegedi Nyomda Vállalat
Szeged, Kárász u. 9.

INDEX: 25 053

Terjesztik a Csongrád megyei postahivatalok. Előfizetési díj egy hónapra 12 Ft. Előfizethető bármely postahivatalnál és kézbesítőnél.